

DUHOVNO
ŽIVLJENJE

LA VIDA ESPIRITUAL

1953 * XXI * FERDIOD

EL TANGO MODERNO

Mons. Tihamér Tóth

Tocamos al fin del Carnaval. Todavía unos días de loquear; luego nos será grato esparcir sobre nuestra frente calenturienta las cenizas del primer miércoles de Cuaresma.

Se ha bailado mucho. Por desgracia el miércoles de ceniza no corta con estas diversiones que muchas veces non son otra cosa que corrupciones de almas y costumbres. Entre estos bailes modernos yergue como cumbre alta en la cadena de las moñtanas el tango hogaño. Un observador ingenioso lo caracterizó con las siguientes palabras: El desconyuntarse los miembros = el tango. Por desgracia, se ha puesto una vez más de manifiesto cuán lejos están los diarios de su misión ideal. Si los diarios de espíritu explícitamente cristiano y todos los que todavía aprecian en algo el bueno gusto hubieran opuesto unánimamente su "veto", el público decente seguramente habría sabido, cual es su deber frente a ese triste retoño de la impudicia y no se habría afanado por una cosa de mal gusto, con la que no se gana nada y se pierde mucho.

Os suplico, lectores que no dejéis todavía la lectura de vuestras manos. Os pido todavía un momento de paciencia. Que baile todo el que quiera y mientras lo resistan sus pies (con tal que no se baile en la Cuaresma). Pero que se baile honestamente. Y con la mayor benevolencia del mundo nos es imposible colorar el tango en el número de los bailes honestos, ni siquiera el tango de salón,

declarado „distinguido“. Ni con el pretexto de ambiente íntimo es lícito seguir bailando el tango de salón durante la Cuaresma.

Por más que filosofen algunos sobre el baile en ciertos periódicos, diciendo que el tango europeo es muy distinto del tango sudamericano, si las personas de gusto más refinado, las cortes reales, consideran que no se puede permitir y los prelados de la Iglesia católica uno tras otro van condenándolo... , perdón; en punto a buen gusto yo prefiero seguir a estos señores.

El extinto emperador alemán Guillermo II prohibió que se bailase el tango con uniforme militar. Por mucho que se esfuerquen las escuelas de baile a podar del tango los brotes exuberantes del erotismo, escribió en aquel entonces el Leipziger Neuesten Nachrichten, no lograrán que este baile deje de ser un jugar con el fuego.

Después de todo esto, quien con cara inocentona nos moteje de gazmaños, escuche la manifestación de „la fuente más competente“, del ex-embajador argentino en Paris, don Enrique Loretto, respecto del origen del tango:

„En nuestra patria no se baila el tango en las pampas — dijo el embajador —, mas sí en algunas ciudades, por ejemplo en Buenos Aires; es el baile especial de las peores tabernas y de allí salió para conquistar a Europa. Para mí, el tango más que baile es un medio de incitación sensual.“

PRAVA POBOŽNOST IN SVETOST

Na prvo vprašanje: Čemu smo na svetu, odgovarja katekizem tako: „Na svetu smo zato, da bi živeli po božji volji in se zveličali.“ Kratek, a tehten in vsebinsko bogat odgovor. Cilj nam je postavljen: „da bi se zveličali“; sredstvo pa in pot, ki do tega cilja pripelje: „živetvi po božji volji“. Kdor to stori, živi sveto; in kdor to stori v junaški meri (heroično), je svetnik.

Voljo božjo spolnjevati je prvo in edino potrebno. Bog nam svojo voljo jasno in nedvomno razodeva v svojih zapovedih, ki nam jih Cerkev pod vodstvom Svetega Duha nezmotljivo razlaga, pojasnuje in dopolnjuje s svojimi zapovedmi. Bog nam svojo voljo javlja tudi v vsakdanjih dolžnostih stanu in poklica, da jih vršimo zvesto dan za dnem, potrpežljivo in v trdnem upanju.

Nič drugega? To je vse! Če to storimo, smo storili tudi vse to, kar smo dolžni in kar zmoremo za napredek v zemeljskih zadevah in v družabnih (socialnih) ozirih.

Jezus nas je tako učil z besedo in zgledom: „Nisem prišel iz nebes zato, da bi vršil svojo voljo, ampak voljo tistega, ki me je poslal, Očeta“ (Jan 6, 38). Ob koncu življenja v velikodušniški molitvi po zadnji večerji je svojemu nebeskemu Očetu javil, da je spolnil vso njegovo voljo: „Poveljal sem te na zemlji, dokončal delo, ki si mi ga dal, da ga izvršim“ (Jn 17, 4).

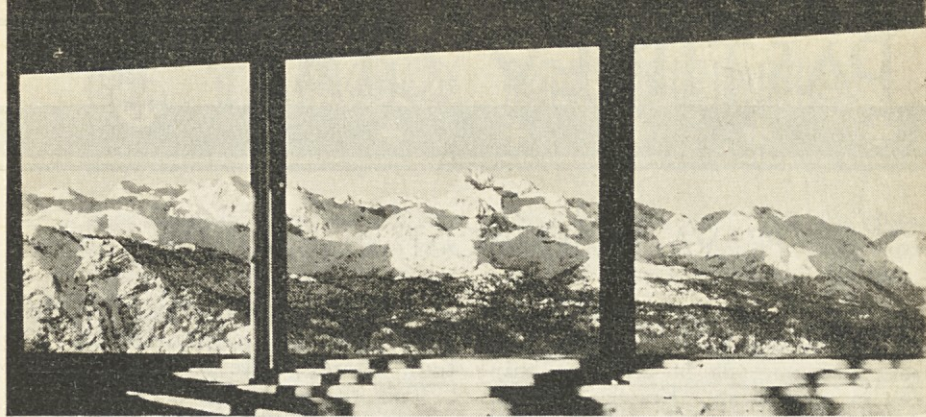
Marija se je ravnala v vsem po besedi, ki jo je izrekla na angelovo oznanjenje: „Glej, dekla sem Gospodova,

zgori se mi po tvoji besedi!“ Po tem geslu je dosegla najvišjo stopnjo svetosti, ki presega vse angele in svetnike.

Tudi za nas, za vsakega kristjana, je svetost, popolnost in prava pobožnost v tem, da spolnjujemo božjo voljo, to je, da živimo po božjih in cerkvenih zapovedih in svoje vsakdanje dolžnosti zvesto in zvesto vršimo.

Božja volja je sveta — sveto je torej tudi njeno spolnjevanje, ki nas posvečuje. Če jo izpolnimo, izkazujemo Bogu dolžno čast in slavo, storimo to, kar molimo v Očenašu: posvečeno bodi tvoje ime.

Spolnjevanje božje volje je pred Bogom bolj zaslužno, kakor vse druge, po lastni volji izbrane pobožne vaje in žrtve. Napačno je mnenje, da so dobra dela, ki si jih preko ukazanih in s stanovskimi dolžnostmi nujno zvezanih iz lastne volje nalagamo, več vredna, Bogu bolj všeč in bolj zaslužna. To ni res! O tem nas pouči Jezusov in Marijin zgled. Najsvetejše in Bogu najbolj dopadljivo življenje je bilo Jezusovo. In to ni bilo nič drugega kakor točno spolnjevanje Očetove volje. Izmed človeških bitij je najsvetejša Devica Marija, tudi njeno življenje je bilo zvesto vršenje božje volje v prav skromnih in skritih razmerah. Nič ni Bogu bolj všeč kot spolnjevanje njegovo voljo točno in zvesto. Nič svetejšega ne moremo storiti v svojem življenju kakor božjo voljo vršiti. Vse drugo, kar dobrega storimo po svoji volji, ima pomen in popolno vrednost tedaj, kadar smo spolnili božjo voljo v

Pogled na triglavsko pogorje s koč na Voglu

vseh zapovedih in dolžnostih.

Ljubezen do Boga mora biti nagib, ki nas vodi pri izpolnjevanju božje volje in pri vseh dobrih delih, ki jih preko zapovedi storimo po lastni volji. „Kdor ima moje zapovedi in jih spoľnjuje, ta je, ki me ljubi.“ „Ako boste spoľnili moje zapovedi, boste ostali v moji ljubezni, kakor sem jaz spoľnil zapovedi svojega Očeta in ostal v njegovi ljubezni“ (Jn 14, 21; 15, 10), tako govori Jezus. Ko ljubezen Bogu dokažemo s spoľnitvijo njegovih zapovedi, potem je prav in dobro, da gnani od ljubezni še kaj več dodamo po svoji volji.

Pri dobrih delih po lastni izbiri in volji obstoja nevarnost, da se vmešava samoljubnost in neko samozadovoljstvo, ki se rado primerja manj dobrim in manj pobožnim bližnjim, podoba kakor je delal farizej v templju: „Bog, zahvalim te, da nisem... kakor ta cestinar“ (Lk 18, 11).

Dobra dela preko zapovedi in stanovskih dolžnosti, ki jih po lastni izbiri in volji opravljamo, imajo predvsem ta pomen, da si sprosimo potrebne dejanske milosti, da moremo vztrajati v tem in ne popuščamo v svojih dobrih sklepih. Čim težja je naši naravi kakšna božja ali cerkvena zapoved, tem več in tem

pogosteje si moramo dejanske milosti sprostiti. Drug pomen imajo taka dobra dela (molitve, majhne žrtve, dela ljubezni do bližnjega itd.) za spreobrnjenje grešnikov in druge podobne namene v korist božjemu kraljestvu na zemlji in v večjo čast božjo. A vendar vedno z oziranjem na našo prvo dolžnost: spoľnjevanje božje volje.

Spoľnjevanje vse zapovedi in vse svoje poklicne dolžnosti je večinoma tiho, neopazeno in skrito delo, ki ne pada drugim v oči, saj ga niti ne opazijo, kakor cvetlica kje skrito cveti in neopazeno razširja svoj prijeten vonj. Pa prav v tej skriti zvestobi božji volji leži prava svetost. Mala Cvetka, sv. Terezija Deteta Jezusa je postala velika svetnica prav zaradi zvestega in stanovitnega spoľnjevanja rednih dolžnosti. Še tiste sestre, ki so z njo skupaj živele v samostanu, niso nič izrednega, nič posebne hvale vrednega opazile na njej. Bila je le vedno pripravljena dekla Gospodova, ki je dan na dan v čisti in popolni ljubezni storila vse, kar ji je naložila božja volja. Bog jo je hitro in visoko postavil na svetniški oltar, da nam je pokazal zgled in vzor sodobnega svetništva, ki je dostopno vsakomur, tudi nam.

Škof GREGORIJ ROŽMAN

P U S T N I N O R C I

S KRINKO PIJANCA, PREŠUŠTNICE

S krinko pijanca, prešuštnice
in samega vraga
v pisani gruči noré
od praga do praga.

Kot vrata razklenjene ustnice
živalsko kričé,
sebi se blazno krohočejo.

Okoli njih črni duhovi
plešejo, plešejo burno,
z njimi smejoč se peklenško odurno.

Nad slehernim iznad glave
v najvišjem vrhu višave
pa angeli nanje strmé;
odgnani po igri surovi
nad njimi se jočejo, jočejo ...

GLEJ, GLEJ MOŽIČKA,

Glej, glej možička,
med lasmi sta mu zrasla
dva črna rožička,
neumnost se je razpasla
preko obličja
do samega repa,
do noge, ki šepa
z udarcem kopit!

Včeraj pa ves častit
in poln veličja
drugim je pamet solil
smehljaje, smehljaje
in svarila delil
na vse kraje ...

GLEJ, GLEJ CIGANŦO,

Glej, glej ciganko,
v raztrgano svilo zavito
razuzdanko!

Bog si ga vedi,
v kateri bedi
nudijo, prosijo njeni pogledi, —
v dušni ali telesni, —
ali v obeh
preži zvito
nastavljeni greh.

Včeraj obrazek njen resni
pa je kot rajsko prelest
izhirano svojo dražest
in dostojanstvo dekliško
v vnemi veliko, veliko
stražil
in z resnobo mrliško
sovražil
celo veder smeh
kot greh
zoperoliko ...

Bogdan Budnik

F E B R U A R

1. Prva predpostna nedelja (sedemdesetnica). — Ti trije tedni pred pustom so liturgična priprava na postni čas. V tem času nas hoče Cerkev pripraviti na pokoro in zbranost. Sv. Pavel nas vzpodbuja k duhovnemu boju spominjajoč nas na atlete, ki se vzdržujejo vsega, da zmagajo. Evangelij o viničarjih nas pa spominja na vinograd naše duše. Je to čas notranje žalosti: mašna oblačila so vijolična, na oltarju ni rož, glasba se opušča.
2. Svečnica (Očiščevanje Marijino ali Dařovanje Gospodovo). — Dopolnili so se dnevi Marijinega očiščevanja po Mojzesovi postavi. Jezusa so prinesli v jeruzalemski tempelj. Starček Simeon je po posebnem razodetju spoznal v Jezusu Odrešenika sveta. V preroškem duhu je dejal: „Videle so moje oči luč v razsvetljenje poganov.“ Jezus se nam predstavi kot luč sveta. Ta dan blagoslavlja po cerkvah sveče, ki jih uporabljamo v telesno in duševno zdravje. Spominja nas ta obred milosti sv. Duha in večne luči v nebesih. Sveče prižigamo zlasti ob hudi uri in ob postelji umirajočih. Ta dan se tudi razderejo jaslice.
3. Sv. Blaž. — Škof in mučenec. Znan po mnogih ozdravljenjih, zlasti boleznij v grlu nekega dečka, nad katerim so zdravniki že obupali. Odtod današnji obred „Blažev žegen“. Sv. Blaž je umrl okoli leta 316 v Sebasti v Armeniji.
5. Sv. Agata. — Devica in mučenica za Decijevega preganjanja. Umrla je na Siciliji leta 250. Sicilijanski pretor Kvincijan jo je hotel zapeljati v greh. Vsi poizkusi so bili zaman.
6. Sv. Tit. — Škof in spoznavalec. Učenec sv. Pavla. Ko je prišel s sv. Pavlom na otok Kreto, ga je ta postavil za tamošnjega škofa. Znani sta Pavlovi pismi
8. Druga predpostna nedelja (šestdesetnica). — Prilika o ljuliki med pšenico nas opominja, naj varujemo svojo dušo pred sovražnikom. Sv. Pavel pa nam opisuje svoje trpljenje za Kristusa, da bi ga mi posnemali.
9. Sv. Ciril Aleksandrijski. — Škof, spoznavalec in cerkveni učitelj. Znan je po svojem boju z Nestorijem. Načeloval je efeškemu koncilu leta 431, ki je Nestorija obsodil. Ta koncil je proglasil za versko resnico, da je Kristus le ena oseba in da je Marija božja mati. Ciril je moral zaradi svoje pravovernosti mnogo trpeti. Umrl je leta 444 v Aleksandriji.
11. Prikazovanje Brezmadežne Device Marije. — 11. februarja leta 1858 se je Mati božja prvič prikazala Bernardki v Lurdu. Opominjala jo je, naj mnogo molj rožni venec, zlasti za grešnike in naj dela pokoro. Lurd je danes nabolj obiskovana Marijina božja pot.
14. Sv. Valentin. — Mučenec. Umrl leta 267 v Rimu. Pri nas doma so rekli, da ima sv. Valentin ključce od korenin.

15. Tretja predpostna nedelja (petdesetnica). — Ko beremo današnji evangelij o napovedi Gospodovega trpljenja in o ozdravljenju slepca iz Jerihe, prosimo Boga posebne luči, da jasno vidimo učinek greha. Sv. Sv. Pavel pa nas uči, katere so značilnosti krščanske ljubezni.

17. Pust, pust krivih ust. — Zadoščujmo ta dan za grehe modernega sveta.

18. Pepelnica. — Začetek postnega časa, ko moramo podvojiti pokoro in notranjo zbranost. „Spomni se člo-

vek, da si prah...“ Post, molitev, miloščina, dobra dela, čustva skesanosti, zaupanja, sočustvovanja, strahu — vse to je vsebina postnega časa. Na pepelnično sredo zjutraj se zamislimo v ničevost in kratkotrajnost vsega tuzemskega.

22. Prva postna nedelja. — Evangelij nam govori o trojnem skušnanju hudičevem. Jezus je skušnjavca premačal. Postil se je in molil. 40 dnevni post je vzet prav po 40 dnevnem Jezusovem postu.

NE BI BILA RADA PODOBNA MATERI

Marija Riva ima danes 27 let. Poročena je z univerzitetnim profesorjem in je mati dveh srčkanih fantkov. To je za Marijo Rivo veliko važnejše, kot da je edina hčerka slavne filmske umetnice Marlene Dietrich.

Ko se je Marija rodila v Berlinu, je bila njena mati nepomembna pevka v nekem baru. Tedaj so jo odkrili filmski režiserji. Postala je čez noč slavna.

Ko se je Marlene Dietrich prvič peljala v Hollywood, je mala Marija imela pet let. Ostati je morala v Nemčiji in delati družbo svojemu očetu, ki tudi ni smel za svojo ženo v Ameriko. Namesto igrač ji je mati pošiljala gramofonske plošče, na katerih je bil odtisnjen njen glas.

Po enem letu ločitve je Marija smela oditi za materjo. Takrat so polkovniku Lindberghu gangsterji pravkar ukradli otroka. Zato je mala Marija nehote prišla pod policijsko nadzorstvo. Povsod so ji sledili in jo obdajali detektivni.

Mati za hčerko nikdar ni imela časa. Bežen poljub in že je sedela v avtu, ki jo je čakal. Hčerka pa je samevala. Kasneje je morala obiskovati gledališko šolo.

Tudi tu se ni spremenilo. Ljudje so se za njo zanimali le, ker je bila hči slavne Marlene Dietrich. Može, ki so se z njo pogovarjali so preje ali sleje dejali: „Kdaj me boste predstavili svo-

ji materi?“ Celo njene prijateljice so si bolj želele spoznati mater, kot hoditi z njo.

Marija pa ni želela živeti večno v senci svoje matere. Rada bi se osamosvojila. Odrekla se je materinemu vzdrževanju, postala učiteljica in vzljubila svojega sedanjega moža. Sama pove, zakaj: „Ko sem mu omenila, da sem hči slavne Marlene Dietrich, ga ta novica ni prav nič navdušila. In to mi je ugajalo.“

Sedaj živi s svojim možem in sinčkoma v Nev Yorku. Sodeluje pri televizijskih prizorih. Vendar ji vse to ne dela prevelikega veselja. Če bi se dalo, bi najrajši takoj službo pustila in se posvetila le svojima otrokoma.

„In če bi morala nekega dneva postati slavna,“ pravi sama, „se rajši že danes odpovem svojemu poklicu. Ne želim, da moje otroke občudujejo zato, ker so ravno moji. Nočem, da radi moje slave mož zgubi na svoji veljavi. Trepetam ob misli, da bi imeli moji otroci od mene tako malo kot jaz od svoje matere. In stavek: „Ste morda vi mož slavne televizijske igralke Marije,“ se mi zdi eden najbolj ostudnih. Kajti vem, da je moj mož bolj izobražen, bolj globok kot jaz. Le eno nesrečo ima: univerzitetni profesor je. Kot tak pa nima dosti možnosti, da postane slaven. Sicer pa to ni važno. Važno je, da je in ostane prva avtoriteta v družini.“

S prvim februarjem, ki pade letos na nedeljo, začenja Cerkev takozvani predpostni čas. Obleče se v oblačila spokorne, violične barve in nas začne z uso resnobo pripravljati na sveto zbranost in spokornost štiridesetdnevnega posta.

Svet bo sicer sredi februarja praznoval pustne dni. Mnogi bodo v tem času pozabili na svoje krščansko in človeško dostojanstvo in se zabavali preko vseh dostojnih mej in mer. Pustni čas je čas norega veselja, poveljevanje greha in človeških strasti, ostanek starih poganških razvad, ko je človek še živel brez Kristusove blagovesti, suženj svoje skvarjene narave.

Sveta Cerkev, ki nam sicer v svoji materinski ljubezni privošči vsako pametno razvedrilo, noče o pustu in njegovih razvadah nič slišati. Resni so njeni opomini, ki jih v predpostnih nedeljah naslavlja na svoje vernike: V listu prve predpostne nedelje, sedemdesetnice, nam sveti Pavel pripoveduje, kako svoje telo pokori in v sužnost devlje, da bi ne bil pogubljen; v drugi, šestdesetnici, nam opisuje svoje trpljenje in svoje silne muke, ki jih je v Kristusovi službi prestal; v tretji, petdesetnici, govori o bratski ljubezni, ki naj si jo kristjani med seboj izkazujejo, ker brez ljubezni življenje nima vrednosti pred Bogom. V evangelijih teh predpostnih nedelj pa nas Jezus kliče na delo v svoj vinograd, da si prislužimo plačilo večnega življenja; govori nam o semenu božje besede, vsejanemu v našo dušo, ki ga moramo spre-

jeti in čuvati z vernim srcem, da bo obrodilo svoj zveličavni sad; v zadnji predpostni ali pustni nedelji pa nas vabi za seboj na pot trpljenja in križa, ki edina vodi v odrešenje in zveličanje.

V sredo po pustnih dneh je pepelnica. Tedaj nas bo Cerkev posula s pepelom in nam govčila: „Spomni se, človek, da si prah in da se v prah povrneš.“

S pepelnico pa se prične sveti postni čas, ki ga je včasih doma na predvečer oznanjal veliki zvon, da smo se zresnili in zavedli pomena tega svetega časa, ki naj bo kristjanu čas molitve in pokore.

Klic Cerkev za sveti postni čas je usako leto isti: „Glejte, približali so se nam dnevi pokore, da se oprostimo svojih grehov in rešimo svoje duše.“

SMISEL IN POTREBA POKORE

Pokora je v zvezi z grehom. Pokora je zadoščevanje za greh, je popravljanje krivice, ki jo človek z grehom Bogu stori, ko se upre njegovi volji in mu s tem jemlje njegovo čast. Ako bi ne bilo greha, bi ne bilo treba pokore. Ker pa je že s prvim človekom prišel greh na svet in smo po prvem očetu vsi ljudje grešniki, je pokora vsem ljudem vseh časov potrebna, da brez nje ni odpuščanja ne zveličanja. Cerkev moli v svoji molitvi: „O Bog, ki te greh razžali in pokora potolaži...“

Če beremo sveto pismo, bomo v njem že od prvih početkov skoraj na vsaki strani našli klic k pokori, ki ga takole izrazi prerok Caharija (7, 3): „Spreobrnite se k meni in jaz se k vam obrnem, govori

Gospod vojnih trum." Ves globoki smisel pokore je vložil spokorni kralj David v svoj 50. psalm, kjer milo vzdihuje: „Usmili se me, Bog, po svojem usmiljenju in po obilnosti svoje milosrčnosti izbrisi mojo pregreho...“

Ko pride nova zaveza, nastopi sveti Janez Krstnik, oznanja pokoro in deli spokorni krst: „Delajte pokoro, zakaj nebeško kraljestvo se je približalo (Mt 3, 2). Jezus sam začelja svoje poslanstvo z istim ciljem: „Začel je oznanjati in opominjati: Delajte pokoro...“ (Mt 4, 17). In ob gotovi priliki še z usomno zabiča: „Če se ne spokorite, boste vsi pokončani“ (Lk 13, 5). Tudi svoje učence pošlje med ljudstvo z isto nalogo: „In šli so ter oznanjali pokoro“ (Mt 6, 12). Vsakemu kristjanu velja Jezusov klic: „Če hoče kdo hoditi za menoj, naj se odpove samemu sebi in vzame vsak dan svoj križ in hodi za menoj“ (Lk 9, 23).

Pa ne le po božji in evangelijski, ampak že po sami naravni postavi je vsakega loveka dolžnost delati pokoro, to se uravi obvladati samega sebe in bzrditi svoje strasti (Leon XIII.). Je prav spokornost, ki nam da oblast nad samim seboj, zlasti še nad našim telesom, ki ga tako zelo teži krivda pruga greha in ki tako rado nasprotuje pameti in evangelijski postavi. Spokornost kroti poželenje po krivičnem bogastvu in razuzdanih užitkih življenja ter drži kristjana na poti zvestobe, pravičnosti in božjih zapovedi. Duh pokore ureja naše odnose do Boga, ker nas vodi k ponižnemu spoznanju naših grehov in k iskrenemu kesanju nad njimi. Kdor pa da Bogu zadoščenje za svoje grehe, prizna s tem najvišja načela svetosti in pravičnosti, ki so temelj krščanske nravnosti (Pij XI).

Vsa zgodovina Cerkve nam priča o potrebi pokore. V vseh velikih nesrečah, v velikih stiskah krščanstva, ko je bila božja pomoč posebno potrebna in nujna, so se krščanski verniki s svojimi pastirji posluževali obojnega močnega orožja du-

hovnega življenja: molitve in pokore. Čutili so potrebo notranjega očiščenja, ki so ga skušali doseči s kesanjem in v zakramentu svete pokore; božji pravičnosti pa so se prizadevali zadostiti tudi z zunanjimi spokornimi deli kot so post ter prostovoljne odpovedi in žrve (Pij XI.).

Zato velja za vse ljudi načelo, poudarjeno po papežu Leonu XIII.: božja pravičnost, ki terja za storjene grehe primerno zadoščenje, zahteva od vsakega človeka nekaj pokore, da vsak kroti in kaznuje svoje grešno telo z ukazanim pokorjenjem in zelo je primerna tudi prostovoljna pokora, da bo večje plačilo kreposti.

NUJNOST POKORE V NAŠIH DNEH

V naših dneh izgublja pokora v velikih množicah človeštva ves vpliv. Govorjenje o pokori se zdi nemoderno, zastarelo. Dela pokore, ki jih opravljajo krščanski ljudje, ko spolnjujejo postno postavo in se varujejo tako nedovoljenih reči, se zde mnogim nespametna, človeka ponižujoča. Svet izgublja vero v Boga, izgublja vsako misel in predstavo greha, zato pa ne more več umeti pomena pokore, samozataje in zadoščenja.

Današnji človek, človek radija, kina, televizije, človek, ki razbija atome, ki obvlada s svojo silno tehniko zemljo, morja in ozračja ter preiskuje njih silne skrivnosti, ta človek je pozabil na svojo odvisnost od Boga, pozabil, da je in mora biti Bog v vsem nad vsem, prvi izvor, glavni namen in končni cilj vsega stvarstva. Današnji človek, zaslepljen po svojih silnih uspehih, hoče biti sam svoj gospod. Otdod žalostni pojav, da je v svetu pri vseh neštevilnih novih iznajdbah, pri vsem bogastvu moderne civilizacije vedno več greha in vedno hujsi moralni razkroj. Znanost brez Boga je človeka pokvarila in vrgla svet iz ustajenega, od Boga določenega reda.

Bog pa je za to užaljen, užaljen po človeškem napuhu, po človeški zlobi, po človeških zlorabah njegovega stvarstva. Vse, kar nas obdaja, nosi v naših dneh na sebi pečat tega božjega srda. Ta se kaže v božjih kaznih, v številnih nesrečah, kaže pa tudi v tem, da Bog človeka prepušča njegovim nagonom in strastem, kar je še bolj žalostno in hudo. Na svetu ne pride do miru. Ni miru v dušah ljudi, ni medsebojnega zaupanja, ni poštenosti ne zvestobe dani besedi. Države se blazno oborožujejo in pripravljajo na novo vojno; ljudje pa hlastajo za dnevnimi dobički in užitki. Kot pravi o njih sveto pismo: „Jejmo in pijmo in se veselimo, zakaj jutri bomo umrli.“ Zdi se, da edino ta vidik po užitku in zabavi vodi življenje današnjega sveta. Posvetnjakom se življenje ne zdi vredno življenja, če jim ne nudi zabave, užitka, dobička. Bolečina, ki je kristjanu prilična zasluzenja in zadoščenja ter šola kreposti, je modernemu človeku največje zlo. Zato se skuša z vsemi sredstvi proti trpljenju zavarovati, zato toliko hrupa in reklame ter cenenih ali dragih ponudb za srečno življenje, ki ga pa od nikoder ni.

Sredi nespokornega sveta živijo pravi kristjani kot spokorniki. Umevajo klic Cerkev, ki nam za pošni čas kaže Kristusa, ki moli v puščavi, ki gre na Kalvarijo, na križ. V teh dneh nam Cerkev kliče: Bodite resni, ostanite zvesti v svoji veri, zvesti v svojem krščanskem poštenju. Varujte in branite one neprecenljive vrednote, ki predstavljajo bogastvo vaših krščanskih izročil! Mislite vedno to, kar je čisto in sveto, stremite le po tem, kar je pošteno in pravično, delajte vedno le to, kar je v skladu z božjo voljo in postavo! To je krščanski duh, duh pokore, ki Boga tolaži, ki privlači božjo milost in božji blagoslov in prinaša odrešenje in mir. Po tem duhu živite!

Mislimo v teh naših dneh, ko nad vsem svetom kakor strašen hudourni oblak visi nevarnost brezbožnega komu-

nizma, na besede Pija XI., ki je v svoji okrožnici proti brezbožnemu komunizmu zapisal: „To strašno zlo, ki danes pokori in žalosti človeštvo, se ne bo moglo premagati razen s splošno kiržarsko vojsko molitve in pokore... Naj se zato v krščanskem svetu pomnože molitve in žrtve, da izprosijo Cerkvi mogočno pomoč v sedanjih silnih borbah...“

Bratje in sestre! Kristus križani je zgled vernih kristjanov. Iti za križanim Jezusom je najpopolnejša pot krščanskega življenja. Žrtvovanje je Kristusov pečat. Kdor hoče biti Kristusov, ne more mimo pokore, žrtve in zadoščevanja. In sveta Cerkev, ki je skrivnostno Kristusovo telo, živi le iz žrtve: iz skrivnostne žrtve Kristusove, ki se ponavlja na oltarju in iz žrtev Kristusovih udov, ki so njegovi zvesti verniki. Le po tem žrtvovanju se ohranjajo one življenjske sile, ki vzdržujejo Cerkev, da ne propade. Vera, dobrota, pravičnost, veličina duha, čistost, ljubezen — vse živi le iz tega zadostilnega trpljenja, iz duha spokornosti. Ko bi tega ne bilo, bi v svetu propadlo vse, kar je velikega, lepega in vrednega življenja.

In ne pozabimo: Majhna luč zadostuje, da požene temo. Deset pravičnih bi bilo moglo odvrniti uničenje od grešnih mest Sodome in Gomore. Kako lepa in tolažilna je misel, da je vsakemu, tudi najbolj potrebnemu kristjanu dana možnost, da sodeluje s Kristusom pri odrešenju sveta: z zvestim spolnjevanjem svojih dolžnosti, z vdanim prenašanjem svojih bridkosti, s tiho zvestobo križu, ki je znamenje sprave in poroštvo zveličanja. Tako lepo pravi sveti Ambrož: „Le v križu je počitek utrujenim; le v njem živijo tisti, ki umrjejo.“

Sredi velikega, hrupnega sveta, ki malo ve za Gospoda Boga, izpričajmo s svojim resnim in spokornim življenjem, kako pojmujeemo krščanstvo kot vero križa. V tem je naše veliko poslanstvo, radi katerega nas je Bog v ta svet poslal. Bodimo ga vredni!

PRED TABERNAKLJEM

V zvoniku bife polnoči.

Noč je s svojim plaščem ovila dolino, zakrila razbitine in podrtije, žalostne pomnike vojnih let, upokojila ljudi, njihove boje, skrbi in trpljenje. Trpečim je kratkotrajni sen prekinil bridčim je zatiralcem je spanje vsaj za nekaj časa ustavilo njihovo tlako hudiču.

Povsod je mir, nič ne moti tišine. In če bi človek šel po dolini ob tej uri, si ne bi mogel misliti, da tukaj neomejno gospodarita zloba in sovraštvo, da tukaj žive ljudje, ki jim od strašnega trpljenja krvavita telo in duša, pa jim še Boga kratijo, da ne bi imeli tolažbe.

Vse spi, samo dva ne.

V cerkvi sredi vasi večna luč pred tabernakljem nemirno trepetata. S svojim begotnim svetlikanjem oživlja marmorna angela, ki molita ob tabernaklju in osvetljuje temno postavbo, ki kleči na oltarnih stopnicah. V ljubezni vklejnjeni Gospodar vesoljstva. življenja in smrti, spet posluša tožbe in prošnje svojega služabnika.

„Lej, Gospod,“ govori na glas osiveli župnik, „Lej, kako bom obstal pred Teboj. Še mlademu si mi zaupal svoj vinograd, ki je svetel; sedaj, ko bi Ti moral dajati sad, je vse strto. Pa sem kopal, zalival in se trudil, da bi Ti pokazal sad ob Tvojem prihodu. Prišel boš kmalu in jaz bom praznih rok. Vihar in toča sta zbila mladike, da so točile krvavo vino, preden so zorile grozdje.“

Usmilj se, Gospod, svojega nevrednega hlapca!

Kako Ti bom dajal račun? Volcje gospodarijo v čredi, ki si mi jo izročil, pa je še braniti ne morem. Zaprli so me v sobo in samo še s Teboj smem govoriti. Pa sem večino izmed njih

krstil, spovedoval in jim dal prvokrat Tebe. Kako Ti bom odgovoril, ko me boš vprašal za njihove duše?

Naj se Ti smilijo žene brez mož, matere brez otrok, sirote brez staršev, dekleta, ki jim jemljejo gost, otroci, ki bi Te morali ljubiti, pa jih bodo učili sovraštva in greha, preden bodo znali ločiti med dobrim in zlim.

Lej, toliko je trpljenja, da ga moreš samo Ti izmeriti, toliko solz, da jih je moči samo Tebi izbrisati. In sirot še tolažiti ne smem, kot si naročil, in opominjati ne morem, kot si po Pavlu ukazal.

Smilijo se mi duše, smiliš se mi Ti, Gospod! Saj Tebe boli in Ti krvaviš, ko sekajo in trgajo ude od Tvojega telesa. Zaradi duš, ki se bodo pogubile, zaradi sebe, ki Te spet križajo, okrajšaj dneve teme in trpljenja!

Prišel boš kmalu, Gospod! In za mano ne bo nikogar, ki bi trebil Tvoj vinograd, pasel Tvoje ovce. Daj, izberi si delavcev med tistimi, ki so si iz domovine življenje rešili, da jih boš posljal na svoje njive, ki jih je hudobni človek zasejal z ljujko. Daj, da bodo prinesli spet ljudstvu Tvojo ljubezen, mir in blagoslov, da boš spet med nami kraljeval kot nekoč...

Gospod, usmilj se nas!“

Tako moli starček noč za nočjo in se z Bogom bori za duše. Gospod molči in posluša in čaka. Čaka, da bo zloba dopolnila svojo mero, ki ji je dopuščena. Takrat bo vstal in spet presejal svoje žito, obrezal svoje trte, očistil svoja polja.

Takrat bo red božjih otrok, ki je zrasel iz krvi in mučencev, iz trpljenja in stisk, z Gospodom na novo gradil božje kraljestvo.

TONE ILC

„ČLOVEŠKA DUŠA JE NEUMRLJIVA“

DR. ALOJZIJ ODAR

Na ogromnem ozemlju, ki meri okrog pet in trideset milijonov kvadratnih kilometrov — štiri in pol krat več kot površina Združenih držav severnoameriških — in se razprostira na severni poluti od 12° vzhodno od Greenwicha proti vzhodu ter šteje nad sedem sto milijonov ljudi različnih plemen, narodov in ras, so brali nekega jutra po vseh mestih, večjih in manjših, kakor tudi po vseh delavskih centrih in kmečkih središčih, na lepakih po oglašnih deskah in zidovih, v časopisih in v letakih, ki so si jih urno podajali iz rok v roke, zakon, ki ga je tudi radio ponavljal vse dopoldne tistega dne vsako četrto uro.

Ta zakon, ki ga je državni aparat skušal z vsemi sredstvi čim prej oznaniti po širni državi je prepovedoval razmišljati, odkod je materija, prepovedoval trditi, da biva poleg snovi še duh, da ima človek duhovno dušo, ki bi bila neumrljiva, prepovedoval je končno verovati v Boga. To razmišljanje, zatrjevanje in verovanje je zakon prepovedoval pod strogimi kaznimi. Tudi smrtna kazen, je trdilo besedilo zakona, se more uporabiti proti tistim, ki bi zakon prestopili. Zakon je stopil v veljavo, čim je bil razglašen.

Protij navadi je zakon navajal tudi utemeljitev. V njej ste mogli brati naslednje:

Razmišljanje o izvoru snovi je brezplodno tratenje sil, zapravljanje delovnega časa in sabotaža. Materija je dana. Naš um več ugotoviti ne more; na mu tudi ni treba. Materija je, zadosti.

Trditev, da ima človek duhovno dušo, je v nujnim nasprotjem z dialektičnim materializmom. Ta pa je temelj našega socialnega reda. Zato je trditev o du-

hovni duši proti osnovnim pridobitvam delovnega ljudstva. Je skrajno škodljiva, ker zavaja ljudi v nerealni in nemumni misticizem ter jih s tem trga od realnega življenja.

Vera v Boga je opij. Zamamlja ljudi. Z lažjo jih navaja v nerealni svet. Zato je škodljiva in v bistvu nemoralna.

Ta zakon je potreben, da se ohranita svoboda in napredek. Zato je njegova strogość upravičena.

Smrt idealizmu, svoboda in napredek materializmu!“

Ljudje so zakon prebrali; nekateri so ga odobraval; drugi so molče sklonili glave; mladim pa se je zakon zdel odveč; kdo pa v našem času še misli na duhovno dušo in Boga.

Ob desetih so se izvržile že prve obsojbe. Razglasili so naglo sodbo.

Gornji zakon logično sledi iz dialektičnega materializma. Gornjemu utemeljevanju tega zakona ni kaj oporekati s stališča te filozofije. Je samo po sebi razumljivo. Če takega zakona v komunističnih državah, ki stoje na dialektičnem materializmu, še ni, je vzrok le v taktiziranju. Že Lenin je razglasil taktično načelo, da ne kaže vere v duhovni svet preganjati z odkrito fizično silo. Prehitro bi bile potrebne justifikacije, ki bi vzbudile reakcijo. Ne delati odkritih mučenčev!

Iz gornjega materialističnega utemeljevanja zakona, ki dobro ustreza dialektičnemu materializmu in bi danes veljal že za precejšen del človeštva. Če bi poleg logike ne bilo tudi taktike, razberemo, da materializem preganja idealizem zaradi dveh reči: prva je priznavanje duhovne duše, druga pa priznavanje Boga in človekove odvisnosti od

Njega. Tj dve trditvi o duhovni duši in Bogu sta bistvo idealizma na razliko od materializma. Dosledno sta tudi naravni osnovi krščanskega idealizma, ki je v nadnaravni red povzdignjen idealizem. Zato moramo govoriti o njima, ko razpravljamo o krščanskem idealizmu. V tem članku se ustavimo pri prvi, to je pri človekovi duši.

Iz katekizma se gotovo še spominjate „šest resnic“. Jih ne naštevajo vsi katekizmi v tej obliki. Katekizem avstrijskih škofov, ki je bil pri nas doma vpeljan, in za njim od leta 1928 dalje Katoliški katekizem, ki so ga sestavili slovenski katehetje, pa sta jih poznala. „Ali znaš šest resnic,“ je bilo med prvimi vprašanji, ko so te spraševali o znanju iz krščanskega nauka. „Niti šest resnic ne zna,“ je bila huda obsodba. Ni bilo tako lahko zapomniti si teh šest resnic, ki, jih moramo pred vsem znati in verovati, kot nas je učil katekizem. Niso šle rade v mlade glavice. Katehetje in starši, ki so se mučili z mladimi učenjaki, preden so jih naučili teh „temeljnih resnic“, bi vedeli veliko povedati. Še težje kot zapomniti se jih, pa je bilo, vsaj malo jih razumeti. Te resnice so zelo abstraktne in bogate na vsebini. Danes vem, da vsebujejo bistvo naravne filozofije o Bogu in bistvo nadnaravnega razodetja o Bogu. Tri med njimi so filozofske in tri so teološke. Filozofske so tiste, do katerih more priti človek razum sam po naravnem razmišljanju, teološke pa so tiste, za katere vemo le iz božjega razodetja. Resnice o presv. Trojici, o učlovečenju druge božje osebe in o odrešenju kakor tudi resnice o potrebi božje milosti so teološke. Kakor veste, so to tretja, četrta in šesta od naših „šest resnic“. Ostale tri pa so filozofske. Dve govorita o Bogu, tretja pa neumrljivosti človeške duše. Peta od šest resnic torej pravi, **DA JE ČLOVEŠKA DUŠA NEUMRLJIVA**. Pri njej danes ostanimo. Ko smo prvič ponovili za katehetom ali materjo, da je človeška duša neumrljiva, pač nismo mogli slutiti, kaj smo s tem izrekli, čeprav se je resnica še kar dosti hitro vtisnila v mehak otroški spomin.

V najširšem pomenu razumemo pod

dušo rotiranje počelo življenjskih dejev živih bitij. Živo se loči od neživega. Vsakdanje opazovanje nam to pove in naravoslovna veda potrjuje to razliko. Živo se ne da razložiti samo s fizikalnimi in kemičnimi zakoni. Živo je nekaj več, kot delovanje samo teh zakonov. Živo je živo po duši. Žive pa so rastline, žive so živali in živ je človek. Rastline se hranijo, rastejo in množe. To so trije pojavi rastlinskega ali vegetativnega življenja. Žival se tudi hrani, raste in plodi, vrh tega pa se še giblje, čuti in teži. Živalsko ali animalično življenje se torej loči od rastlinskega. Človek dela vse to, kar dela žival, vrh tega pa ima še višje spoznanje in teženje. Ker se torej notranje počelo naštetih življenjskih pojavov imenuje duša, po pravici razlikujemo rastlinsko, živalsko in človeško dušo. Navadno pa govorimo le o človeški duši.

Da ima človek dušo, o tem govore vsi ljudje. Na daleč pa se razhajajo pri vprašanju, kaj duša je. Za **MATERIALISTE** je duša le skupno ime za svojevrstno doživljanje, ki pa ne presegajo snovi. Ti „duševni“ doživljaji so ali „izcedek“ snovi ali mehanično gibanje visoko organizirane snovi ali svojevrstna funkcija snovi, ki spremlja ostale snovne pojave. Materializem torej zanika realno dušo, marveč govori le o pojavih. Zanikuje pa tudi, da bi duševni pojavi bili kaj drugega kot svojevrstni snovni pojavi.

Druga skupina filozofov sicer trdi, da so duševni pojavi različni od snovnih. Zanikuje pa realno dušo, ki bi bila nosilec duševnih pojavov. To je takozvana **AKTUALITETNA TEORIJA**, ki govori le o duševnih (psihičnih) dejih (aktih) brez duše.

Proti tem zmotnim filozofijam pa zatrjuje prava filozofija, ki jo je sprejel tudi krščanski svetovni nazor, da je duša nekaj realnega. Ni torej le ime za skupek doživljanjev, marveč je nekaj, čemur ti doživljaji pripadajo. Doživljaji ne morejo bivati sami zase. Biti mora nekdo, ki jih ima. Duša v nas je tisto prvo počelo, po katerem živimo, čutimo, se gibljemo in spoznavamo.

Človeška duša je različna od telesa. Poulični ugovor materialistov proti ob-

stoju duše pravi, da so kirurgi razrezali človeško telo po dolgem in počez, preiskali vsako mišico in vsako kost posebej, precedili vso človekovo kri in druge sokove v telesu, a duše niso našli. Ta ugovor je že star, pred nekaj meseci pa ga je ponovila ljubljanska medicinska fakulteta. Na tak ugovor je pač najboljši odgovor ta, da tudi pameti, znanja in volje ne bodo našli v truplih teh, ki tako ugovarjajo, če jih bodo kirurgi po njih smrti secirali. Ali iz tega sledi, da ti ljudje nimajo pameti ne znanja ne volje? Te stvari so duhovne, ne pa snovne in zato razsežne. Zato jih s čuti, s katerimj zajemamo snovne stvari, ne moremo zajeti. Samo materialist si duhovne pojave predstavlja kot nekaj snovnega.

Tudi človeška duša je DUHOVNA, ne pa snovna; zato nima razsežnosti in jo s čuti ne moremo zaznati. Duhovnost duše spoznamo z razumom. V sebi opazujemo pojave, ki ne morejo biti snovni, a so kljub temu resnični. Taka pojava sta zlasti samozavest in svobodna volja.

Zavedam se samega sebe, samega sebe morem kontrolirati, svobodno izbiram med tem in onim, vem, da se morem pri odločitvi odločiti po teh ali drugih nagibih. Dalje mislim, imam pojme, tudi o netvarnih bitjih in o splošnih, spoznavam odnose, odmišljam, sodim, sklepam. Vsi ti pojavi, ki se v meni gode, pa presegajo snov in njene sile. Zato niso snovni, ampak duhovni.

Čustva in misli, ki jih imam, in hotenja pa so menljivi in minljivi dejji. Zavedam pa se, da se nekaj ob njih ne menja in ne mine. JAZ sem včeraj hotel to, JAZ sedaj mislim ono, JAZ sem bil mlad. Ob menljivosti je kontinuiteta. Jaz sem imej vse to. Samosvest mi pove, da gre pri vseh naštetih pojavih za en in isti subjekt, ki je doživljal te pojave. Dejji so se zmenjali, tisti pa, ki jih je imel, subjekt, je ostal.

Naštetj dejji so duhovni, ne tvarni; njihov vzrok ne more biti snov, marveč mora biti duhovne narave. Telo je snovno, zato ti duhovni dejji ne morejo biti njegov proizvod. Proizvaja jih duša. Ker so ti pojavi duhovni, mora biti tudi duša duhovna.

Duhovni dejji v meni se menjajo, duhovna duša pa ostane. Takim dejjem, ki se menjajo, pravimo v filozofskem jeziku PRITIKE ali akcidence. Ime samo že pove, da pritike ne morejo biti same zase, marveč morajo biti na drugem. Ni misli brez misleca. Pritika predpostavlja nekaj, kar stoji pod njo in jo nosi. Temu nekaj pravimo v filozofskem jeziku PODSTAT ali substancia.

ČLOVEŠKA DUŠA, KI JE NOSILEC DUHOVNIH DEJEV, JE TOREJ DUHOVNA PODSTAT.

Ker je duhovna, ni tvarna, snovna ali materialna. Ker je podstat, je nekaj realnega, ni samo skupno ime za duhovne doživljaje. Duhovnost duše zaničujejo materialisti, nje realnost pa tudi zastopniki aktualitetne teorije. Oba nazora pa sta napačna.

Človeška duša je duhovna podstat. Ker je duhovna, ni razsežna, nima delov. Razsežnost in deli so samo v materialnem svetu.

Kje je torej človeška duša? V človekovem telesu. Kje v telesu? Povsod je vsa. Človeška duša je ENOVITA.

Duša je s telesom združena V ENO ČLOVEŠKO NARAVO. Telo ni človek, duša sama ni človek. Telo oživljeno po duši je človek. Zdržitev duše s telesom je silno tesna, ni akcidentalna, ampak substancialna. Človeška duša — na tem svetu seveda — ne more delovati brez razvitega telesnega organizma. Ne more n. pr. misliti brez zdravih možgan. Niso možgani misli. Tudi vzrok misli niso možgani. Pač pa so možgani organ duše za mišljenje. Če orodja ni ali je slabo razvito ali je okvarjeno duša seveda z njim ne more misliti ali pri nerazvitosti ali okvari možgan vsaj prav ne.

Radi substancialne zveze med dušo in telesom v človeku, more duša vplivati na telo in telo na dušo. Biološka in medicinska veda vedno bolj odkrivata te medsebojne vplive. Razvila se je znanost o merljivih odnosih med telesnimi in duševnimi pojavi. Nemški fizik Fechner (1861 do 1887) jo je imenoval PSIHOFIZIKA. Psiha je namreč grška beseda za dušo, psihičen je duševen. Znana je tudi PSIHOTEHNIKA, ki iz duševnosti človeka preučuje človekovo

nadarjenost ali sposobnost za kak povzročilo ali delo. Preveliki duševni napori povzročijo telesne bolezni; telesne bolezni pa s svoje strani ovirajo delovanje duha.

Človeška duša je duhovna. Ni proizvod snovi. Zato se z njo ne godi tako, kot se godi s snovjo. Snov razpada, tudi človekovo telo razpade. Človeška duša pa ne razpade. Ne more razpasti. Je neumrljiva. Le Bog sam bi jo mogel uničiti, a tega ne bo storil. Ko v človekovem telesu prenehajo pogoji, ki so potrebni za zvezo med dušo in telesom, se izvrši ločitev duše od telesa. Telo razpade, duša pa ne. **ČLOVEŠKA DUŠA JE NAMREČ NEUMRLJIVA.**

Razmišljanje samo nam pove, da je duša taka. Vsi narod so prepričani, da je duša neumrljiva. V naši duši sami je hrepenenje po popolni sreči. To hrepenenje ne more biti prevara. Spolniti pa se more le, če duša nikoli ne umrje. Nravni zakon, ki ga nosimo v duši, nujno terjaja večno plačilo in večno kazen. Oboje pa bi bilo nemogoče, če bi bila duša umrljiva.

Tako govori o duši in njeni umrljivosti človeško razmišljanje samo, zdrava človeška filozofija.

Taka je torej filozofska vsebina pete izmed šest temeljnih katekizmovih resnic.

„Trditev, da ima človek duhovno dušo, je v nujnem nasprotju z dialektičnim materializmom,“ smo brali zgoraj v utemeljitvi zakona. To je sicer res, a iz tega nikakor ne sledi, da je razmišljanje o duhovni duši „skrajno škodljivo, ker zavaja ljudi v nerealni in neumni misticizem ter jih s tem trga od realnega življenja“. Narobe je res. Zelo pametna stvar je za mislečega človeka, če premisli, ali je njegova duša neumrljiva. Vsakdo more uvideti, da ima neumrljivost duše silno velik pomen za človekovo življenje.

Nekateri se zmikajo vprašanju o neumrljivosti duše s tem, da se izgovarjajo na nemoč človeškega razuma. Ne moremo spoznati, ali je duša duhovna ali ne; zunaj snovnega sveta ne moremo ničesar spoznati; pa še v snovnem svetu ne vemo, ali je res takšen, kakršnega nam prikazujejo naši čuti.

O duši nič ne vemo in ne bomo nič vedeli. Tako uče AGNOSTIKI; klasik med njimi je Anglež Herbert Spencer (1820—1903), ki je napisal delo „Nespoznatno“. Zdrav razum pa nam priča, da je pesimizem agnostikov neutemeljen. Res je, da naš razum ne more vsega spoznati, da ostanejo skrivnosti tudi v naravnem svetu. So pa na drugi strani stvari, ki jih more spoznati. Logično sklepanje nas pripelje, kakor smo videli, do spoznanja, da ima človek duhovno dušo.

Razpravljanje o neumrljivosti duše nikakor ni „brezplodno tratenje sil, zapravljanje delovnega časa in sabotaža“. Je eno izmed najbolj pomembnih opravil, ki jih človek sploh more opravljati. Po tem razmišljanju se človek šele začne razlikovati od živali. Materialiste seveda ta stavek ne gane, ker oni sploh ne razlikujejo kaj prida med človekom in živaljo.

BOŽJE RAZODETJE O DUŠI

Kaj pa BOŽJE RAZODETJE uči o neumrljivosti človeške duše? Lahko si je misliti, kaj uči. Vsaka religija predpostavlja, da je duša duhovna in neumrljiva. Zakaj s to resnico še le religija dobi svoj smisel. Vsaka religija postavlja težišče človekovega življenja v onostranski svet, ki se za človeka začne z njegovo telesno smrtjo. Če bi bilo človekove duše konec z razpadom človekovega telesa, bi bila vera prazna.

Razume se samo po sebi, da tudi božje razodetje predpostavlja duhovnost in neumrljivost človeške duše. Njegov nauk potrjuje to, kar je zdrava človeška filozofija dognala o obojem, in človeško dognanje razsvetljuje.

Sv. pismo nam na prvih straneh slikovito opisuje, kako je Bog ustvaril človeka. Jasno je tam nakazano, da je človek iz duše in snovi (1 Moz 2, 7). „Bog je ustvaril človeka neumrljivega,“ beremo v drugem poglavju knjige Mojzosti, kjer se z lepimi pesniškimi podobami zavračajo nazori hudobnih ljudi, ki taje posmrtno življenje (2, 1 do 23). „Ne bojte se tistih, ki umore telo, duše pa ne morejo umoriti,“ je učil Kristus (Mt 10, 28) in spet: „Kaj človeku pomaga, če si ves svet pridobi, svojo dušo pa pogubi“ (Mt 16, 26).

Četrti lateranski cerkveni zbor leta 1215 in vatikanski leta 1870 sta definirala, da je človek iz duše in telesa. Cerkevni zbor v toledu na španskem iz leta 688 pravi: „Kdo ne ve, da je vsak človek iz dveh podstatí, iz duše namreč in iz telesa?“ Peti lateranski cerkveni zbor (1512—17) izreka: „Obsojamo in zavračamo vse, ki trdijo, da je umna duša umrljiva.“ Sicer pa, kaj bi nadaljevali z izjavami. Saj se peta od šestih temeljnih krščanskih resnic glasi: **CLOVEŠKA DUŠA JE NEUMRLJIVA.**

Trditev, da ima človek neumrljivo dušo, je v nujnem nasprotju z dialektičnim materializmom. Zato je razumljivo, da je dialektični materializem v nujnem nasprotju z vsako vero, z božjim razodetjem in krščanstvom pa še posebej.

Komunizem, ki se gradi na dialektičnem materializmu, ne preganja idealističnega svetovnega nazora le zaradi nasprotstva med obema sistemoma v teoriji. Marveč gre za borbo za življenje in smrt. Ali zmaga idealizem ali materializem. Drug ob drugem ne moreta živeti. Zato smrt idealizmu, da se obvaruje materializem!

NÁČELA ZA ŽIVLJENJE

Tudi resnica, da je človeška duša neumrljiva, ni zašla med „šest resnic“ le zaradi teoretične vsebine, marveč zaradi posledic, ki iz nje za praktično življenje izvirajo. V filozofskem izražanju pomeni beseda „neumrljiva“ v gornjem stavku, da duša ne bo razpadla in se zato obenem s telesom ne bo uničila. Toda kristjan, ki bere resnico, da je človeška duša neumrljiva, ne misli na to filozofsko vsebino. On jo takó že predpostavlja. V stavku, da je duša neumrljiva vidi kristjan **IZREDNO POMEMBNO ŽIVLJENJSKO SMERNICO.** Duša je neumrljiva. Torej bo živela, ko

V neki takozvani boljši družbi so prav temeljito obrekovali osebe ki niso bile prisotne. Le neki starejši gost je sedel popolnoma tiho z zaprtimi očmi. Eden glavnih obrekovalcev se obrne k njemu z besedami: „Gospod, zakaj pa tako zamisljen?“ — „Oprostite“ mu odgovori, „sploh nisem poslušal. Ravno kar sem

bo leto umrlo. Živela bo večno. Večnost pa je dvojna, namreč srečna in nesrečna. Duša bo večno zveličana ali večno pogubljená. Taka bo vsaka, tudi moja in tvoja.

Ob tem razmišljanju, ki mu ni mogoče ničesar ugovarjati, dobi resnica, da je človeška duša neumrljiva, strašno resen pomen. Njena filozofska vsebina kar izgine pred težo te pomembnosti za usmeritev življenja. Zato je čisto razumljivo, da bi jo komunizem, če bi razumal zgolj logično, moral preganjati z dragonsko strogostjo. Skrajna strogost bi bila z njegovega stališča upravičena.

Za vse ljudi, ki izpovedujejo prepričanje o duhovnosti duše, mora biti stavek, da je človeška duša neumrljiva, praktično življenjsko načelo. Drugače moramo živeti, ker je naša duša neumrljiva, kakor bi živeli, če bi bila umrljiva ali če bi ne vedeli, da je neumrljiva.

Z resnobo, ki je v peti izmed šestih krščanskih temeljnih resnic, da je namreč človeška duša neumrljiva, pa se druží tudi tolažba, ki je materialisti nimajo ob smrti. „Ko nas žalosti gotova usoda smrti, nas tolaži obljuba prihodnje nesmrtnosti. Zakaj tvojim vernikom, Gospod, se življenje spreminí, ne pa uničí in, ko jim razpade dom bivanja na zemlji, se jim pripravi večno bivališče v nebesih“ (hvalospev pri črni maši).

Kdo, mislite, je imel objektivno prav ob onem zakonu, ki smo ga omenili v začetku: ali tisti, ki so zakon izdali ali odobravalí, ali mladina, ki se ji je zdel odveč in se je spraševala: Kdo v našem času še misli na duhovno dušo, ali tisti, ki si prepričanja o neumrljivosti duše niso pustili vzeti in so jih zato že ono dopoldne začeli obsojati na smrt in obsodbe nad njimi izvrševati?

namreč zmolil štiri očenaše: enega za one, ki pripovedujejo take neresnične zgodbe; drugega zame, da mi Bog odpusti moje lastne grehe; tretjega za ubogo ženo, katero ste v njeni odsotnosti tako lažljivo obrekovali; četrtega pa za vse navzoče poslušalce, da ne bi šli slabši domov, kakor pa so prišli semkaj!”

Odvratna ljubezen

Klotilda, edina hči bogatega trgovca, leži nevarno bolna; vnetje srčnih zaklopk, ugotavlja zdravnik. Starši so že obveščeni, da je pričakovati najhujšega. Stojijo ob postelji hčerke edinke in zadržujejo svojo bol. Ne bi radi, da bi hči opazila, kako je z njo.

Toda Klotilda se ne da varati. Čuti, da so ji ure štete. Z glasom, komaj slišnim sprašuje: „Mati, povej resnico, ali je nevarno?“

„Toda Klotilda, kaj le misliš! Čez tri tedne se peljemo v kopalšče, kjer smo bili že lani, in tam se boš hitro opomogla.“

Kako kruta je ta mati; hčerki laž v obraz, dasi jo je zdravnik opozoril, da hči naslednjega dne ne bo preživela, in ga bi bilo prav, da pokličejo duhovnika.

Duhovnika? Za božjo voljo, te kaj je dršlo zdravniku na misel? Hčerka se bo prestrašila, če pride duhovnik, in zadela jo bo kap. In starši bodo krivi njene smrti. Tako modrujejo starši, ki že od poroke dalje cerkve niso več videli od znotraj.

Toda Klotilda ve, kako je z njo. Bila je vzgojena v zavodu redovnic, pa zato dobro ve, da je strašno pasti ohtežen z grehi in roke živega Boga. Hrepeni po miru, želi si, da pride služabnik božji in je odveže prestopkov njene mladosti. Napne zadnje sile, ki jih ima še v sebi in izdavi: „Pošljite mi duhovnika!“

Mati se prestraši. „Gorje, Klotildi se blede,“ kriči, da jo sliši vsa hiša. Že zagradi za kozarec, v kateri je limonada, pomešana z morfijem, in ga ponudi hčerki. Ta ga vzame, pije tekočino in se umiri — za vedno.

„Sedaj pa je čas, da pride duhovnik, hči ni več pri zavesti, ne bo se mogla prestrašiti,“ si mislijo starši in gredo iskat duhovnika. Ta pride, ko je hčerka že umrla. Pokropi mrzlo truplo, kajti kaj več ne more storiti. In žalosten odide.

DUHOVNO ŠIBAK,
šestih delovnih dni težak,
stopam na Golgoto nekruvavo,
kjer se znova daruješ Ti,
moj Brat in Gospod,
med mašnikovimi dlanmi
Očetu v mojo spravo.
Dolga in težka je pot
skozi sedem dni,
težka je, težka dolžnost
med hrumenjem strojev,
trda od trdih pogojev
za kruh in streho.
Sred njih kot živ most,
s Tvojo podporo, uteho
dvigam težka bremena
na mrzla jeklena temena
gomazečih koles in jermenja,
nenasitnega, goltajočega vrtenja.

Moja duša je medla in suha,
moč njena pojema,
želi si nebeškega Kruha, —
moja Ljubezen, Tebe,
Tvojega oživljajočega objema,
da jo v svoj plamen zagrebe.

Tvoja božanska noga
kanlu bo, kmalu stopila
preko škrlatnega praga
ustnic mojih,
v Tvojem bogastvu, uboga
bo utonila,
v Tvoj veličastni blesk, naga
se bo zavila, —
in spet boš Ti njena hrana,
in spet Ti bo zvesta in vdana
sedem dni strašnih,
sedem dni sivih in prašnih
ob tujih strojih...

BOGDAN BUDNIK

Znaš reči „hvala?“

PIERRE L'ERMITE — VINKO

Tu pred menoj stoji mal deček, ki je prišel prosit priporočilo za svojega očka.

Sicer sem že vajen „čudežev“ iz počitniških kolonij, pa sem vendar z občudovanjem opazoval ta zdravi obrazek.

Tega dečka sem videl oditi pred dve-ma mesecema. Bil je zelo blede, udrtih oči, tako da je vse kazalo, da ne bo dolgo živel.

Zdaj ga pa vidim zdravega kot dren, rdečih in polnih lic, živih oči, Fantič je čil in zažgan od sonca ter vesel kot kak pomorščak.

— Častitam!... Ti si se dobro okoristil s kolonijo!...

— Seveda!... Ko smo pa tako dobro jedli.

Povedal mi je to s tako čudovitim glasom, kakor da še zdaj uživa okus tako dobre čokolade s kremo po zadnjem kosilu.

Sicer mu ni bilo treba povedati, da je dobro jedel on in njegovi tovariši.

Jaz sem ravnokar hotel pregledati visoke številke računov, ki jih je treba poravnati. In ti so mi razodeli, kaj more pospraviti 120 malih Parižanov, kadar pridejo na morje.

Za zadnji mesec sem naračunal nič manj kot:

2 toni kruha,
2 stota slaščic,
52 kg čokolade za posladkanje,
400 kg konserviranega mesa in rib,
75 kg čokolade v prahu,
1.200 litrov mleka,
500 kg sadja,

...ne računajoč še, kar je bilo poleg tega v malih količinah.

☆

Zdaj sem po očetovsko prijel dečka za obe roki, ga pozorno gledal v oči in vprašal:

— Ali moliš še kdaj za tiste, ki so

ti podarili teh veličastnih šest tednov?

Deček je sklonil glavo in molčal.

Toda jaz nisem odnehal:

— Ti si dober in odkritosrčen deček.

Vprašam te torej: DA ali NE?

— Oh! NE.

— Kako je to napak!

— Priznam... Toda niti pomislil nisem na to!...

☆

Tedaj sem nadaljeval:

— Morda še ne veš, da se je družina za to, da ti je podarila šest tednov življenja v počitniški koloniji na morju, kakor je meni dobro znano, odpovedala romanju v Lurd!...

...In v neki drugi družini so vsi otroci razbili svoje hranilnike... mi poslali vse prihranke... ter se sami odrekli počitnicam enega tedna, da si ti lahko ostal šest tednov namesto samo enega meseca... Priznaj, da to že zasluži zahvalo, ali ne?...

— Da!... jaz sem ničvrednež!

☆

— No! pa ni treba, da ostaneš!...

...In ker je župnija ena sama velika družina, sem povedal temu dečku dva osebna dogodka.

— Ko sem bil tvojih let, sem bil že v malem semenišču. In nekega dne, ko sem bil zelo prehlajen, sem precej kašljal v cerkvi.

...Neki tovariš, zadaj za menoj, se me je usmilil in mi vrgel en žvečilni gumi. To res ni bogve kaj!... Vendar, od tedaj je že 77 let, pa se še vedno spominjam. In molim zanj. Piše se Percot in je postal dominikanec.

...Pozneje, v velikem semenišču, me je ravnatelj M. Biell dobil nekoč zelo potrtega. Ukazal mi je prinesiti kozarec vina iz Boulogne, njegovega rojstnega kraja... To vino je bilo tedaj zame resnično okrepilo. Še danes sem mu hvaležen za to in se ga spominjam vsak večer pri molitvi.

— Ali zdaj razumeš, kaj hočem?...

— Seveda, moral bi moliti za tiste, ki so mi izkazali dobroto. Pa sem vam že povedal, da nisem mislil na to.

— In zato, da boš mislil, sem ti vse to povedal. Kajti nehvaležnost je zelo grda napaka, preveč razširjena! Gotovo si bral zgodbo o desetih gobavcih? En sam se je vrnil zahvalit! In Kristus, ki je tako velikodušen, ja zdaj zelo žalosten zaradi drugih, ki so bili deležni čudeža... in kakega čudeža!... pa nimajo nitj besedice priznanja in zahvale.

Deček, ki ni bil slab, je zamišljen odšel.

Upam, da bo ves najin razgovor povedal svojim tovarišem...

Znati reči „hvala“, ali „Bog plačaj“, ali „Bog povrni“, je ena najslajših reči, pa vendar tako redka, celo med najboljšimi tu na zemlji.

Koliko nerazumevanja bi vam lahko povedal glede tega!

Pa vendar je naša dolžnost misliti na tiste, ki so nas ljubili kot brate v Gospodu, dasi nas niso poznali.

Splošna mobilizacija vernikov

JANEZ KOPAČ CM

POMEN MNOŽIČNOSTI

Množičnost stvari, pa naj bo v katerikoli obliki, napravi na nas vedno mogočen vtis.

Ljubko nam de, kadar naletimo na studenček, ki nalahno curlja izpod gorške skale. Kako mogočno čustvo nas pa prevzame, kadar stojimo pred silnimi slapovi voda, ki v množični silni pridrve z gorskih višav in padajo v globino z vso silo. Kako me je prevzelo, ko sem videl prvič slovite Niagarske slapove! Pa ni treba hoditi v Niagaro, že slap Savice naredi na človeka mogočen vtis, ki ga je ovekovečil pesnik Prešeren z besedami:

Slap drugo jutro mu grmi v ušesa.
Junak preišlja, kak bolj spodaj lena
voda razgraja, kak bregove stresa,
in kak pred njo se gore ziblje stena,
kak skale podkopaže in drevesa,
kak do nebes leti nje jeze pena.

Še mogočnejši vtis pa naredi na nas, ko gledamo, kako se velike reke zlivajo v morje in nas nato obdajajo silni valovi morja. Množičnost voda v nepreglednem morju z neprestanim, mogočnim valovanjem naredi na vsakega človeka mogočen vtis.

Redki so, katerim je dano videti veliko živali skupaj. Tisti lovci in raziskovalci pragozdov, ki so naleteli kdaj

na večje skupine živali skupaj, ne morejo popisati mogočnega vtisa, ki ga je naredila nanje množičnost živali.

Prav tako množičnost ljudi naredi na nas mogočen vtis. Kako nekam mogočno veličasten vtis naredi na nas dolge nepregledne vrste vojakov, ki se v velikem številu odpravljajo na bojna polja. Kako mogočno je vplivalo na vsakega, kdor se je v svetem letu udeležil na trgu sv. Petra slovesnosti proglasitve verske resnice, da je bila Marija vzeta s telesom v nebesa. Skoraj pol milijona vernikov se je nagnetlo skupaj. Trg sv. Petra je kar valoval v morju ljudstev, ki so se nagnetli skupaj iz vseh delov sveta. A vse je družila ista vera, ki se je veličastno razodevala v nepregleni množici vernikov.

Množičnost stvari in ljudi ima torej velik pomen. V njej je moč, veličina in gonilna sila za dosego velikih, težko izvedljivih stvari, ob katerih bi poedini obnemogli.

MOČ KATOLIŠKE VERE

Katoliška vera vsebuje že v svojem bistvu silno moč. Je to vera, ki gore prestavlja in jih prevrača v morje; vera, ki obnavlja obličje zemlje; vera, ki dela iz slabičev velike junake. Moč

Katoliški vera deluje že skoraj 2000 let v sv. Cerkvi in že nad 1000 let v slovenskem narodu. Po katoliški veri je slovenski narod dobil že veliko svetih slovenskih očetov in mater, fantov in deklet, celo otrok, ki so v moči svete vere storili velike reči. Moč svete vere deluje v Slovincih že od tedaj, ko so si katoliško vero izvojevali. To zmago vere nad poganstvom med Slovenci je največji slovenski pesnik Prešeren ovekovečil v čudevitih verzih:

Mož in oblakov vojsko je obojno
končala temna noč, kar svetla zarja
zlati z ruženimi zački glavo trojno
snežnikov kranjskih siv'ga poglavarja.
Bohinjsko jezero stoji pokojno
sledu ni več zunanjšega viharja.
Al somov vojska pod vodo ne mine,
in drugih roparjev v dnu globočine.

Na zunaj je tedaj krščanstvo v slovenskem narodu zmagalo. Na znotraj je pa še ostala vojska somov in drugih roparjev: to so strasti in grehi v dušah Slovencev, ki so se vedno znova kopičili v raznih skupinah Slovencev. Končno so ti somi in roparji leta 1942 prišli iz temnih globin na površje in povzročili krvavo versko preganjanje, za katero veljajo Prešernove besede še mnogo bolj kot za čase borbe poganjskih Slovencev s katoliškimi:

Slovenec že mori Slovenca brata,
kako strašna slepota je človeška!
Kri po Kranji, Korotani
prelita, napolnila bi jezero.

Moč svete vere je dala Slovincem v tem verskem preganjanju nove junačke — mučence. Jeremija Kalin je ta mučence, ki so živeli iz vere in za vero izkravavali, poveljeval v pretresljivih pesmi: Črna maša v ogledalo in za spomin na grozno in krvavo daritev najboljših sinov in hčera slovenskega naroda.

ZAKAJ SPLOŠNA MOBILIZACIJA VERNIKOV?

Dasi je moč katoliške vere velika, dasi že posamezniki in maloštevilne skupine katoličanov, ki res živijo iz vere, veliko store, vendar to za sedanje čase ne zadostuje. Kajti brezbožniki so se

po celem svetu tako namnožili in se tako tesno povezali med seboj v strumni, enotno vodeni mednarodno organizirani brezbožni organizaciji, da jim moramo katoličani vsega sveta odgovoriti na enak način, sicer ne bomo zmagali. Sedaj junaška vera posameznikov, celo junaška vera katoličanov posameznih narodov ne zadostuje za splošno zmago sv. Cerkve nad brezbožniki. Katoliško vero moramo nujno okrepiti in pomnožiti tako, da se povežejo vsi verniki delegata sveta pod enotnim vodstvom cerkvene svetovlade ((hierarhije). Gre za splošno mobilizacijo vernikov, ki bodo oboroženi z vero šli v boj pod vrhovnim poveljnikom — papežem in se od njega vodeni spopadli s prav tako svetovno organiziranimi, enotno vodenimi brezbožniki — komunisti. To bo v dosedajni zgodovini Cerkve najsilnejši in največji spopad med vero in nevero, med verniki in neverniki celega sveta. Napovedal je ta spopad že apoltol Janez, ko ga je gledal v videnju in nato takole popisal:

„Oproščen bo satan iz svoje ječe. In prišel bo ven, da bi zapeljal narode, ki so na četverih voglih zemlje, da bi jih zbral na vojsko, katerih število je kakor peska ob morju. In prišli so na zemeljsko površje ter obstopili taborišče svetih in ljubljeno mesto. A prišel je od Boga ogenj z neba in jih požrl. In hudič, ki jih je slepil, je bil vržen v ognjeno žvepleno jezero, kjer sta tudi zver in lažni prerok; in mučeni bodo noč in dan na vekov veke“
(Raz 20, 8—9).

PRIPRAVA KATOLIČANOV NA ODLOČILNI BOJ

Bog skrbno pripravlja na ta odločilni boj Cerkev in njene vernike. O tem zlasti pričajo vsi papeži 20. stoletja.

Pij X., ki je zavladal v začetku 20. stoletja, je na stečaj odprl vsem vernikom, tudi otrokom silno orožarno sv. Cerkve — tabernaklje z Najsvetejšim, Gospodom vojnih trum. Pozval je vse vernike, tudi otroke:

„Krepite se v Gospodu in v njegovi silni moči. Nadenite si vso bojno opra-

vo božjo, da se boste mogli ustavitv zvi-
jačam hudičevim. Kajti ni se nam bo-
jevati zoper meso in kri, ampak zoper
vladarstva, zoper oblasti, zoper svetov-
ne gospodovalce te teme, zoper hudob-
ne duhove v podnebnju. Zaradi tega si
vzemite vso bojno opravbo božjo, da se
boste mogli ob hudem dnevu v bran po-
staviti, vse premagati in obstati (Ef
6, 10—14).“

Pij XI. te vernike, ki jih je Pij X.
okrepil z eharističnim kruhom in obo-
rožil z vso bojno opravbo božjo, z vero,
očiščeno vseh modernističnih zmot,
začne vezbati za boj in organizirati v
strumne bojne čete Katoliške akcije in
misijonske akcije. Napoveduje jim sko-
rajšnji spopad s komunističnim brez-
boštvom.

Pij XI., misijonski papež in papež
KA, poosebljena neustrašena vera —
kot so mu rekli — umre prav v času,
ko se približujejo najhujši spopadi
med katoličani in brezbožniki. Velik
vojskovodja sv. Cerkve je umrl z njim.

Nadomesti ga angelski pastir Pij XII.
On nadaljuje z delom Pija X. in Pija
XI. Vernike celega sveta še bolj oboro-
žuje z duhovno opravbo božjo; še jas-
neje kot Pij X. razloži vernikom skriv-
nostno Kristusovo telo — Cerkev in
jim priporoča tesno povezanost s skriv-
nostnim Kristusom v Cerkvi in v Eha-
ristiji. Apostole KA in misijonske ak-
cije še bolj povezuje, jih vezba dalje in
pripravlja na skorajšnje velike naloge.
Tiste, ki so že v spopadu z brezbožnim
komunizmom, hrabri k vztrajnosti in
povečuje njihovo trpljenje ter muče-
ništvo. Ves človeški rod posveti brez-
madežnemu Srcu Marijinemu in tako
vse človeštvo, zlasti vse katoličane iz-
roči v vodstvo Njeje, ki je kači glavo
sirla in vsa krivoverstva premagala.
Njo proglasi sredi 20. stoletja, ko člo-
veštvo tone v snovnost in pozablja na
nebo, za zmagovalko nad snovnostjo in
smrtjo, ko 1. novembra 1950 razglasi
versko resnico, da je bila Marija takoj
po smrti z dušo in telesom vzeta v
nebo in kronana za kraljico nebes in
zemlje. — Proglasa za blažene in
svetnike številne mučence in spozna-
valce, razodevajoč preganjanim verni-
kom kakšna slava jih čaka, če bodo
Junaško vztrajali v bojih in verskih

preganjanjih. — V zadnji misijonski
misijonski okrožnici: Evangeljski glas-
niki naroda pravi:

„Vam, bratje, je dobro znano, da se
danes skoraj vse človeštvo deli v dve
nasprotujoči si fronti: za Kristusa in
proti njemu. Človeški rod sedaj doživ-
lja nad vse težko odločitev, iz katere
bo sledilo ali odrešenje Kristusovo ali
nad vse strašne razvaline. Dejavna de-
lavnost in marljivost evangeljskih glas-
nikov sicer skuša razširiti Kristusovo
kraljestvo, a so drugi glasniki, ki vse
naobračajo na snov in zavračajo vsako
upanje na blaženo večnost in skušajo
ljudi zavesti v najbolj usodno stanje.“

Končno vsi pozivi Pija XII. na ver-
nike širom sveta izzvene v Pavlovih be-
sedah: „Čujte, stojte v veri, držite se
moško, bodite močni“ (1 Kor 16, 13).

PRIPRAVLJENI NA ODLOČILEN BOJ

Z Marijo — Brezmadežno, Kraljico
nebes in zemlje na čelu, organizirana v
strumnih četah laičnih apostolov pod
vodstvom cerkvene hierarhije, podprta
od molitve in apostolskega sodelovanja
vseh vernikov, čaka Cerkev na odloči-
len spopad s satanom in njegovimi
pomagači — brezbožniki. Slovenci, raz-
treseni po vsem svetu, bomo pohiteli
in se organizirali v Katoliški akciji,
misijonski akciji in v raznih drugih ver-
skih organizacijah. Tesno povezani s
katoličani celega sveta pod vodstvom
papeža, naših škofov in dušnih pastir-
jev bomo šli v boj, ki bo strašen, a
mogočen, saj se bodo odločilno spo-
padle božje in satanske sile. Toda naše
žrtve ne bodo zastoj, ker vemo, da
bo končna zmaga na strani Cerkve, ka-
tere tudi peklena vrata ne bodo pre-
magala.

Nadškof Jeglič se je vračal s spre-
hoda po Prešernovi ulici. Pa je zapazil
dečka, ki se je stegoval, da bi pritisnil
na gumb električnega zvonca, a ga ni
dosegel. Nadškof Jeglič je fantetu ra-
devolje pomagal in namesto njega po-
zvonil. Tedaj je pa dečko pocukal nad-
škofa za rokav in mu rekel. „Sedaj
pa teciva, gospod!“

Sveta Marija Evfrazija Pelletier

DR. FILIP ŽAKELJ

Otroška leta

Na svet je prišla kakih enajst mesecev pred našim Baragom, ko je na Francoskem divjala revolucija ter so na najbolj krut način preganjali služabnike Cerkve in vero. Starši Julijan Pelletier in Ana Mourain so se iz mesta Soullansa umaknili na majhen otok Noirmountier, da bi laže ohranili vero dedov in živele v miru. Tam se jim je rodila naša svetnica 31. julija 1796. Ker ob preganjanju niso mogli dobiti duhovnika, jo je ob materini navzočnosti kar oče krstil ter ji dal dve imeni: Roza Virginija.

Starši so jo prav skrbno vzgajali. Bila je živahna, a lepega značaja. V otroški dobi so se posebej razodevale tele tri kreposti: čistost in lepota duše, pobožnost, zlasti pa usmiljenje do revežev in potrebnih.

Odraščajoča deklica

Ko je dorasla v deklico enajstih let, se je preganjanje vsaj malo poglelo, da je mogla prejeti z vso gorečnostjo in radostjo svojega srca prvo sveto obhajilo. Sama je mnogo let pozneje pripovedovala, da je tedaj začutila v sebi poklic za redovniško življenje. Meseca aprila leta 1808 je prejela zakrament svete birme.

Roza je rasla v starosti, pa tudi v krepostih. V teh letih je družina izgubila očeta. Roza je skušala tolažiti žalostno mater ter si z vso silo prizadevala za medsebojno ljubezen in slovo v družini.

Gojenka pri uršulinkah

Mati se je kot vdova čez kaka štiri leta preselila spet v mesto Soullans. Svoji dobri hčerki bi rada preskrbela dobro dekliško vzgojo in izobrazbo. Zato jo je poslala v mesto Tours v uršu-

linski zavod. Tam se je Roza vedno odlikovala v ljubezni do kreposti in vestnega spolnjevanja dnevnega reda. Tam je z vso pridnostjo prebirala spise svete Terezije Jezusove; ob tem branju je tako rasla njena pobožnost, da si je vedno bolj želela dati svetu popolno slovo. Po zgledni materini smrti je bilo to hrepenenje še močnejše. Zato je sklenila, da bo vstopila v kako redovno družino, kjer bo mogla bolj goreče delovati za zveličanje duš.

Redovnica Naše Gospe Ljubezni

Leta 1651 je sv. Janez Eudes ustanovil poseben ženski red Naše Gospe Ljubezni. Redovnice so se morale s posebno obljubo obvezati, da bodo delovale v takozvanih zatočiščih za padle ženske osebe. Takšnim zgubljenim revam naj bi redovnice s svojim zglednim življenjem ter navajanjem teh zablodelih oseb k vaji v krščanskih krepostih pomagale do poštenega življenja.

Tudi v Toursu je bilo tako zatočišče. Roza Virginija se je odločila prositi za sprejem k tem redovnicam iz gorečega hrepenenja, da bi čim več duš pridobila za Kristusa. Veliko težav so ji kot mladoletni delali zlasti njeni varuhi, a po mnogih borbah je kot devetnajstletno dekle šla v toursko zatočišče k redovnicam, kjer je pri preobleki 8. septembra 1815 dobila ime Marija od svete Evfrazije. V noviciatu je tako vestno spolnjevala pravila, da je bila zgled vsem drugim. Čez dve leti je 9. septembra 1817 napravila redovne obljube in dodala še četrto, ki je lastna tem redovnicam, da bo skrbno vršila apostolsko delo med spokornicami.

Voditeljica spokornic in prednica v Toursu

Kot redovnica je bila tako zgledna, da so ji kmalu po končanem noviciatu izročili skrb in vodstvo spokornic. Vsak

ahko ve, kako težko je tako delo. Potreba je starost in dozorela preudarnost. A Marija Evfrazija je na splošno zadovoljstvo vseh sester kljub svoji mladosti zaupano ji službo vršila z modrostjo in ljubeznijo. Na soglasno željo vseh sester je bila, ko še ni preteklo niti osem let po njenih zaobljubah, izvoljena za prednico in voditeljico zatočišča v Toursu. Ker še ni imela trideset let, je sveta stolica morala dati spregled. Sestre se niso varale. Svojo veliko družino v zatočišču je vodila z največjo preudarnostjo in ljudomilostjo.

Ustanoviteljica redovne družbe spokornic svete Magdalene

V zatočišču v Toursu je bilo življenje redovnic tako lepo in skrb za zgubljene ženske osebe tako velika, da so nekatere spokornice želele posvetiti se Bogu z redovnimi zaobljubami. Zelo modra prednica bi tem željam prav rada ustregla, a ustanovitelj redovne družbe sv. Janez Eudes je v pravih prepovedal sprejemati spokornice med redovnice Naše Gospe Ljubezni. Tudi drugod jih niso marali sprejeti v kak ženski red. Zato je Marija Evfrazija goreče molila, obenem pa se posvetovala z zglednimi duhovniki, nato pa pogumno ustanovila novo redovno družino spokornic sv. Magdalene s posebno obleko in pravili. Ta nova redovna družina bi bila odvisna od vodstva kakega zatočišča, ki ga vodijo sestre Naše Gospe Ljubezni.

Ustanoviteljica novega zatočišča v Angersu

V Angersu so med revolucijo podrli dobrodelni zavod, ki je nosil ime po Kristusu, Dobrem Pastirju. Nekateri zgledni meščani so začeli zbirati denar, da bi to ustanovo obnovili oz. sezidali novo zatočišče za spokornice, kakršno je bilo že v Toursu pod vodstvom redovnic Naše Gospe Ljubezni. Škof v Angersu je poznal modrost Marije Evfrazije. Zato je hotel, naj bi ona spravila započeto delo pokonci. Z dovoljenjem tourskega nadškofa je prišla s petimi sestrami na binkoštno vigilijo meseca junija 1829 v Angers. Sicer so jo še enkrat poklicali v Tours, da je tam vršila službo prednice, katero so ji

prej zaupali za tri leta. Meseca maja 1831 se je vrnila v Angers. Sestre so jo z največjim veseljem sprejele. Z največjo težavo in ob pomanjkanju najbolj potrebnih reči je v popolnem zaupanju v Boga stanovitno in pogumno skušala pozidati dom Dobrega Pastirja. Ta dom je postal pozneje središče nove redovne kongregacije Dobrega Pastirja, ki ima danes skoraj tristo domov, v katerih deluje več tisoč redovnic za zveličanje duš. S pomočjo dobrotnikov je zgradila v domu Dobrega Pastirja kapelo, ki je bila 14. maja 1831 posvečena v čast Marijinemu brezmadežnemu spočétju. Pri delu so ji pomagale sestre in njihove gojenke. Mnogo spokornic so sprejeli v novi dom. Ustanovila je tudi v Angersu redovno družbo spokornic svete Magdalene, obenem pa še sirotišnico za deklice in izvršila še druga dobra dela.

Kongregacija blažene Device Marije Ljubezni Dobrega Pastirja

Ustanova Dobrega Pastirja v Angersu je tako zaslovela, da so tudi drugi francoski škofje hoteli taka zatočišča v svojih škofijah. Tako so nastali novi domovi v Poitiersu, Metzju in drugih škofijah. Marija Evfrazija je v svoji veliki modrosti spredvidela, da bo težko ohraniti pravega redovnega duha, edinstvo in slogu, če bodo posamezni domovi popolnoma odvisni od posameznih škofov. Zato je želela, da bi bili drugi domovi podložni zatočišču v Angersu, celotna redovna kongregacija pa naj bi dobila generalno predstojnico. Škof v Angersu in drugi razsodni svetovalci so potrdili njene načrte, a naletela je na tri velike ovire: nasprotovale so ji sestre Naše Ljube Gospe v Toursu, ker so se bale spremembe svojih starih pravil; nasprotovali so redovniki sv. Janeza Eudesa, ker so mislili, da imajo ti vso oblast nad takimi zatočišči, ker jih je začel ustanavljati sv. Janez Eudes in jih podredil vodstvu svoje moške redovne kongregacije; nasprotovali pa so tudi nekateri francoski škofje, ker so mislili, da se bo zmanjšal njihov ugled, če ne bi imeli več oblasti nad domovi Dobrega Pastirja. Zadeva je prišla v Rim, kjer je Marija Evfrazija dobila

močnega zagovornika v božjem služab-
niiku kardinalu Karolu Odescalchiju,
generalnem vikarju Rima. Sveta kon-
gregacija škofov in redovnikov je 9.
januarja 1835 odobrila načrt Marije
Evfrazije, Gregorij XVI. pa je odlok
omenjene kongregacije potrdil 16. ja-
nuarja 1835. A težave niso nehale; na-
sprotniki so Gregorija XVI. prosili, naj
odlok prekliča. Sveta stolica je zadevo
ponovno preiskala. Končno je isti Gre-
gorij XVI. prejšnji odlok 3. aprila
1835 z apostolskim pismom slovesno
potrdil, dal novi redovni družbi urad-
no ime: „Kongregacija hčera blažene
Device Marije Ljubezni Dobrega Pa-
stirja“, določil voditeljica doma v An-
gersu za generalno prednico, zatočišče
v Angersu pa za glavno središče nove
kongregacije.

Nova redovna kongregacija se širi

Kongregacija Dobrega Pastirja se je
tedaj začela bolj širiti. Kardinal Odes-
calchi je leta 1838 redovnice poklical
v Rim, kjer so ustanovile dva doma.
V Rim je leta 1838 prišla tudi Marija
Evfrazija, da se je mogla posebej za-
hvaliti sv. očetu Gregoriju XVI., ki jo
je 15. junija 1838 ljubeznivo sprejel v
advencio. Iz Rima je 4. julija 1838
odšla v Angers, kjer se je z vso silo tru-
dila, da bi se nova kongregacija čim
bolj razširila. Nastajali so novi domovi
v Franciji, v sardinskem kraljestvu, v
Belgiji, na Bavarskem, v Nemčiji, v Au-
glijii, Avstriji. Cesar Franc Jožef je na
lastne stroške postavil tak dom v Neu-
dorfu pri Dunaju. Nov dom so postavili
tudi v mestu Imoli, kjer je bil tedaj za
škofa kardinal Janez Marija Mastai
Ferretti, poznejši papež Pij IX., ki je
bil tudi kot papež novi kongregaciji na-
klonjen. Leta 1842 so sprejele v zato-
čišče v Angersu prve zamorske deklice,
ki jih je odkupil neki pobožni duhov-
nik. Polagoma je nova kongregacija
začela prodirati tudi v misijonske po-
krajine: Egipt, Alžir, Arabijo, Indijo,
Avstralijo in Kanado. Sama pa je iz
Angersa z vso gorečnostjo in modrostjo
vodila novo kongregacijo. Ni učila le
z besedo in spisi, marveč je vsak dan
sestram in gojenkam dajala zgled vseh
kreposti.

Ob tolikem delu in trpljenju za božjo
čast in zveličanje duš so njene moči
končno opešale. Nekaj mesecev manj
kot 72 let stara je po pobožnem preje-
mu zakramente za umirajoče umrla 24.
aprila 1868, dobre tri mesece pozneje
kot naš Baraga. Pokopal se jo v ka-
peli Marijinega brezmadežnega spočet-
ja v glavnem zatočišču v Angersu. Bog
jo je poveličeval s čudeži. Pij XI. jo je
30. aprila 1933, ko smo obhajali iz-
redno sveto leto ob tisočdevetstoletnici
odrešenja, prištel med blažene. Pij XII.
pa jo je že čez sedem let, 2. maja 1940,
na dan Gospodovega vnebohoda raz-
glasil za svetnico.

Marija Evfrazija velika v krepostih

Vsak svetnik ali svetnica mora imeti
vse božje in druge kreposti v junaški
meri. Marija Evfrazija se je odlikovala
v živi in močni veri, ki je po besedah
sv. Janeza Zlatousta studenec in vir
vseh kreposti. Brez popolnega zaupanja
v Boga ne bi mogla izvršiti tolikih del.
Boga je tako zelo ljubila, da je samo
sebe Bogu žrtvovala kot spravno žrtev
za toliko grehov človeštva in skušala
še v drugih vžgati plamen ljubezni do
Boga. V duhu molitve in pobožnosti se
je vadila že od mladosti. Njeno izredno
modrost so takoj prva leta njenega re-
dovniškega življenja spoznali in ji za-
upali velike reči. Pij XII. na dan pro-
glasitve Marije Evfrazije za svetnico
posebej občuduje v svoji homiliji njeno
srčnost in velikodušnost, ko je v iz-
redno težkih okoliščinah dostikrat brez
vse človeške pomoči in ob mnogih na-
sprotovanjih ustanavljala skoraj iz nič
tako velika dela ljubezni.

Učenka Dobrega Pastirja

Jezus je ponovno govoril o pastirju,
ki išče izgubljeno ovco, dokler je ne
najde (Pr. Mt 18, 12—14; Lk 15,
3—7). Sam sebe je primerjal dobremu
pastirju, ki da življenje za svoje ovce
(pr. —n 10, 11—16). Sam je toliko-
krat poudarjal, da ni prišel klicat pra-
vičnih, ampak grešnike (pr. Mt 9, 13;
Mr 2, 17; Lk 5, 32), da je prišel iskat
in zveličat, kar je bilo izgubljenega (pr.
Mt 18, 11; Lk 19, 10). Tako vemo

tudi za več slučajev, kako je kot dobri pastir velikim zgubljenim grešnicam pomagal na pravo pot. Ob Jakobovem vodnjaku v Samariji je govoril o živi vodi milosti in večnega življenja. Samarijanki, ki ji je mogel rahlo opone-
 stiti: „Pet mož si imela, in tisti, ki ga imaš sedaj, ni tvoj mož“ (pr. —n 4, 1—26). Očitni grešnici v hiši farizeja Simona je dovolil, da mu je s solzami močila noge, jih brisala z lasmi svoje glave, jih poljubljala in mazillala z oljem. Človek se ne more načuditi, kako more kaj takega dovoliti tisti, ki se je rodil iz devic Device in sam takó cenij in poveličeval deviško čistost. A to je skrivnost usmiljenja Dobrega Pastirja, ki izgubljeni, a resnično skesani ovčki govori: „Odpuščeni so njeni mnogi grehi, ker je mnogo ljubila“ (pr. Lk 7, 36—50). Ženo prešušnico so privedli k Jezusu, da bi jo obsodil. On pa pismoukom in farizejem odgovori: „Kdor izmed vas je brez greha, naj prvi vrže kamen vanjo.“ Ženi, ki ji je bilo gotovo žal, pa je rekel: „Tudi jaz te ne bom obsodil. Pojdi in odslej več ne greši!“ (Pr. Jn 8, 1—11).

Kanonizacijski odlok trdi, da so bili v Cerkvi odlični ter sveti možje in žene, ki so posnemali to Gospodovo čudovito krotkost in božansko milobo do zašlih ženskih oseb. Med te junake mo-

ramo v moderni dobi šteti sveto Marijo Evfrazijo, ki s svojimi velikimi ustanovami zgubljenim ne le pomagala do poštenja, marveč je mnogo spokornic privedla do tolike popolnosti, da so se odločile celo za spolnjevanje evangelijskih svetov. Marija Evfrazija, ki se je odlikovala v tisti nebeški greposti deviške čistosti, ki ljudi napravlja enake angelom, kot se izraža sv. Janez Zlatoust, je svojo deviško roko podajala pogreznjenim v grde močvare življenja in jih reševala.

Grd in neurejen značaj rad predrzno obsoja osebe, ki so zelo zašle, jih prezira s svojimi očmi, ima zanje le besede obsodbe, bi jih rad obsul s kamenjem. Pravi učenec in učenka Dobrega Pastirja pa se sama nad vse trudita za resnično ljubezen do Boga in resno stanovsko čistost. Zelo zablodelih oseb, pa naj bodo tuji ali krvni bratje in sestre, ne obsojata, tudi jih ne obirata s svojim jezikom, marveč jim s štirimi velikimi sredstvi: iskreno apostolsko molitvijo, živim zgledom, usmiljeno in sočutno besedo, zlasti pa s skritimi žrtvami pomagata na pravo pot. Vsak naj bo prepričan, da naš povsod čaka tako delo. Seveda pa je v takem mišljenju in ravnanju tudi velika krščanska popolnost. Bodimo pravi bratje in sestre Dobrega Pastirja!

Prvi od komunistov obsojeni škof

Ni umrl sicer v rokah ruskih komunistov škof Janez Čeplak, toda bil je prvi od katoliških škofov, ki so ga komunisti obsodili na smrt.

Rodil se je v poljski škofiji Kielce, ki je takrat spadala pod carsko Rusijo. Leta 1923 je upravljal radi prisilne škofove odsotnosti Mogilew. Tam so ga boljševiki aretirali skupno s tremi drugimi duhovniki. Obsodili so ga na smrt, češ da je pripravljaval protirevolucijo in se upiral sovjetskim oblastem. Do izvršitve smrtne obsodbe pa ni prišlo, ker je ves tedanjí civilizirani svet — še ne navajen kot danes na preganjanje Cer-

kve in uboje vernikov — odločno protestiral. Boljševiki so se te nevolje ustrašili in škofa izgnali iz države. Škof se je nato zatekel v Združene države severne Amerike. Tu ga je doletelo imenovanje za nadškofa v Vilni (Poljska). Odpravil se je na pot, toda umrl je, še preden je stopil na evropska tla v starosti 69 let. Pokopan je v Vilni.

Svet je na tega junaškega škofa pozabil. Primer Stepinca, Berana in Mindszenthyja so zabrisali njegov spomin. Pred kratkim pa se je začel informativni proces za njegovo proglašenje blaženim. In tako je katoliški svet spet začel govoriti o tem velikem možu.

FRANCU ŽUŽKU - V SPOMIN

ALOJZIJ KOŠMERLJ

Dne 5. decembra 1952 je umrl na kliniki v Buenos Airesu v 58. letu svoje starosti Francé Žužek, pomembna in zaslužna osebnost slovenske emigracije, splošno znan in spoštovan od vseh poštenih Slovencev radi svojega čistega značaja, svojih velikih sposobnosti, svojega neutrudnega in neustrašenega dela na verskem, kulturnem, političnem in zlasti socialnem polju.

Njegova prerana smrt je bridko zadelo njegovo družino in vso slovensko skupnost v tujini in vemo, da bo vest o njej žalostno odjeknila tudi med zvestimi rojaki v domovini. Na vseh poljih, zlasti v naši tako delavni delavski Družabni pravdi bi še potrebovali njegove modre in preudarne besede, pa njegove velike življenjske izkušnje, njegove katoliške zvestobe, njegovega ognja, njegove velike ljubezni do katoliških in slovenskih vzorov.

Po dolgotrajni bolezni izčrpano je obstalo njegovo zvesto srce; njegovo izmučeno telo pa zdaj počiva v argentinski zemlji, na pokopališču v Vicente Lopez, blizu Floride, v okolici Buenos Airesa, kjer je zadnji čas živel s svojo družino.

Ko smo ga užaloščeni polagali v pregodnji grob na dan sv. Miklavža, dne 6. decembra, ko tukaj Marijin mesec s svojim petjem in cvetjem gre h koncu, smo mu skušali dati najlepše dokaze našega globokega spoštovanja, naše hvaležnosti in naše bratske ljubezni. Pet slovenskih duhovnikov ga je spremilo na zadnji poti in velika množica rojakov je prihitela od vseh strani velenesta, da Francetu Žužku reče na tej

zemlji poslednji: Zbogom, pa pravtako iz vere porojeni iskreni: Na svidenje pri Bogu. Bil je res pravi krščanski pogreb, ves prežet s čustvi popolne bogovdanosti, kjer je bila bridkost užaloščene pokojnikove družine in vseh njegovih številnih prijateljev vsa ožarjena z veliko vero v prihodnje vstajenje in poveličanje, ki čaka vse one, ki so bili v življenju Bogu zvesti.

IN BOGU ZVEST JE BIL VEDNO
IN V POLNI MERI POKOJNI FRANCE
ŽUZEK.

Rojen 25. januarja leta 1895 v lepi dobrépoljski fari na Dolenjskem, iz poštene in verne kmetske družine, se je šolal v domači šoli pod krščanskim učiteljem in narodnim pisateljem Francom Jakličem, versko pa je zorel ob častitljivem župniku Ramovšu in njegovih duhovnih pomočnikih. Največje bogastvo, ki mu ga je dala krščanska domača hiša in mu ga poglobila krščanska šola in župnija, je bila GLOBOKA IN ŽIVA VERSKA ZAVEST, ona OGNJENA VERA, ki človeka vsega prešine, ki ni le površna neživljenjska tradicija, ampak živa, tvorna sila, ki postane človeku temelj in počelo vsega mišljenja in delovanja.

V tej veri France Žužek ni nikdar omahnil. Potrjen v njej v domačem kraju, jo je nesel s seboj v višje šole, ki jih je začel v škofijskem zavodu v št. Vidu, nadaljeval v Ljubljani in dovršil v Novem mestu. Njegovo dijaško življenje je bilo zelo razgibano in je že takoj dalo slutiti, da bo šlo do konca skozi burjo in viharje. Še gimnazijec je

moral v prvi svetovni vojni v vojaško službo. Bil je s slovenskimi fanti in možmi v Judenburgu, na galiških bojiščih, v Budapešti in drugod, a je ostal povsod Bogu zvest in se je nepokvarjen vrnil domov. V burnih časih po vojni je kot slušatelj prava na ljubljanski univerzi navdušeno nastopal v obrambo katoliške misli na često zelo viharne zborovanjih univerzitetne mladine. Razgibano politično življenje povojnih let ga je potegnilo z univerze v politično borbo, ki pa je rajni France Žužek nikoli ni gledal zgolj s politični strani. Tudi tu je branil v prvi vrsti katoliška načela in razlagal ljudstvu na številnih shodih katoliški politični program Slovenske ljudske stranke, velikodušno prenašajoč v borbi za katoliško stvar tudi sramotitve in dejanske napade. Kot mlad mož se je priključil nato krščanskemu socialnemu gibanju in postal ena vodilnih osebnosti v Jugoslovanski strokovni zvezi. Z vsem njemu lastnim ognjem se je v tej organizaciji boril za pravice delavstva, da so nekateri že mislili, da pojde v tej borbi predaletč. Ali pokojni Francé je vedel dobro, da je nad vsem drugim resnica in pravica božja. In ko je v Jugoslovansko strokovno zvezo začel pronicati strup komunizma, se je France Žužek temu z vso odločnostjo uprl. Raje je pustil zaslepljene tovariše in organizacijo, ki mu je bila k srcu prirasla kot da bi krenil s poti katoliške zvestobe. Začel je z novimi tovariši graditi temelje novemu krščansko socialnemu delavskemu pokretu.

V silni borbi slovenskega naroda proti komunističnemu nasilju je stal France Žužek ves čas v prvih vrstah. Z vso odločnostjo je zavračal komunistične zločine. Kot predsednik ljubljanske Borze dela je nastopal neustrašeno kot predavatelj na številnih protikomunističnih sestankih in zborovanjih in to čisto na najbolj nevarnih krajih, kjer je šlo za življenje. Za katoliško

resnico in pravico je bil vselej pripravljen preliti tudi svojo kri. Tako je dal tudi dva svoja sina v protikomunistično slovensko vojsko, kjer sta se mlada častnika, kakor po čudežu rešila iz mnogih smrtnih nevarnosti in se zdaj pripravljata na redovni in misijonski poklic.

Radi vere in katoliške zvestobe je šel ob zlomu s protikomunističnimi borci skupaj z družino, ki je bila ob njem, v tujino in prenašal z velikim pogumom in optimizmom tegobo begunskega življenja, vedno poln dobre volje in domače šegavosti, pa vedno pripravljen za delo pri vsaki verski ali kulturni akciji v korist begunske skupnosti.

Ko je leta 1948 z delom svoje družine prišel v Argentino, je našel delo v tovarni, ki je bilo zlasti v početku pretrdo za njegove že zrahljane moči. Ni se pritoževal, ampak se dan za dnem po kolektivnih ure daleč vozil na kraj svoje zaposlitve, pa v svojo tolažbo, kot je zaupal, sredi gneče na vozilih tiho molil rožni venec. Kar mu je preostalo časa od poklicnega dela, ga je velikodušno posvetil skupnim zadevam slo-

venske emigracije, zlasti ljube mu Dru-
žabne pravde. Tudi svoje otroke je
vzpodbujal, naj pri naših skupnih za-
devah vedno radi sodelujejo.

Poln vere je pokojni Francé res iz
vere živel. Molitev mu je bila srčna po-
treba, prav tako sveta maša, prav tako
sveti zakramenti. Njegova družina je
bila ena izmed prvih, ki so se v Ljub-
ljani posvetile presvetemu Srcu Jezuso-
vemu in začele praznovati prve petke.
V času vojne je bil v šentpeterski fari
navdušen apostol moških duhovnih ob-
nov in neustrašen član in nekaj časa tu-
di voditelj borcev Kristusa Kralja. Ko je
vzniknila misel o posvetitvi družin
brezmadežnemu Srcu Marijinemu, je
postal njen goreč pobornik. Vedno ves
goreč v živi veri, je v njej našel tudi
vso svojo moč in tolažbo v svoji dolgo-
trajni in težki bolezni in v svoji smrti.
Tudi v bolezni je prejel vse prve petke
sveto obhajilo, hrepeneč z resnično
krščanskim vernim hrepenenjem po
svojem Gospodu. Ponovno je bil previ-
den s svetimi zakramenti za umirajoče,
spremljajoč vse molitve in pretresljive
svete obrede z veliko vero in ponižnim
zaupanjem. Umril je po svoji srčni želji
in prošnjí prav na prvi petek zjutraj,
kot pravi kristjan, smrti pravičnega, ki
je dragocena v božjih očeh.

Vera je bila velika in svetla luč nje-
govega življenja, velika milost, ki mu
jo je Bog dal po vernih starših in ver-
nem domačem okolju, ki pa je pokojni
France tudi sam zvesto z njo sodeloval,
da je poganjala v njem vedno globlje
korenine in dajala njegovemu delu in
njegovim žrtvam bodisi v družini, bo-
disi v javnosti poseben vpliv in bla-
goslov, vera, ki mu je svetila tudi v
smrtni uri in postala njegova končna
zmaga. Z mirnim srcem je molil ob
njem njegov prijatelj in župnik molitve
Obrednika, ki jih je tudi pokojni Fran-
cé poln zaupanja poslušal, kjer sveta
Cerkev prosi za umirajočega: „Razve-
seli, o Gospod, dušo svojega služabnika

pred svojim obličjem in ne spominjaj
se njegovih pregreh... Čeprav je nam-
reč grešil, vendar Očeta in Sina in Sve-
tega Duha ni zatajil, ampak je veroval
in je hranil v sebi gorečnost božjo in
je Boga, ki je vse ustvaril, zvesto mol-
il.“

Iz globoke in žive vere je rastla nje-
gova BREZPOGOJNA V DANOST CER-
KVI IN NJENEMU VODSTVU. Gojil je
najgloblje spoštovanje do cerkvenih
predstojnikov in duhovnikov sploh. Sa-
memu, tako je pravil, je v mladosti
često prišla misel, da bi postal duhov-
nik, a se je zbal velike odgovornosti
svetega poklica, ker je bil po naravi
zelo živ. Je pa zato že mlad sklenil, da
bo sveto Cerkev, njene poglavarje in
duhovnike vedno v živi veri spoštoval
in povsod branil njihovo čast, kot se
ta pravemu kristjanu spodobi napram
Kristusovim namestnikom. V tem skle-
pu je bil čudovito dosleden. V njegovi
družini se ni nikdar slišala beseda čez
Cerkev, čez škofa, čez duhovnike. V po-
nižni spoštljivosti, ki mu jo je nareko-
vala vera v nadnaravno duhovniško po-
slanstvo, je pozdravljal in častil duhov-
nike, tudi mlajše, tudi te, ki so mu
bili tovariši, sošolci, prijatelji. V naj-
težjih časih naše protikomunistične
borbe je bil župniji kot steber, kot živa
plamenica. Bilo je tedaj, ko je z nekaj
tovariši prišel k svojemu škofu pove-
dat in izjaviti, da je pripravljen za
sveto katoliško stvar vsak čas darovati
tudi svoje življenje — in to v njegovih
ustih niso bile prazne besede.

Ta spoštljiva, verna, brezpogojna
vdanost Cerkvi mu je bila rešilna skala,
na katero se je vselej rešil v viharjih
težkih življenjskih preizkušenj in od-
ločitiv. V nevarnostih pohujšanja in
zablode je sveta Cerkev vernemu člo-
veku „steber in temelj resnice“. In to
je bila sveta Cerkev vse življenje Fran-
cetu Žužku.

Iz svoje globoke in žive vere je po-
kojni France Žužek zgradil in obliko-

val tudi SVOJO DRUŽINO. Še mlad se vere, neomajnega zaupanja in velike ljubezni, stanovitna molitev ter globoko pojmovanje vzvišenosti krščanskega zakona.

Pri poroki je prosil Boga, naj mu da veliko in dobrih otrok. In Bog ga je uslišal ter idealnemu zakonskemu paru naklonil 15 otrok, od katerih jih živi 13. V tej družini je pokojni France kljub morebitnim človeškim slabostim užival ves čas najgloblje spoštovanje in neomejen upliv. Njegov zakon je bil v resnici služba Bogu. Že sam začetek otroškega življenja je bil posvečen z molitvijo — tako je zaupal na smrtni postelji. Vse družinsko življenje, ki mu je pokojni France posvetil svoje najboljše moči, je bilo prečinjeno s krščansko vernostjo in zdravo pobožnostjo. Da se poglubi domača verna vzgoja, je otroke pošiljal v katoliške in zlasti verske organizacije, v živi zavesti, da je to zlasti v naših časih nujno potrebno. In rad je imel svojo družino, ljubil je vse z ljubeznijo, ki je močnejša kot smrt.

Sadovi take kremenite krščanske vzgoje niso mogli izostati: štirje sinovi so člani Družbe Jezusove, eden že duhovnik, drugi v pripravi. Najstarejša hčerka je uršulinka v domovini; dve mlajši dokončavata medicinske študije v Španiji in mislita na misijone. Najmlajših šest pa živi pri materi-vdovi v Argentini in morda tudi že v katerem od teh zori v tihoti duhovniški ali redovni poklic. Žuškova družina je v tem oziru nekaj posebnega, nekaj izrednega. Malo je družin med našim narodom in v svetu, ki bi se bil Bog manjše tako milostno ozrl. V tej družini človek občuti to, kaj se pravi, dati se Bogu z vsem brezpogojno na razpolago in popolnoma zaupati v očetovsko božjo previdnost.

Gotovo pa je, da se za tolikim številom poštenih in lepo vzgojenih otrok, za tolikimi duhovniškimi in redovnimi poklici skrivajo skrivnostni vrelci žive

vere, neomajnega zaupanja in velike ljubezni, stanovitna molitev ter globoko pojmovanje vzvišenosti krščanskega zakona.

Bog je odpoklical pokojnega Franceta Žuška v najlepših letih njegove moškosti, ko bi bil še tako zelo potreben svoji družini, ko bi ga tako zelo še potrebovala naša emigracija in naš narod. Božje misli niso naše misli in njegova pota ne naša pota . . .

Dano mu je bilo od Boga, da je lepo pripravljen na prvi petek v mesecu dokončal svoj križev pot in bil na prvo soboto pokopan. Na prvo soboto v maju leta 1945 je z družino zapuščal ljubljeno Ljubljano . . . Pravtako se je na prvo soboto v maju leta 1948 z družino vkrčal za Argentino . . . Ali niso skrivnostno pomembni ti datumi? Ali ne diha iz vsega tega božja ljubezen in veliko upanje, da je pokojni Francé, velik prijatelj in častilec Jezusovega in Marijinega Srca, po tolikih borbah in tako daljnih potih prišel na svoj cilj, v večno domovino . . . ?

Tam pred Bogom in pri Mariji bo zdaj molil za svoje drage, za naš begunski rod, za narod in domovino, po kateri je tako hrepenel. Prosil bo, da se približa ura božjega usmiljenja vsem trpečim in preganjanim, pa tudi zapeljanim in trinogom, ki so narod ukovali v verige nasilja in ga ženejo na Kalvarijo, zakaj v njegovem plemenitem srcu ni bilo prostora za sovraštvo in maščevanje.

Nam vsem pa, ki molimo za večni pokoj njegovi duši in mu bomo vedno ohranili lep in blag spomin, naj svetli njegov svetli zgled na poti življenja, da bomo močni v veri in čisti v svojem hotenju in stremljenju tudi mi zmagali vse težave in dosegli svoj končni cilj, ki je: večno življenje.

ZAKAJ RAD DARVJEM BOGV SVOJE OTROKE?

FRANCE ŽUŽEK

Pričujoče vrstice je pokojni Francé Žužek pod pseudonimom Ivan Novak napisal za „Duhovno življenje“ na prošnjo tedanjega urednika Ladislava Lenčka CM leta 1951 v Buenos Airesu. Ko je pokojni Francé Žužek zaključil svojo zemeljsko pot, so vsi listi, ki so se ga spomnili, poudarili zlasti njegovo globoko, trdno vero in zaupanje v Boga, ki ju nobena še tako težka preizkušnja ni mogla omajati. Kako tesno je bilo njegovo življenje povezano z njegovo vero, prepričevalno dokazuje članek, ki ga danes objavljamo.

Vse svoje življenje sem v neprestanem boju sam s seboj. Svet tega ne ve, ker sodi po zunanjostih, v razburkano valovje duše pa ne vidi. V teh silnih notranjih bojih sem potreboval močnih zaveznikov.

Prvi zaveznik mi je bil veren kmečki dom. Očeta nisem poznal. 10 mesecev sem bil star, ko so mi umrli. Imel pa sem razborito babico, ki je bila moško odločna, kot farni odvetnik h kateri so celo možaki — veljaki prihajali v posvete. Bila je rojena za komando, bolj možak kot ženska. Ta me je šolala. „Da boš gospod,“ je dejala. „A dober, ne slab. Drugače je boljše, da ne pojdeš v bogoslovje. Pa „troštarja“ sv. Duha prosi za dar umnosti, moči in strahu božjega. Da boš prav rabiš pamet, da boš odločen v obrambi resnice in pravice in da bi vse delal v strahu božjem.“ Ko sem šel v 6. letu ljudske šole k prvemu svetemu obhajilu, me je objela in poljubila. Zgodilo se je prvič in zadnjič. „Danes si cel angelček, Jezus in Marija sta te vesela.“ In se je razjokala nad menoj. Ne prej, ne poslej nisem videl solze v njenih očeh.

Drugi zaveznik mi je bila mati. Pod močno roko svoje matere, te moje vzor-babice, se ni mogla razviti v samostojno osebnost. Je pa zato delala; njiva, snožet, gozd — to je bil njen svet, za denar ji ni bilo mar. Jemala me je s

seboj in sva pela. Mati naprej, jaz čez. Kot ptička sva bila v senožeti in v gozdu. Kdo je tu mislil na sprieni svet in na — greh? Saj sva živeča kar božje življenje. Ni bila stara, ko je umirala za pljučnico od velikega četrtka na veliko soboto zjutraj: 58 let ji je bilo. Vsa družina je ležala tedaj bolna, jaz pa sem prihital iz Ljubljane domov, da sem s tujo pomočjo urejeval vse potrebno. Deset minut pred svojo smrtjo na veliko soboto — malo pred sedmo uro zjutraj mi je dala tole naročilo:

„Jaz bom sedaj umrla, me smrt že čaka. Ti, ki si v svetu, ves vihrav in v večjih nevarnostih, si vzemi tale moj kamniti molek, ki ga imam v rokah. V „kosnu“ (omara za obleko) pa imam v spodnjem predalu lesen molek. Tega mi ovij krog rok. Taka je namreč stara navada, da dajo mrliču v roke lesen molek, da z njim vred strhni. Ti pa delaj, molí in Boga se boji, pa boš prav živel!“ Tisti molek imam še tu v begunstvu; par jagod mu manjka, ker so mi ga nekoč otroci strgali in — „popravili“. Te molitvene oporoke nisem nikdar pozabil.

Tretji moj zaveznik je bila duhovščina. V prvi gimnaziji sem dobil za kateheta dr. Gregorja Pečjaka, moža globoke vere, velike pobožnosti, znanstveno temeljito podkovane, ki je bil poleg vsega še znamenit naravoslovec.

Prve dijaške duhovne vaje je začel s pozivom: „Adulescens, dico tibi: surge!

— Mladenič, rečem ti: vstani!“ Izraz „mladenič“ je dvojstveno dr. Pečjakov. On me je nagril, da sem razmeroma zgodaj preštudiral vse spise znamenitega jezuitskega naravoslovca Wassmanna in se tako še mlad zavoroval zoper zmote Haeckove razvojne teorije, ki je n. pr. na socialno-razrednem polju tako na las podobna biološko razredno razvojni osnovi zmotnega Karl Marksovega dialektičnega socializma — Moj drugi katehet Alojzij Merhar, pesnik Silvij Sardenko, je znal prav nazorno opisati Gospoda in svetopisemske osebe: sv. Petra, sv. Pavla, Marijo Magdaleno, Marijo, Marto itd. Tedaj je pisal spevoigro „Mati svetega veselja“. Nespevoigro mi je položil v dušo apostola Mateja: Ribe je lovil. Pa pride mimo Gospod, rekoč: „Pusti to in hodi za menoj!“ Pri priči je pustil čoln, mrežo, družino in dom in šel za Kristusom. Kaka silnost Gospodovega prodornega pogleda, Njegovega klica! — Tretji duhovnik, ki je name zelo vplival, je bil jezuitski pater Alojzij Žužek. On je ustanovil prvo dijaško kongregacijo v Ljubljani. Bil sem tako srečen, da sem bil v prvi gimnaziji med prvimi sprejet vanjo. Iz tistih dni mi je ostalo v trajnemu spominu geslo sv. Ignacija Lujolskega: „Omnium ad maiorem Dei gloriam!“ — (Vse v višjo čast božjo) in: „Ad maiora natus sum.“ (za kaj višjega sem rojen). In še ena slika: Skrušen v duševnih bojih kleči dijak pred Marijino podobo in jo prosi: „Pokaži, da si moja Mati!“ Marija pa mu odgovori: „Pokaži (najprej), da si moj sin!“ (Monstra, te esse mater — monstra, te esse filius!) — Četrti duhovnik, ki me je oblikoval in je bil moj zaveznik v bojih med Bogom in Satanom, je bil sveti pater lazarist Alojzij Nastran. Bil je moj prvi dijaški spovednik. In če sem se še po njegovi smrti le s hrbtom naslonil na njegovo spovednico v cerkvi Srca Jezusovega v Ljubljani, sem slišal njegov glas, svarila nauke in spodbude... Omenil sem le štiri gospe, pa jih je še več, a ti so glavni. Duhovnikove besede, vsejane v kadeče se brazde grešnega in vernega srca so

seme, ki daje verniku desetletja stoteren sad.

Četrti zaveznik pa je bila dobra knjiga. Povest in roman sem v glavnem prebral že v nižji gimnaziji. Dobro povest in dober roman. Posledica je bila dobra v dvojnem oziiru: razmeroma dobro sem obladal jezik in slog, pa šunda nisem prenesel. Kasneje v zrelih letih sem parkrat poizkusil za primer s šundom, pa ni šlo. Po par poglavjih sem spis vrgel v kot, pa naj je bila „grofica befačica“ ali Casa Mora ali kaj drugega. Višja gimnazija je bila posvečena načelnim spisom: Mahničju, Rimskemu Katoliku, Katoliškemu Obzorniku, Času itd., pred maturo Ušeničnikovi Sociologiji in Krekovemu Socializmu, raznim nemškimi apologetičnim versko-obrambnim spisom: Unsete Tugenden, Meine Freude, S. Fr. Saleškega, „Filotejo“ in Tomaža Kempčana „Hoja za Kriscusom“ pa bi norala biti v lasti prav vsakemu, prav vsakemu katoliškemu laiku!

S temi štirimi zavezniki podprt bijem boj že 40 let. Doživel sem polno porazov tako, da mi je duša trepetala kot plaha golobica. In polno zmag, tako da mi je duša pela kot srebrne citre. Moj Bog, kaj še bo?! Stoj mi ob strani.

Eno pa sem naredil korenito: strl sem sam sebe kot črva. Dogna! sem, da je nično človekovo hotenje, če ni vse podrejeno božji volji. In sem se mnogokrat od svojega, v sedanjem času toliko čislanege „jaza“ zaokrenil kar za 360 stopinj. Napak pišejo pesniki in pisatelji, da človek Boga — „doživi“. To je materialistično, napuhnjeno. Res pa je, da se Bog človeku, še na poseben način razodene. V svojih otrocih in v svojih bojih sem doživel to tako otipljivo, da me je parkrat prešinih svet strah, da sem kar trepetal in razumem prvaka apostolov sv. Petra, ko je dejal: „Gospod, pojdi proč od mene, ker sem grešen človek!“ V družini so se mi zgodili taki primeri, da sem se včasih kar zdrznil. Jasno pa danes o njih ne bi pisal, čeprav je „Duhovno življenje“ verski list.

Glavno dognanje mojega življenja pa je tole: Kar sem napravil po svoji glavi

in na svoji volji, se mi ni posrečilo, ali imelo teka. Kadarkoli pa sem se vse ga preda božjemu vodstvu, tedaj je šlo, čeprav počasi, a s trajno vrednostjo. In tako sem se iz pridig spomnil, da je molitev pobožno povzdigovanje duha k Bogu, da je pogovor z Bogom ter sem mu v molitvi daroval vso družino in vse otroke. Saj je otrok v resnici dar božji. Človek je sicer po volji moža spočet, a le s pripuščanjem božje volje. Je torej iz Boga. In ker je iz Boga, mora živeti v Bogu, to je po božjih postavah. In za Boga, to je, da se po svobodni odločitvi svoje volje odloči za dobro in svojo dušo zveliča. Kako vesel sem torej svoje hčere, ki piše tašči, da se mora vsa naša družina in vse sorodstvo zveličati! Razume torej svoje poslanstvo. — In če je naš Gospod vabil otročiče k sebi, pa da je njih nebeško kraljestvo, je s tem rečeno, da moramo že mi starši vse svoje otroke izročiti Njemu, izročiti vse in popolnoma. Ko mi je bila nekoč v težkih bojih duša žalostna do smrti, tedaj sem prav po domače molil: „Presveto Srce! Slabič sem. Nadut. Prevzeten. Napuhjen. In ne morem nič. Vsak korak mi zdrisne nazaj. Vzemite me v svoje varstvo. Naj nič ne

velja moja volja. Saj se ne obratjam. Le Tvoja volja se naj zgodi! Nič mi ni zase, čeprav z menoj ugasne mojega rodu veja in moja sprijena kri. Darujem Ti vse svoje otroke, popolnoma vse. Ti jih vzemi, Ti jih vodi! Tvoje ime bodi česčeno, ne moje in našel!“ — In ko se je naš mlajši odločil za redovniški poklic, mi je pisala hčerka, da jo je sporočilo o tem tako pretreslo, da je vsa trepetala, da je čutila božjo bližino in da so ji solze veselja tekle po licih. Zato torej rad dam svoje otroke Bogu, ker so Njegovi, ne moji. On le svoje vzame, ker bolj ve, da jih potrebuje kot mi.

In še eno, prečastiti gospod urednik: Danes se zares bije velik boj med Bogom in Satanom. Tisoči slovenskih domobrancev so bili sami miroljubni ljudje, daleč proč od puške in orožja. Ti tisoči niso zgrabili za orožje, ker so bili — „protikomunisti“, marveč zato, ker je bila nepadena vera. Bili so prava krščanska vojska. In so svojo kri prelili za vero, Boga in Cerkev. Ali ni naša dolžnost, da tudi mi svoje otroke radi dajemo Bogu!? Silen bo dar božji nam, domovini in družbi, če bomo to storili radi iz vsega svojega srca in iz vse svoje volje!

Znati se je treba obvladati

Bolnik — bil je akademik — je nemirno ležal na postelji. Zunaj je bilo toplo poletje, njegovi tovariši na počitnicah, on pa je moral čakati, da se mu povrne zdravje. To čakanje ga je vznemirjalo in delalo razdražljivega.

Nekoga dneva se mu približa bolniška sestra. Po zdravnikovem naročilu mu ponudi mehko kuhano jajce. Namesto, da bi bolnik jajce hvaležno sprejel, ga jezno zagrabi in vrže usmiljenki v obraz. Rumena tekočina zalije dobri sestri lice in ji umaže pokrivalo. Toda sestra ne reče ničesar. Le obraz si obriše in mirno odide.

Čez četrť ure je spet pri bolniku. „Tu imate drugo jajce; dajte, vzemite ga, kajti zdravnik vam hoče le dobro.“

Bolnik akademik jo gleda presenečen. Take velikodušnosti ni pričakoval. Nenadoma postane vljuden in tih.

Čez deset let je dobila sestra iz Rima pismo. Takole se je glasilo:

„Draga sestra! Ali se še spominjate študenta, ki vam je vrgel jajce v glavo? Vaša potrpežljivost me je tedaj prevzela; začel sem razmišljati o vašem in svojem ravnanju in prišel do spoznanja, da le vera lahko vodi človeka k obvladanju samega sebe. Ob vašem zgledu sem našel zopet vero in ta vera me je privedla v semenišče. To nedeljo bom posvečen. Prvo mašo bom opravil za vas, ki ste mi na samem sebi pokazali, kakšno je praktično krščanstvo.“

ABRAHAM

BORIS KOMAN

Posledice porušenega raynovesja med duhovnostjo in telesnostjo, ki ga je povzročil izvirni greh, so bile strašne. Že Adam je to bridko občutil, ko je od bolesti ves strt stal ob truplu svojega ljubljenca Abela, ki je izkrvavel pod zločinsko roko prvorojenca Kajna. Prvemu zločinu pa jih je sledilo brez števila. Hudobija se je razpasla v tako gnusnih oblikah, da je Bog z vesoljnim potopom iztrebil z zemlje ves človeški rod, razen družine pravičnega Noeta. Pa tudi novi rod se ni spametoval. Hitro je bila pozabljena strašna kazen božja, z njo vred pa tudi vse božje zapovedi. Tako dobremu Bogu, ki je hotel odrešiti človeški rod prokletstva greha, ni ostalo drugega kot izbrati poseben narod, iz katerega naj se rodi Odrešenik.

NAREDIL BOM IZ TEBE VELIK NAROD

V severni Mezopotamiji je takrat postavil svoj dom Abraham v mestu Haran. V mladosti se je tja preselil z jugovzhoda, z mesta Ur. Lepo si je uredil življenje z ženo Sarajo, zadovoljen, da se mu je imetje lepo množilo in v prijateljstvu z Bogom. Nenadoma pa pride od samega Boga ukaz: „Pojdi iz svoje dežele in iz hiše svojega očeta v deželo, ki ti jo pokažem“ (Gen 12, 1). Bog zna izbrati trenutke, ki dajo čutiti težo zvestobe Bogu. Kaj lahko bi se Abrahamu vzbudila misel: „Ravno sedaj, ko sem si uredil tako lepo svoj dom. Sedaj naj pustim vse, izgubim domovino in naj grem na tuje. Na stare dni, saj imam že 75 let, v kraje, ki jih prav nič ne poznam!“ Bog dobro ve, da je njegova zapoved težka. Ve pa tudi, da je njegova obljuba teh žrtev tudi vredna: „Naredil bom iz tebe velik narod in te blagoslovil. V tebi bodo blagoslovljeni

vsi rodovi na zemlji“ (Gen 12, 1). Abraham je božji mož. Uklone svojo voljo božji volji, ker je Bogu resnično vdan. Odrine s svojo ženo in bratovim sinom Lotom in s svojim premoženjem v neznano tujino. Pride v deželo Kanaan, ki naj bo pozneje pozorišče največjih del božj ljubezni do človeka.

PRVE TEŽAVE

Komaj pa pride v deželo, ki mu jo je Bog pokazal, nastane v tej deželi huda lakota. Če si hoče rešiti življenje, mora v Egipt. Znova na pot daleč tja proti jugu! Namesto mirnega življenja, pot brezdomca. On, od Boga izvoljeni, s tako velikimi obljubami! Pa je to vse v božjih načrtih. Za izpolnitev svojih velikih načrtov hoče kremenitih značajev. Ti pa se izklešejo v preizkušnjah. Pa Abraham jih prestane dobro. Ne izgubi zaupanja v Boga. Ne godrnja, ampak ponižno izpolni vse. Bog ima pač pravico delati, kakor se njemu najbolj prav zdi.

Ko mine lakota v Kanaanu, se Abraham vrne iz Egipta. Bog ga je blagoslovil z velikim bogastvom (Gen 13, 2). Pokazalo pa se je, da nova dežela ni bila najbolj pripravna v gospodarskem oziru. Bogastvo Abrahama in njegovega sorodnika Lota je obstajalo v glavnem iz ogromnih čred goved in drobnice. Nova dežela pa je bila na pašnikih skopa. To je vzbudilo resne prepire med pastirji. Abraham je z nesebično ljubeznijo tudi to težavo lepo premostil. „Naj ne bo, prosim prepira med menoj in teboj, saj sva brata,“ reče Lotu. „Loči se, prosim, od mene! Če ti hočeš na levo, pojdem jaz na desno; če pa ti hočeš na desno, pojdem jaz na levo“ (Gen 13, 8). Dasi je starejši, pusti, da mlajši Lot izbira in si izbere boljše pašnike. Sam pa se nastani v Hebronu (južno

od Jeruzalema). Tu zaživi s Sarajo mirno življenje in si uredi dom.

VZEMI SVOJEGA SINA EDINCA

Nekaj pa Abrahama boli in kljuje v srcu žene Saraje, Nimata otrok! Bog pa mu je večkrat govoril, da ga bo naredil za očeta mnogim narodom. Že vstopa v stoto leto svoje starosti in njegovi ženi jih je 90. Sina pa ni in ni! Se Bog norčuje iz njega? Abraham ne misli tako. Če Bog ponovno obljublja sina, verjame tudi to nemogočo stvar. Saj Bogu je vendar treba verjeti vse (Gen 15, 6). Srce mu je polno upanja in pričakovanja izpolnitve srčnih želj dolgih, dolgih let.

Ni bil osramočen v svojem zaupanju. Res mu žena, ki se odslej Sara — kneginja — imenuje, na stara leta rodi sina. On sam, ki se odslej po božjem ukazu Abraham — oče množice — imenuje, ga vzame presrečen v svoje roke. In ga po božji volji Izaka imenuje, kar pomeni smeh (Gen 21, 2). Ves pomlajen je. Kako srečni so sedaj njemu dnevi, kako sladke so mu vse prestane in nove žrtve. Saj ima sina, potomca, dediča! Ne bo izumrl njegov rod! Še mnogo, mnogo več. To dete je živ dokaz, da je prav ravnal, da je zaupal Bogu, temu tako dobremu svojemu svetovalcu in prijatelju. V rokah drži gotovost, da so se začele izpolnjevati velike božje obljube, da bo postal oče velikega naroda. Sedaj preidejo počasi bremena na sina, on pa bo s Saro v miru preživel svojo srečno starost.

Abraham, še ni prišel čas za to! Veliko si verjel, dosti si zaupal Bogu, pa je še premalo. Biti ustanovitelj rodu, iz katerega naj se rodi Odrešenik, je edinstvena stvar po pomenu in časti. Zato je treba še preizkušelj, še močnejše vere!

Ko je deček Izak dorastel, je velel Bog Abrahamu: „Vzemi svojega sina edinca, ki ga ljubiš, in ga daruj v žgalno daritev ne eni izmed gorá, ki ti jo bom povedal“ (Gen 22, 2) Stisne se Abrahamu srce ob tem ukazu. Sedaj, ko je doživel izpolnitev svojih sanj. Sedaj, ko je po tolikih preizkušnjah in gorečih molitvah prišel do sina, naj ga izgubi! On sam naj ga daruje v žgalno

daritev Bogu. Se bo prik:adla Abrahamu na ustnico bogokletna beseda, da si olajša očetovsko bol? Tisočim očetov bi se! In kdo bi jim zameril? Strašna je ta zahteva za očeta! Preveč zahteva Bog!

Strašen boj zadivja v Abrahamovem srcu. Pa iz Adamovih ust ni kletve, ne obupa, niti mrmranja ne. Ampak zjutraj zgodaj je vstal, osedlal osla, vzel s seboj dva hlapca in sina Izaka. Kot bi šli na kak izlet v prosto naravo. Da se oddahnejo in poveselijo. Pa gre, da z lastno roko v krvavi daritvi uniči življenje svojega edinca in s tem pokoplje vse svoje sanje! Silna je bolečina Abrahamova, pa še večja je njegova vera in zvestoba Bogu. Če Bog hoče tudi to, naj se zgodi njegova volja, ki je sveta!

BOG SI BO PRESKRBEL JAGNJE ZA ŽGALNO DARITEV

To ni samo žalostna resignacija Boga zvestega služabnika. Je več, je mnogo več. Zaupa Bogu, ker veruje v njegovo vsemogočnost, dobroto. Veruje, da bo Bog našel način, da se kljub vsemu izpolnijo vse obljube. Tako na vprašanje sina: „Kje je jagnje za žgalno daritev?“ mirno odgovori: „Bog si bo preskrbel jagnje za žgalno daritev, moj sin“ (Gen 22, 8).

Pa Bog s tem še ni bil zadovoljen. Počakal je, da je Abraham postavil oltar, naložil drva, zvezal sina Izaka in ga položil na oltar. Stegnil je roko in vzal nož, da bi sina zaklal. Strašna zvestoba Bogu! Nebo samo je zatrepetalo za hip ob veličini žrtve tega očeta. Ne! Kaj takega dobri Bog ne more zahtevati! — Bog sam pa je pozneje to žrtv na križu doprinesel. Angel Gospodov je zaklical: „Abraham, Abraham! Ne steguj roke nad dečka in nič mu ne stori. Kajti zdaj vem, da se Boga bojiš in mi nisi odrekel svojega edinega sina“ (Gen 22, 11—12). Za Abrahamom je bil oven, ki ga je daroval v žgalno daritev namesto sina.

BLAGOSLOVLJENI BODO V TVOJEM ZARODU VSI NARODI NA ZEMLJI

Za svojo junaško zvestobo Bogu je končno Abraham zaslužil nekaj zelo ve-

likega. Bog se v velikodušnosti ne da prekositi. Zato mu je dal obljubo, ki presega vse pričakovanje. Obljubo, ki je pozneje tudi zvesto izpolnil. „Pri-segam pri sebi,“ je govoril Gospod, „ker si to storil in nisi odrekel svojega sina, te bom obilno blagoslovil in silno pomnožil tvoj zarod kakor zvezde na nebu in kakor pesek ob morskem ob-režju. In blagoslovljeni bodo v tvojem zarodu vsi narodi na zemlji“ (Gen 22, 16—18). Ni postal samo ustanovitelj izvoljenega ljudstva. Mnogo, mnogo več! Iz njegovega rodu je ob splošitvi

časov izšel Odrešenik sveta. Abraham te izpolnitve sicer ni doživel, vendar je v zavesti, da je izpolnil vse, kar je Bog od njega zahteval, 175 let star mirno v Gospodu zaspal.

Bog nam je to milost dal z različnimi preizkušnjami, kj so čez nas doslej šle, da precej bolj razumemo veličino Abrahamev kot bi je brez njih. Pred vsem pa nam je spoznati dal, da so potrebne velike in težke žrtve, če hočemu Njemu, Bogu, zvesti ostati. Naj nam jih nikoli žal ne bo. Le verujmo z Abrahamom trdno: da Bog nam vsem le dobro hoče.

IZSELJENSKA PESEM

Tam, kjer žarijo Triglava vrhovi,
jezik slovenski ljudje govore,
prazni samujejo naši domovi,
v sužnosti bratje in sestre živé.
Za domovino se svojo žrtvujmo,
sužnosti brate in sestre rešujmo.
„Našo Slovenija varuj, Gospod!“
prosi v tujini izseljencev rod.

Mi smo slovenskega naroda cvetje,
zemlje slovensko zeleno drevó,
spremlja v tujini slovensko nas petje,
vera katoliška vodi v nebó.
Jezik slovenski v tujini ljubimo,
vero katoliško v srcih hranimo.
S križem, trpljenjem in z vero v Boga
narod slovenski rešujmo gorja!

Složni, edini v tujini bodimo!
V slógi, edinstvi naša je moč.
Narodu lepšo bodočnost gradimo,
sile brezbožne zdrobimo obroč.
Vero, svobodo v tujini ljubimo,
z njima svoj narod pogube rešimo.
Varuj v tujini, naš Kralj in Gospod,
z našo Kraljico izseljencev rod!

Gregor Mali

POST

Svinjska pečenka,
polna steklenka
s kozarcem nalitim, —
od sebe potisnil sem vaju.

Jezus s pogledom skritim,
s telesom razpetim, pribitim
me gleda v prosečem smehljaju . . .

O, sveti čas posta,
ki mi ob uri obeda
kot sestradanega soséda
pošiljaš tako odličnega gosta!

Odrezal sem si od hlebca
in brez zobotreba
izza mize se dvignil . . .

Kot bi rajski sij švignil
skoz moje srce,
sem čil in lehak
usmeril korak
k svoji dolžnosti
in k delu dvignil roké
v tihi sladkosti . . .

Bogdan Budnik

BRALI BOMO LUKOV EVANGELIJ

DR. ALOJZIJ ODAR

„Ker so že mnogi poskusili urediti poročilo o dogodkih, ki so se med nami dovršili, kakor so nam sporočili tisti, ki so od začetka bili očividci in služabniki besede, sem sklenil tudi jaz, ko sem vse od začetka natančno pozvedel, tebi, plemeniti Teofil, to po vrsti popisati, da spoznaš resničnost naukov, v katerih si bil poučen“ (Lk 1, 1-4).

Za skupno branje bi si mogli izbrati kateri koli evangelij. Vsak je po svoje zanimiv. Vsi pišejo o Jezusu Kristusu in njegovih delih. Sv. Marko je zapisal Petrovo katehezo o Kristusu in v njej čudovite podrobnosti, risane nenavadno živo in neposredno. Sv. Janez je šestdeset let po Kristusovem vstajenju s svojim evangelijem dopolnil druge evangeliste in obenem z Markom utrdil kronološki red v evangeljskih dogodkih. Sv. Matej, ki je pisal prvi in namenij spis kristjanom iz judovstva, je prikazal Kristusa zlasti kot Mesija, ki so ga Judje pričakovali. Skratka: vsak izmed naštetih treh evangelijev ima svoje posebnosti. Matejev evangelij ima mesijanski značaj, Janezov globok teološki, Markov pa je preprosta pripoved zlasti v poročanju o čudežih.

Modernemu človeku pa je nemara najbližji Lukov evangelij. Saj „je najlepša knjiga, kar jih je“ (Renan). Zveličar, kakor ga opisuje Luka, si je osvojl človeško srca (Bernard Shaw). „Čar Lukovemu pripovedovanju daje psihološka nota, globok čut za stvari duše,

v globino segajoč ton, nekaj kar prihaja od srca in trka na srce“ (Loisy). Lukov evangelij je med vsemi najbolj „človeški“ (Dillersberger).

K tem označbam dodajmo še zgodovinsko kritičnost in veliko pisateljsko sposobnost v razvijanju snovi, pa boste razumeli, zakaj je modernemu človeku najljubši Lukov evangelij.

PISATELJ

Ostali trije evangelisti so bili palestinski Judje. Dva od njih sta bila celo Kristusova apostola; tretji, Marko, pa je po vsej verjetnosti tudi osebno poznal Kristusa. Drugače pa je bilo z Lukom. Bil je sin poganskih staršev. Rodil se je zunaj Palestine. Po vsej verjetnosti je bil doma iz sirske Antiohije, ki je bila takrat po velikosti tretje mesto v rimski državi in stolica cesarskega namestnika sirske provincije. Nekateri moderni pa celo mislijo, da je bil Luka Macedonec.

Gotovo je, da Luka ni bil Jud ampak Grk. Dobro je obvladal grški jezik. Bil je izobražen, po poklicu zdravnik. Luka

Je edini intelektualce med evangelisti. Iz apostolskih del, ki jih je Luka napisal poleg evangelija, in iz Pavlovihih pismem je razvidno, da je Luka spremljal apostola Pavla na njegovem drugem apostolskem potovanju od Troade do Filipov, na tretjem od Filipov do Jeruzalema, kakor tudi v njegovem prvem in drugem rimskem ujetništvu. Po teh podatkih je spremljal Luka apostola Pavla od leta 49 dalje do Pavlove smrti leta 67, ne sicer zdržema, a vendar dolgo časa. Za umevanje značaja Lukovega evangelija je ta ugotovitev zelo važna.

Po zahodni verziji apostolskih del omenja Luka samega sebe že v njihovem enajstem poglavju, vrsta 27 in 28. Dogodek, ki se tam pripoveduje, se je zgodil okrog leta 40; torej je bil Luka takrat že kristjan. Pripadal je prvi skupini antijohijskih vernikov, ki jih je v krščanski veri potrdil sv. Barnaba (Apd 11, 22—23). V Antijohiji je bila prva krščanska občina med pagani. Iz nje je izšel Luka. Pridružil se je apostolu Pavlu. Zveza s Pavlom je močno vplivala na Lukov evangelij.

Drugi življenjski podatki o pisatelju tretjega evangelija niso popolnoma zanesljivi. Zato jih opustimo; saj tudi nimajo zveze z evangelijem. Samo to naj omenimo, da je bil po poročilu iz šestega stoletja Luka tudi slikar in da je naslikal Marijo. Ali ima to poročilo kaj zgodovinskega jedra, je težko erči. Nekateri mislijo, da tega poročila ni kar zavreči. Drugi pa sodijo, da je nastalo zaradi lepega opisa Marije v prvem in drugem poglavju evangelija.

PISATELJEVA ZAMISEL

Zlepa še ni kdaj kak pisatelj v par vrsticah toliko odkril o samem sebi in o svojem delu, kot je Luka v prvih šestih verzih svojega evangelija, ki smo jih zgoraj izpisali. Prav je, da jih večkrat preberemo in si jih natančno ogledamo. Za pravilno umevanje evangelija nam bo to zelo koristilo.

Luka je namenil svoj evangelij „plemenitemu“ Teofilu. Tudi apostolska dela je naslovil na istega Teofila. V evangeliju mu daje naslov plemeniti, ki je šel senatorjem in cesarskim namestnikom torej osebam iz najvišjih družab-

nihih plasti. V apostolskih delih ne dostavlja naslova.

Ta Teofil drugače ni znan. Iz imena sklepajoč — Teofil je namreč Bogoljub — so starejši razlagalci sklepali, da Luka svojih spisov ni naslovil na določeno osebo, marveč na vernike, ki so izšli iz poganstva. Moderni razlagalci pa zvečine sodijo, da je bil Teofil določena oseba. Ta razlaga se zdi verjetnejša.

Teofil je po tem takem bil odličen kristjan ali vsaj katehumen. Vsekako je že poznal osnovni krščanski nauk. Luka mu je evangelij napisal, da bi — kakor pravi dobesedno grški izvirnik — „bolje spoznal (epignós) zenesljivost besedi, o katerih si bil poučen“. Teofil je pač poznal Kristusov nauk iz ustne kateheze, sedaj pa mu hoče Luka vse še napisati. A ne kar tako, kot je sam slišal ali bral, marveč po natančni preiskavi virov.

Luka ni namenil evangelija samo Teofilu, marveč kristjanom. Iz evangelija samega se razbere, da je imel pred očmi kristjane, ki so prišli iz poganstva. Zato ne uporablja izrazov, ki bi jih utegnili žaliti, kakor jih uporablja n. pr. sv. Matej, ki je napisal evangelij za kristjane iz judovstva.

Avtor nam priznava, da njegov evangelij ni prvo pisano poročilo o Kristusu in njegovih delih. Pred njim „so že mnogi poskusili urediti poročilo o dogodkih“. Njihov zgled je dal pobudo tudi njemu. Kdo so ti „mnogi“? Med nje spada evangelij sv. Marka, ki je bil napisan malo prej; morda tudi grški prevod aramejskega evangelija sv. Mateja. Polg teh dveh kanoničnih evangelijev pa so bili še zapisi Kristusovih besedi, čudežev in morda tudi drugih dejanj. Tak zapis Gospodiv besedi se nahaja n. pr. v papyrih, ki so jih proti koncu prejšnjega stoletja našli v egiptskih pokrajinah Fayum (ob Merijskem jezeru) in Banhera (stari Oxyrynchos v zgor-njem Egiptu).

Poleg teh pisanih virov pa je služilo Luku pri sestavljanju evangelija ustno poročilo „očividcev in služabnikov besede“. To se pravi apostolov in Kristusovih neposrednih učencev. Ti so sami videli Kristusa in njegova dela. Zato so bili „očividci“. Po vnebohodu pa so

Kristusa in njegov nauk oznanjali v ustni kateehzi; zato so bili „služabniki besede“. Tradicija pripoveduje, da je Luka obdelal Pavlovo katehezo o Kristusu, med tem ko je Marko zapisal Petrovo. Primerjanje Lukovega evangelija s Pavlovimi pismi in govori res kaže veliko sorodnost, zlasti Pavlov univerzalizem razodeva tudi pisatelj tretjega evangelija.

V prvih dveh poglavjih opisuje Luka silno nežno in natančno dogodke ob Kristusovem spočetju in rojstvu, ki jih je mogla povedati le preblažena Devica Marija. Ali jih je Luka zvedel od Nje naravnost ali posredno, bo za vedno ostala skrivnost. Iz svežosti in nežnosti v pripovedovanju pa mnogi upravičeno sklepajo, da jih je zvedel od Marije naravnost. Ti dve poglavji sta silno priljubili Lukov evangelij vsem plemenitim ljudem.

Kot bi bil moderen kritični zgodovinar, je Luka skrbno zbiral material za evangelij. Sam pove, da „je vse od začetka natančno poizvedel“, kot prevaja slovenski prevod. Grški ex arhēs, kar naš prevod sloveni „od začetka“, pa more pomeniti tudi „dolgo“ ali „ponovno“. S kontekstom bi se nemara najbolj ujemale „dolgo“. Luka je delal, kot sam pove, natančno in z veliko marljivostjo. „Vse od začetka natančno“. S temi tremi izrazi pove, da se je potrudil tudi za neposredne informacije, da jih je zbral vse in kar se da popolno. Čitatelj mu torej more zaupati (Devoldere). Evangelij sam pa izpričuje, da je Luka izpolnil, kar v uvodu trdi.

Končno pove pisatelj, da bo popisal „po vrsti“, kar je dognal. „Po vrsti“ (Kathexés) more pomeniti; ali po kronološkem redu dogodkov ali pa po literarnem načrtu, ki si ga je zamislil pisatelj. Na splošno piše po zgodovinski zaporednosti, vedno pa ne, večkrat namreč združuje dogodke po smislu.

Tretji evangelij razodeva, da je bil njegov avtor velik pisatelj, ki zna smiselno in s finim okusom združevati in opisovati dogodke. Pri takem umetnem pisanju se bistvo veliko bolj odraža od spremljevalnih okoliščin kot pa pri preprostem poročanju kronista. Luku gre povesod za bistvo, za idejo.

Zanimivo je vprašanje jezika pri Luku. Kristus je živel in deloval v judovskem svetu, govoril je v tedanjem aramejskem jeziku. Evangelisti — razen Mateja — pa so pisali v grškem jeziku, ki ga pa niso vsi enako dobro obvladovali. Razumljivo je, da je v njihovih spisih mnogo aramaizmov, ki se kažejo v neprevedenih aramejskih besedah, v zgolj po črki prevedenih aramejskih in judovskih frazah in v posebnosti aramejske sintakse, ki je različna od grške. Jezik v Lukovem evangeliju pa razodeva glede tega čudno posebnost. Na nekaterih mestih je brez vsakega hebraizma in čist kakor Plutarhovega jezik, na drugih mestih pa je poln hebraizmov kot grški prevod stare zaveze septuaginta. Luka je dokazal, da bi mogel pisati čisto grško prozo, dokazal je tudi, da je imel smisel za njo. Če je vedno ni pisal, je moral imeti razlog za to. Hebraizme je pustil tam, kjer jih je našel v virih. Tako dela zgodovinar. Zgodovinsko poročilo mora čim bolj pristno zveneti. Mesta pa, ki jih je Luka sam oblikoval, so napisana v čistem jeziku, ki sicer ni klasični grški jezik, marveč jezik koiné, ki so ga takrat govorili. Hebraizmi v Lukovem evangeliju torej spričujejo avtorjevo zgodovinsko kritičnost.

V primerjavi z Matijevim in Markovim evangelijem uporablja Lukov evangelij bogat besedni zaklad. V grškem izvirniku šteje Lukov evangelij skupno 35.239 besedi, od teh jih je različnih 2.080, in 329 je takih, ki jih ima le Lukov evangelij, ne pa tudi druga dva. Za Matejev evangelij pa so številke tele: 17.921; 1542; 111, za Markov: 10.720; 1529; 77.

ZNAČAJ LUKOVEGA EVANGELIJA

Vsi evangeliji opisujejo življenje in dela Jezusa Kristusa, čeprav nobeden od njih ni popoln življenjepis. So zgodovinski spisi biografičnega značaja, ki pa življenje junaka opisujejo le bolj v odlomkih in anekdotah. Prvi trije evangelisti se med sabo v razdelitvi snovi in v opisovanju dogodkov v marsičem ujemajo. Zato je J. Griesbach, ki je leta 1776 napisal o tej podobnosti posebno delo, uvedel zanje ime sinop-

ični evangeliji. Navzile teaj podobnosti pa so tudi med sinoptičnimi evangeliji precejšnje razlike. Vsak ima svoj značaj.

Poznavalci Lukovega evangelija se ujemajo v tem, da je imel Luka grško estetsko izobrazbo in velik umetniški dar. Pozna se mu tudi, da je bil zdravnik. V uvodu smo že omenili njegovo „psihološko noto“. Pozoren je na čustva ljudi, pravilno jih ocenjuje, zna se življati v čustva drugih. Poleg zgodovinske kritičnosti je zlasti ta psihološka nota tisto, kar povzroča, da je Lukov evangelij sodobnemu človeku najbližji.

Ti zunanji darovi so usposobili avtorja, da je Sina božjega in Njegovo Mater opisal na prav poseben način. Težko je na kratko označiti ta način. Treba je brati cel Lukov evangelij in ne samo enkrat, da začutiš poseben aroma, ki veje iz njega. Pri naglem in površnem branju ne opaziš seveda ničesar. Evangelij ni povest, ki bi jo mogel v hipu pozreti.

Značilne lastnosti Lukovega evangelija so izražene v naslovih, ki jih je dobil ta evangelij. Imenujejo ga: evangelij Zveličarja sveta, evangelij Kristusove krotkosti, evangelij božjega usmiljenja, evangelij Marije, evangelij ženske časti, evangelij ubogih, evangelij duhovnega veselja, evangelij molitve. Vsak izmed teh naslovov pomeni poseben pogled na Lukov evangelij. Vsak nam odkriva novo stran blagovesti, ki je za vse in v vsem.

Prvo, kar opazite v Lukovem evangeliju, je univerzalizem. Kristus ni samo odrešenik Judov, temveč tudi poganov, vseh ljudi, Cerkev, ki jo je Kristus ustanovil, je za vse narode. Ločilna deska je padla, kot bi rekel apostol Pavel. Pri oznanjevanju krščanskega univerzalizma je Luka veren učencem učitelja Pavla. Matej in Luka poročata o Kristusovem rodovniku, a glejte še pri tem poročilu razliko glede univerzalizma. Judovski evangelist Matej začinja s Kristusovim rodovnikom pri Abrahamu, očetu Judov, občečloveški evangelist Luka pa ga je raztegnil do Adama, začetnika človeštva; nakazal je s tem, da Kristus ni samo za Jude. V Izaijevem besedilu, ki ga v začetku Kristusovega javnega delova-

nja omenja vsi trije sinoptiki, samo Luka navaja besede: „in vse človeštvo bo videlo zveličanje božje“ (3, 6). Luka ne zamudi nobene priložnosti, da bi ne naglasil univerzalnega značaja Kristusovega poslanstva. V tej je veren glasnik nauka apostola Pavla.

Luka piše z očitno naklonjenostjo in ljubeznijo o samarijanjih in poganih, ki so jih pravoverni Judje imeli za gnusobno. Luka omiljuje sodbo o njih in opušča stvari, ki so zanje neugodne. Primerjal le 7, 1 in nsl.; 17, 18 in 10, 29 in nsl.

Lukov evangelij je evangelij za uboge. Natančno poroča o prilikah, v katerih je Kristus priporočal duh uboštva in obsojal navezanost na bogostvo. Lepo opisuje ubogega in krotkega Kristusa, ki se je rodil v staji za živino in so ga prišli najprej obiskat ubogi pastirji, Kristusa, ki v življenju ni imel ničesar svojega.

Krasne so pri Luku Gospodove prilike, ki kažejo neizmerno božjo ljubezen do človeka. V njih se razodeva v raznih različicah, da je Kristus odrešenik vseh, zlasti pa grešnikov, ubogih in trpečih ljudi. Nobenega nesrečnega človeka ni Kristus odbil od sebe, nobenega ni pustil praznih rok, nobenega ni pustil v nesreči. Vsem je pomagal.

Najlepše stvari o Mariji je napisal Luka. Prvi dve poglavji njegovega evangelija, ki nam opisujeta Marijino božje materinstvo, sta napisani tako lepo, da lepše človeška roka ni mogla pisati. Iz njiju spoznaš, da je bil v resnici velik umetnik človek, ki mu je bilo odločeno, da je postal Marijin evangelist.

A ne samo Marija, „blagoslovljena med ženami“, marveč tudi druge ženske imajo izredno častno mesto v Lukovem evangeliju. Premalo se to naglašja, kadar se govori o reformi v ženskem vprašanju, ki je nastopila s krščanstvom. Le naštejmo nekaj ženskih tipov, ki jih omenja Lukov evangelij. V njem srečamo najprej Marijino sorodnico in mater Janez Krstnika, ki je bila prva Marijina častilka. Kako nežno je opisano srečanje obeh na Elizabetinem domu. V templju naletimo na prerokinjo Ano. Niso ženske zastav-

ljene: ob Simeonu prerokuje Ana. Iz Kristusovega javnega življenja poznamo vdovo iz Naïma, ki jo je Kristus srečal na pogrebu in ji pri priči vrnil živega mrtvega sina edinca; dalje javno spokorjeno grešnico, ki jo je Kristus očitno branil pred farizejem in družbo pri mizi v gostiteljivi hiši; ženo, „ki je iz množice povzdignla glas“ in blagrovala Marijo — druga Marijina častilka! —; sključeno ženo, ki je trpela 18 let in jo je Kristus ozdravil; znani Marto in Marijo; krvotočno ženo; Jaj rovo hčer; žene, ki so žalovale na križevem potu, in končno še nekatere žene, ki so Kristusa spremljale na apostolskih potih, sv. Luka jih takole predstavi: „Marija s priimkom Magdalena, iz katere je odšlo sedem hudih duhov, in Joana, žena Herodovega oskrbnika Huza in Suzana in mnogo drugih, ki so mu stregle s svojim premoženjem“ (8, 2—3).

Po pravici se imenuje Lukov evangelij tudi evangelij duhovnega veselja. Cel evangelij prepletajo poročila o tem notranjem veselju, ki mu dajejo duška Gospod sam in razne druge osebe (n. pr. Marija v pesmi Moja duša poveljuje Gospoda, Zaharija v pesmi Hvaljen Gospod, Simeon v verzih Zdaj odpuščaj, angelski spev Slava Bogu na višavah; različni čudežno ozdravljeni in množični).

Brez Boga ni miru...

To nam govori že sveto pismo: „Non est pax cum impiis“ (Brezbožniki nimajo miru). V tem smislu je govoril tudi dunajski kardinal Innitzer rekoč: „Resničen in trden mir moremo doseči le na podlagi krščanske resnice in ljubezni.“ Govoril je v dunajski operi pred številno množico, v isti dvorani, kjer so pet dni pozneje komunisti začeli svoj „Kongres za mir med narodi“. Zavračal je komunistično propagando, ki je potom listov že pred kongresom hotela dobiti oporo pri katoličanih, pred katero je svaril tudi „Osservatore Romano“.

ce, ki so videle čudež).

Posebno vlogo igra v Lukovem evangeliju molitev, bodisi hvalna, zahvalna ali prosilna. Luka poroča natančno, kako je Kristus ob raznih prilikah priporočal molitev, kako je sam molil in za koga vse je molil. Velik del evangelija bi morali izpisati, če bi hoteli to natančno izpričati. Kdor bo pod tem vidikom prebiral evangelij, bo dobil za svoje duhovno življenje veliko korist. Morda se mu bosta pokazale prvič v življenju vrednost in pomen molitve v pravi luči. Strmel bo, ko bo spoznal, kolikšno vlogo je imela v Kristusovem življenju molitev.

Simbol evangelista Luka je daritvena žival. Naj je prišlo do tega simbola kakorkoli že, dobro označuje žrtev in njen smisel, ki ju tolikokrat omenja tretji evangelij. Ta evangelij se po pravici imenuje tudi evangelij žrtve. Kakor se blisk pojavi na vzhodu neba in se posveti na zahodu, tako hiti v tem evangeliju Kristus v Jeruzalem trpet in umret. Potnik je, ki hiti k svojem cilju, duhovnik, ki ga žene k žrtvi.

Nobene knjige ne spoznaš zadosti le iz pripovedovanja drugih. Sam jo moraš odpreti in prebrati; če je težja, ob uvajanju drugega, toda brati moraš sam. Prav posebej pa velja to za evangelij. Zato vzemi in beri!

Dunajski tednik „Die Furche“ (Brazda), pa je med tem, ko so rdeči prijatelji miru ali pacifisti zborovali, pisal in pozival kongresiste, naj svoje trditve tudi z dejanji dokažejo. „Mi katoličani, pravi list, delajmo, ker mir je zadeva Kristusova. Ne smemo mirovati, med tem ko 600 milijonov ljudi na vzhodu in ravno toliko na zahodu tako malo ve o pravem Kristusovem miru, pa vendar nestrpnost poslušajo govore o miru, naj pridejo od koder koli in od kogar koli. Molimo za komuniste, prijatelje miru, ki dovoljujejo tako malo miru našim krščanskim bratom v njihovih deželah.“

IZGUBLJENA VERIŽICA

V majhnem zalivu, med Sorrentom in Amalfi leži mestece Posa. Hiše se dvigajo po terasah vzdolž pobočja gore Petuso. Nekajere so še prikladne za stanovanje, druge pa so postale skoro že razvaline, v katere so se vgnezdili martinčki, škorpionji in miši, da o netopirjih sploh ne govorimo.

Posa ne pozna vodovoda. Zato pa je bogata na vodnjakih, ki se v poletnih mesecih spremenijo v zgoščeno blato, katero seveda ne razširja baš prijetnega vonja. Pač pa mesto Posa premore električno napeljavo. Le deluje ne nikdar. Kdor hoče ponoči biti, si prižge svečo. Kdor pa je brez posla, se zadovolji z bleskom zvezd.

Posa velja kot letoviški kraj. Seveda ni za vsakega. Kdor ima strah pred mrčesom in si želi razsvetljenih soban, naj tja ne hodi. Kdor pa si želi umiriti živce in pretrgati stik s svetom, naj ne odlaša. Prijetno se bo odpočil.

Posa pozna tudi važne osebnosti. Za red skrbi Vito Grappa, karabinjer. Gospodična Amalia sedi na poštnem uradu in odpošilja pisma. Don Enrico je splošno spoštovan zdravnik, o katerem gre glas, da zna boljše računati kot zdraviti. Gospa markeza obubožana plemkinja, pa skrbi za kulturni procvit tega naprednega mesta.

Večina ljudi so ribiči. Za te skrbi v dušnem oziru don Fulgencio, župnik. O njem gre glas, da je odlična pridigar, da naravnost gromovnik. Pridiga pa različno. Če naročiš pridigo za 50 lir, govori normalno; če mu daš 100 lir, povzdigne svoj glas; in če mu pokloniš 200 lir, se tresejo stene in ljudje zadovoljno ugotavljajo: „Danes pa gospod župnik govorijo iz srca.“

V tem majhnem gnezdju je hotel preživeti Ralph Windso, iz Wallesa na Angleškem doma, svoje počitnice. In se je kar dobro počutil. Vse do dneva, ko je zgubil navratno verižico. Sicer

verižica ni bila dosti vredna; a ni šlo za to. Bila je spomin na njegovega očeta. Ko je šel prvič v šolo, mu jo je oče slovesno obesil okrog vratu. Oče je umrl, šolska doba je prešla, verižica je pa ostala. Nosil jo je vztrajno, podnevi in ponoči, vse do tistega popoldneva, ko je z njo odšel iz hiše in se vrnil brez nje domov.

Ubogí Ralph! Letovanje je izgubilo zanj ves svoj čar. Ni se mogel spomniti, kje naj bi bil verižico zgubil: ali pred poštnim uradom, ali pred batom, ali na kakšnih številnih stopnic, ki peljejo skozi naselje.

Obrnil se je na karabinjerja Vita in mu najavil izgubo verižice. Stemnil se je dobrodušnemu karabinjerju obraz. „Ali veste, kaj ste mi s to verižico dela povzročili? Protokol bo treba narediti, pismen protokol. Ni drugega izhoda. Protokol mora biti zmeraj pismen, seveda. Prokleta, le kdo je bil tisti bedak, ki si je izmislil pisanje!“

Vito ga gotovo ni odkril. Kajti strašno se je boril s peresom, tinto in papirjem, preden je nekaj črk spravil od sebe. Pri tem strašnem naporu se mu je čelo prepreglo s potnimi sragami.

„Morda ste pa verižico samo založili,“ se je skušal izviti.

„Ne, zgubil sem jo,“ je obupano odvrnil Ralph.

Vito je predano zagrabil spet za pero in skušal zapisati Angleževo ime. „Veste, če bi jaz kaj izgubil,“ je med čakanjem pripomnil, „se ne bi nikdar obrnil na policijo. Počemu pa imamo župnika v fari?“

Očividno pa je imel Anglež več zupanja v policijo kot v župnikove sposobnosti. Zato ga karabinjerjeva misel ni ogrela.

Vito je modroval naprej, potem ko si je obrisal prste, lepo počrtnjene od tinte. „Jaz ne dam nič na protokole. Vi inozemci ste sicer drugačnega mnenja, pa boste kmalu videli, da protokol pri nas

ne velja nič. Koliko greva staviti, da potom mojega protokola ne boste prišli do verižice?"

Anglež Ralph pa je vztrajal pri svojem. Tudi staviti ni hotel. Tako se je moral Vito še naprej mučiti s pisanjem. Nenadoma pa ga objame žarek upanja. „Koliko praviite, da boste dali poštenemu najditelju nagrade?"

„Sto lir.“

„To ne gre.“ ugovarja Vito, „če je pa verižica vredna le petdeset lir. Tisti, ki jo ima, bo zašel v zmotu, da je verižica vredna dvakrat toliko kot je v resnici. To se pravi ljudi goljufati.“

„Morda pa jo je našel kdo, ki je pošten . . .“

Vito se je razburil. „Pri nas smo vsi poštenei, zelo poštenei. Seveda, če kdo z lastno pridnostjo najde kako stvar, le zakaj naj jo vrača? Toda v splošnem moji ljudje niso zakrknjeni. Le lepo na dušo jim je treba govoriti. Zato vam pravim še enkrat: Pojdite k župniku!"

Vito je zmagoslavno odvil protokol od sebe proč. Zanj je bila zadeva z verižico s tem odpravljena. „Obljubite župniku 50 lir za reveže, in slišali boste zelo dobro pridigo o trpljenju v vica; če dodate še petdeset lir, vam bo gospod župnik naredil slovesno pridigo o vica; o peklenskih mukah in o poslednji sodbi. Dostikrat zadostuje že prva pridiga. Toda prav gotovo ima pa vedno učinek pridiga za 100 lir. Tudi najhujši grešniki se spreobrnejo. Vi boste dobili svojo verižico nazaj in najdenine vam poleg tega ne bo treba plačati.“

Toda Angleži so trde glave. Tudi Ralph Windsor je bil tak. Še en teden je čakal, da se verižica prikaže od koder koli. Potem pa je le uvidei, da brez župnika ne bo šlo.

Pustil mu je 50 lir za reveže in župnik mu je obljubil, da bo pridigal o grdobji greha pridržanja tuje lastnine.

Naslednjo nedeljo je v farni cerkvi grmelo. Župnik je s silnim glasom opisoval strahote vic in podrobno opisoval muke, ki čakajo tistega, ki neče vrniti najdene navratne verižice. „Ne samo, da ga bodo kuhali v vrelnem olju.“ je vzkliknil, „z žarečimi kleščami mu bodo trgali meso s pregrešnega telesa. Ubogi grešnik! Zaman bo hlepel

po požirku hladnega chiantija, toda to, kar bo prejel, bo kozarec z raztopljenim žveplom. . .“

Svetlo so utripale sveče na glavnem oltarju. Nobeno oko ni ostalo suho.

„Le kakšno srečo more prinesiti ta nesrečna verižica tistemu, ki jo ima?" je že močno upehan nadaljeval župnik? „Trpel bo nevspečnosti tu na zemlji in gori v nebesih. Pa še jaz moram trpeti radi vaše trdoglavosti. Vpijem, da se mi že skoro jezik trga od grla proč. To tudi ni krščansko.“

Po cerkvenem opraviilu so važne osebnosti iz mesta Pose vse istočasno čestitale obupavemu Angležu: gospa markeza, poštna uradnica Amalia, zdravnik Don Enrico in karabinjer Vito. „Pridiga je bila zelo vzpodbudna," so ugotavljali. „Morda župniku ne bo treba drugič govoriti.“

Toda verižice ni bilo nazaj.

Čez sedem dni je bila cerkev polna kot za največje praznike. Vsi so vedeli, da bo danes župnik povedal svojo drugo pridigo. In take prilike se ni smelo opustiti.

Ogorčeno je župnik pogledal po svojih vernikih. Ti so s pobožnimi pogledi čakali, kdaj se bo pričelo. In se je.

Pogled je splaval župniku na Marijin kip v stranskem oltarju. K njenim nogam so njegovi verniki položili dehteče rože, Devici Mariji na čast.

„Najsvetejša Devica prezira vse vaše rože," je zagrmelo v tišini raz prižnice. „Vrnite rajši verižico, ki ste si jo prisvojili. . .“

In nato je prišel opis poslednje sodbe. Po cerkvi se je slišal zvok angelskih tromb in glas Sinu božjega, ki bo dejal nesramnemu tatu: „Ti norec, če bi pravočasno vrnil verižico njenemu lastniku, danes bi te lahko vzel s seboj v nebesa. Tako pa, poberi se od mene proč v peklensko peč!"

Zares, kako čudovito je znal povedati gospod župnik za 100 lir. Sledile so si grozote pekla primerjane z lepotami nebes, ymes so verniki slišali župnikovo rotenje, naj vendarle odnehajo od svoje hudobije in končno se je govornik obnil na Marijin kip v stranskem oltarju in vzkliknil: „Marija, oni, ki ima verižico, je tat in lopov. Zato po-

vej svojemu Sinu, naj ga izbrise iz znana tistih, ki so se javili za nebesa!"

Nastala je grobna tišina. Nato so ljudje izbruhili v jok. Zmagoslavno je župnik zapustil prižnico. In do konca maše so si ljudje brisali solze z oči.

Vito je zmagoslavno pokimal Angležu. „To pot pa bo!“

In je bilo.

V ponedeljek zjutraj ne vse zgodaj je župnik klical Angleža Ralpa k sebi.

„Gospod Windsor,“ je dejal, „ne bomo preiskovali, kdo se je pregrešil. Odpustite grešniku, kot je tudi Kristus odpustil svojim sovražnikom na križu. Tu imate, kar so mi moji verniki snoči prinesli...“

Na mizi so ležale tri verižice: ena iz koral, druga debela iz pozlačenih jagod in tretja srebrna iz tenkih obročkov. Le Angleževe verižice ni bilo poleg.

Po Federerju priredil Joe Juck

BOJ ZA MLADINO

RUDOLF HANŽELIČ

Naša maloštevilna po vsem svetu razkropljena emigracija bije silen a občudovanja vreden boj, da se v novem svetu sredi nam zelo tujih razmer ohrani zvesta slovenstvu in katolištvu, to je zvesta višji, duhovni ravni življenja. Občudovanja vredna so v tem boju prizadevanja naših očetov in mater ter naše mladine, naših inteligentov, laikov, zlasti duhovnikov; vsi ti s pomočjo organizacij in prireditelj, predavanj in listov, s pomočjo neštetihih skritih žrtev in molitev skušajo reševati in ohranjati velike in večne zaklade duha in srca, ki jih je naša ljudstvo prineslo s seboj iz domovine.

Pa ob tem silnem prizadevanju mnogi laiki in še tudi duhovniki postajajo boleče zaskrbljeni in skoro malodušni, ker opazujejo, kako mnogi naši pešajo in omagujejo. Zaskrbljenost je upravičena tem bolj, ker v tem ogromnem naporu ohranjati rešilne vrednote duha in srca le prepogosto odpovedujejo starši, ki bi mogli in morali biti prvi in najuspešnejši reševalci teh vrednot v naši emigraciji, zlasti med našimi dragimi mladimi ljudmi. Trditij smemo še več: nedvomno je, da bodo ostali pri reševanju mladine vsi naperi naših duhovnikov in izobražencev brezuspešni, če pri vodstvu in vzgoji mladine odpovedo starši.

A krivico bi delali našim očetom in materam, če bi jim hoteli očitati, da so brezbrizni pri vzgoji svojih otrok. Ne!

Slovenski oče in mati znata ceniti duhovne vrednote, znata ceniti krščansko vgojo svojih otrok; a tu v novem svetu se čutita često utrujena, zmučena; utrujena in zmučena radi bolečin doživeti in izgub zadnjih let, utrujena in zmučena, ker si morata tu znova graditi svoj najskromnejši obstoj, utrujena in zmučena zlasti zato, ker opazata, kako naglo se spreminja miselnost njih otrok, kako se v tem novem svetu niti starši ne morejo prav znajti, ko se ne hote in nevede pogrezajo v neko novo vzdušje, pred katerim bi jih bilo pred leti še strah, a danes ga ne čutijo v sebi in ne vedo, kako naj zavarujejo pred tem vzdušjem sebe in svoje otroke.

Dragi očetje in matere! Vsi, zlasti duhovniki čutimo z vami, vas razumemo, a zaradi rešitve mladine vas prosimo, ne omagajte v svojem svečeniškem poslanstvu, vzdržite! Vzdržite zaradi miru svoje vesti in svojih poznih let, vzdržite zaradi svoje in njihove večnosti.

V težavah človek tem laže vzdrži, tem vestneje vztraja v svojem poslanstvu, čim bolj se zaveđa njega pomembnosti, svetosti in veličine. Obsežno smo že govorili o tem pred dvema letoma. Prislunimo danes le čisto na kratko, kaj pravijo o pomenu družine in družinske vzgoje: Cerkev, voditelji narodov in kaj svetovno znano dušeslovci.

Veliki papež Pij XI. kratko pribija: „Prvi naravni in nujni krog vzgoje je

družina, ki jo je Sttvarknik za to do-
ložil." Nihče torej, niti Cerkev pri
vzgoji ne more nadomestiti dela star-
šev. Pij XII. je 27. oktobra 1941 go-
voril materam takole: „Ne le s telesno
ampak tudi z duhovno vzgojo otroka
morate začeti že od njegove zibelke.
Kajti, če ne boste vzgajale ve, ga bodo
vzgajali drugi; dobro ali slabo.“ Nato
papež slika na drobno, kako so se mno-
ge poteze v značaju doraščajočih in od-
raslih začele oblikovati v njih zgodnji
otroški dobi, že takrat, ko so se v otro-
ku prebujala prva neurejena nagnje-
nja, pa ni imel ob sebi nikogar, ki bi
ga vzgajal; že takrat, ko je otrok s svo-
jim očmi zvedavo opazoval življenje
okoli sebe ter videl in slišal marsikaj,
kar ni bilo prav; že takrat ko je še
nevede posnema] starejše v dobrem in
slabem.

Filozof, teolog in dušeslovni pisatelj
Monaco S. J. v eni izmed svojih knjig
piše takole: „Čas vzgoje začenja že s
prvim smehljanjem, ki zaigra na otro-
kovem obrazu. In prvi in glavni vzgo-
jitelj je pri tem: zgled. . . Vsa poznej-
ša vzgoja je zgrajena na temeljih, p-
stavljenih v tej dobi. . . Zato skrivaj v
sebi veliko modrost rek: „Otrok je oče
odraslega človeka“ alj kakor pravi Mil-
ton: „Otroška doba je glasnik odrasle
dobe tako, kakor je jutranja zora glas-
nik dneva.“ Že sveti Duh pravi: „Mla-
denič vaje svoje poti tudi v starosti z
nje več ne odstopi.“ Vse to kar vidi in
sliši otrok v zgodnji dobi, oblikuje nje-
govo notranjost. Posnema vse to, kar s
svojimi čuti zaznava. Zato so največje
važnosti prvi vtisi, ki oblikujejo otro-
kovo nav. Če torej hočemo izobliko-
vati v otroku lep značaj, mu moramo
dajati lep vzgled. Ali mislijo starši kaj
na to, da so oni prvi vzgled, ki ga otrok
opazuje in posnema? Kako bi pač mor-
ali skrbeti za to, da bi bili vselej po-
snevanja vredni. Vsem staršem bi radi
poločili na srce besede Erazma Rotter-
damskega: „Ko ti je narava dala otro-
ka, ti je dala le neobdelano gnoto; tvo-
ja naloga pa je, da ji daš lepo podobo.
Če to skrb zanemariš, se ti bo otrokova
narava spridila v bestijo; če se boš pa
vzgoji otroka zvesto in resno posvetil,
boš ustvaril v njem podobo Boga sa-
mega. Vse to je odvisno predvsem od

vzgeda, ki ga daješ otroku. To velja
zlasti za mater.“

Zato pravi sloviti svetniški pisatelj
in škof Sailer: „Dobra družina je sve-
ta posoda, iz katere poteka boljša, lepša
prihodnost narodov in družbe.“ Isto
misel v drugačni obliki ponavlja vodil-
ni nemški kardinal Faulhaber: „Ostane
eno veliko dejstvo: ko je hotel Kristus
odrešiti svet, je začel s posvečevanjem
družine.“

Veliki socialni škof Keppler je za-
klical političnim voditeljem svojega na-
roda: „Socialni in politični programi
niso nič vredni, če ni njih prva skrb —
skrb za družino, in če ni njih sad in na-
sledek — krščansko urejeno družina.“
Sloviti nemški delavski voditelj Kol-
ping je zapisal: „Kdor se ima za reši-
telja naroda, pa zanemarja ali celo pre-
zira skrb za svojo družino, skrb za vzgo-
jo svojih otrok, ta izdaja svoj narod.“

To, kar uči Cerkev, kar trde voditelji
narodov, to uči tudi dušeslovje, to uče
zlasti moderni svetovno znani psihologi.
Univerzitetni profesor za psihologijo dr.
Allers n. pr. piše: „Za ves poznejši
otrokov razvoj je najodločilnejša doba
prvih šest let. Zato nosijo za poznejši
otrokov razvoj največjo odgovornost
tisti, katerim je bil otrok izročen in
zaupan v prvih šestih letih — to so
starši.“ Eden najbolj znanih dušeslov-
nih in vzgojnih pisateljev Severne Ame-
rike, Brooks, piše v svoji obsežni knji-
gi: „Pametno ravnanje z otrokom pred
njegovimi dvanajstimi leti je brezpo-
gumno potrebno za uspešno vzgojo v
poznejši dobi. . . Klinična opazovanja
so nedvomno dognala, da so veliko ve-
čino takolimenovanih „problematičnih
primerov“ med mladino povzročile ne-
primerne razmere v družini in šoli. . .
Obsojati otroka zaradi nasledkov naše
brezglave vzgoje alj zaradi naše sebič-
ne brezbriznosti pri vzgoji je — topo-
glavo in brez koristi.“

Pomen družinske vzgoje nam razode-
vajo tudi mnoge moderne statistike. Ta-
ko sta n. pr. Severoamerikanca Healy
in Bronner statistično dokazala, da je
le 7.6% mladostnih delinkventov iz ure-
jenih družin, to je iz družin, v katerih
je bilo primerno nadzorstvo in pouk,
kjer ni bilo nemorale in preprirov, nesog-
lasja alj ločenih zakonov, zgodnje

smrti nega ali obeh roditeljev, zgodnjega dela izven družine. Statistika o vzrokih zločinov pri mladoletnikih v Chicagu in Bostonu (velemesti) je dokazala, da je te zločine v 74% povzročila slaba družba, to je, ker se ali starši v zgodnjih letih niso zanimali za primeren nadzor ali pa v poznejših letih niso poskrbeli za dobro družbo n. pr. s pomočjo pravočasnega organiziranja svojih otrok, zlasti fantov. Statistike so tudi dokazale, da so napake v zgodnji mladosti tem usodnejše, ker se v najugodnejšem primeru ob vsej skrbi ne poboljša niti polovica zaslih mladih ljudi.

Vse zgoraj povedano nam pač dovolj jasno pove, da je sreča ali nesreča mladine končno skoro povsem odvisna od staršev. A ne bi bilo prav le povdarjati odločilen pomen družinske vzgoje in nič pomagati staršem, da zamorejo svojo čudovito lepo in usodno važno poslanstvo vršiti čim laže in čim uspešneje. Dragi očetje in matere! Vaša največja pomoč pri vzgoji je vaša molitev in zaupanje v Boga ter vaše življenje v Bogu. Molite za svoje otroke in zaupajte v božjo pomoč ter jim dajajte vzgled krščanskega življenja. Velika vaša opora pri vzgoji in reševanju otrok so katoliške organizacije. Vaša opora so katoliški listi. Vaša opora želi biti zlasti „Duhovno življenje“ s svojimi nabožnimi, verskimi in vzgojnimi članki. V vzgojni člankih bomo letoš obravnavali mnoga važna vprašanja iz življenja naših mladih ljudi. Prebirajte te članke in premišlujte ob njih. Radi pa se vračajte tudi k vzgojnemu člankom v „Duhovnem življenju“ preteklih let.

ZAMAŠENO UHO

Pripovedujejo o kralju Aleksandru Velikemu, da je vedno, kadar je moral poslušati pritožbe in obtožbe, poslušal z enim samim ušesom. Drugega pa si je zamašil s prstom. In če so ga vprašali, zakaj tako dela, je zmeraj odgovarjal: „Eno uho dam rad tožniku na razpolago; toda drugo moram prihraniti za obtoženega, ko se bo prišel zagovarjati. Šele potem bom lahko pravično razsodil.“ — Ali delamo tudi mi tako?

Konj, ki je vse berače poznal

Poljski general Kosciuszko (umrl l. 1817) je bil silno dobrega srca. Reveži so bili njegovi posebni ljubljenci. In je zvedel nekega dne, da daleč na deželi leži brez pomoči neki star človek. Poklical je k sebi adjutanta, mu izročil več steklenic vina in življenjskih potrebščin in ga poslal k bolniku. Na razpolago mu je dal tudi svojega vranca, da bi hitreje prišel na označeno mesto.

Mladi častnik je povelje točno izvršil. Hitro se je vrnil h generalu in ta ga je vprašal, kako se ima bolnik in kako mu je šlo na poti. „Pri bolniku vse v redu. Lepo se zahvaljuje za poslano pomoč. Toda — je nadaljeval častnik, z vašim vrancom ne jaham več, razen če mi daste zraven še debelo mošnjo cekinov. Poslušajte, kaj se mi je primerilo: Vselej, kadar sva dirkala mimo kakega berača, se je vaš konj ustavil in ni šel naprej, dokler nisem segel v mošnjo in mu dal miloščine. Nekaj časa je še šlo, nato mi je denar pošel. Kaj storiti sedaj? Konj se je ustavljal še naprej pri vsakem revežu. Moral sem ga varati, če sem hotel kam priti. Segal sem v žep in polagal roko v beračev klobuk. Sedaj si pa mislite beračevo razočaranje. Mene je bilo sram do dna duše in kar oddahnil sem se, ko sem se vrnil domov. Ampak to vam rečem, gospod general, s konjem, ki je navajen pred vsakim revežem postati, ne bom jahal več. Kar vam ga prepustim!“

* * *

UTEMELJENA SKRB

„Mama, kaj naj storim, če bom imel ponoči sanje, ki so za mladino pod 16 leti prepovedane?“

SMRT ZDRAVNIKU

„Gospod doktor, saj vas nočem kritizirati, ali vendar, zdi se mi, da nekoliško pretiravate. Malo več ljudi bi vendarle smeli pustiti pri življenju.“

VELIKODUŠNO DOVOLJENJE

Mož ženi: „Vprašaj, če smeš nositi novi kožuh? Seveda; kdo ti ga pa je poklonil?“

NAŠEL SEM BOGA

Izpoved A. J. Cronina

Archibald Joseph Cronin se je rodil leta 1896 v Cadrossu na Škotskem. Postal je zdravnik. Vsled prezaposlenosti je zbolel in se od leta 1930 posvetil le pisateljstvu. Kasneje je odšel v USA. Napisal je niz svetovno znanih romanov, od katerih je „Citadela“ preveden tudi v slovenščino.

Zdravniki na splošno ne veljajo za verne ljudi. Tudi jaz nisem kot mlad medicinec delal izjeme. Kajti, kadar sem imel pri secirnih vajah pred seboj človeško truplo, konzervirano s formalinom, se mi je zdelo, da človek ni nič drugega kot fin mehanizem, v katerem zaman iščeš brezsmrtno dušo. Če sem se pa kdaj Boga le spomnil, mi je obraz spreletel prezirljiv nasmeh, ki je bil izraz mojega prepričanja, da je vera v Boga nepotrebna zadeva, ki je bila v preteklosti morda koristna, prav gotovo pa ne v stoletju iznajdb in odkritij.

Kot zdravnik sem bil nastavljen v nekem rudarskem naselju. Tu sem šele spoznal resnost življenja. Videl sem, kako so se morali mnogi trdo prebijati skozi vsakdanje težave. In vendarle so ostajali vedri in zadovoljni. Ko pa sem večkrat sedel ob vzglavju bolnikov, na katere je že smrt položila svojo roko in sem opazoval človekovo brezmočnost, tedaj sem prvič občutil, da moja samozavest pada in da človek le ni tako velik gospod, kot se domišlja. Z eno besedo: ta občutek je bil, lahko bi rekli, četudi se takrat tega nisem zavedal, moj prvi korak Bogu nasproti.

Ljudje, med katerimi sem živel, so bili globoko verni. Na vsak korak so vero tudi s ponosom pričali. Ni ga bilo tedna, v katerem je ne bi bili na ta ali oni način javno pokazali. Nikdar ne bom pozabil eksplozije v rudniku, ki je pokopala 14 rudarjev pod seboj. Pet dni so trajala reševalna dela, in pet dni je vsa vas nenehno zanje molila. In ko

so reševalci prišli do zakopanih mož, se je iz globine zaslišala tiha cerkvena pesem. S pešmijo na ustnih so se omejnjeni rudarji vzdržali in ohranili upanje na rešitev. Ko je ljudstvo, zbrano okrog jaška, to pesem zaslišalo, jo je poprijelo in iz tisoč grl je zadonela hvalnica Bogu. Meni se je zazdelo, da me je ta pesem potegnila v svoj vrtinec. Tako globoka izpoved vere me je globoko pretresla.

Leto nato sem začel na svojo roko v nekem malem in zaostalem podeželskem mestecu, v katerem so bile medicinske razmere še na zelo nizki stopnji. Tam sem se spoznal z bolniško sestro, preprosto in odločno ženo z nagubanim obrazom. Toda njen pogled je bil tako svetel in blagodejen, da je dajal njeni pojavi poseben čar. Dvajset let se je že žrtvovala sama samcata v istem kraju. Njena služba je bila težka. Morala je skrbeti za bolnike 15 km na okrog. Čudil sem se njeni moči in občudoval njeno nesebičnost. Doumel sem, da leži prav v njeni požrtvovalnosti ključ za razumevanje njene notranjosti. Kadar koli so jo klicali, četudi so jo klicali sredi noči, — šla je.

Neke noči, ko sva pravkar srečno rešila posebno težek primer in se krepčala s skodelico čaja, sem ji dejal:

„Sestra, dobro vem, da so vaši dohodki povsem nezadostni. Zakaj ne zaprosite za povišanje plače. Bog mi je priča, da ga zaslužite.“

Nato sem umolknil. Ona se je pa

nasmehnila, in v njenem pogledu je bilo nekaj, kar me je prevzelo.

„Gospod doktor,“ je dejala, „če Bog to ve, je v redu. Več si ne želim.“

Tdaj šele sem doumel, da je vir njenega žrtvovanja vera v Boga. Odkril sem bogastvo, ki ga je skrivalo njeno življenje. Sam sebi pa sem se zazdel revež in norec.

Tako sem se po zaslugi te slučajne pripombe preproste bolničarke in radi tiste rudarske eksplozije dokopal do prvega in najbolj potrebnega temelja — vere v Boga.

Danes vem, da človeštvo ne more iti brezbržno mimo tega vprašanja, ali Bog je ali Ga ni. Če se je skoro polovica sveta organizirala s tem namenom, da zatre vse vere na svetu, to dokazuje, da Bog ni neka izmišljotina naše domišljije, ampak gotova resničnost, saj proti izmišljenim stvarim se nihče ne bori.

Je res, da se Boga ne da dokazati tako kot se to stori s kakim matematičnim obrazcem. Toda saj vendar nismo slepi! Samo vsemiirje si moramo ogledati, ki hrani v sebi toliko čudes in je tako skrbno urejeno. Ali se da vse to opazovati, ne da bi priznali Boga, ki je početnik tega vsemirja? Res, ne morem se prepričati, da so se te čudovite zvezde, ki me privlačijo z neznansko silo, same postavile na nebesni svod.

Tudi če ne verjameš svetemu pismu, ki pravi, da je Bog naredil svet v teku šestih dni, tudi če si pristaš nauka, da se je svet razvijal počasi, dolge milijone let, še vedno boš moral priznati tole resnico: Iz nič se ne naredi nič. Nekdo je moral to tvar priklicati v življenje. Jaz temu nekdo pravim: Bog.

Pred nekaj leti sem naprosil nekega prirodoslovca, da bi govoril skupini mladih delavcev, ki sem jih jaz vodil. Za temo si je izbral: „Nastanek naše zemlje“. Kot prepričan brezbožec je dokazoval, kako se je snov začela vrteti okrog same sebe in kako je potem to vrtenje povzročilo nastanek zvezd in sonca in zemlje. Vsi poslušalci so bili z razlago zadovoljni in so navdušeno plaskali. Vsi, razen enega.

Ta se je dvignil in mirno pripomnil: „Vse ste lepo razložili, gospod. Le za

eno pojasnilo bi prosil: kako se je ta snov pojavila in kdo jo je spravil v pogon?“

Zavladala je mučna tišina. Predavatelj je postal rdeč v obraz. In preden je mogel kaj odgovoriti, so poslušalci bruhnili v smeh. Vse njegovo predavanje je izgubilo na učinku — radi ene same majhne pripombe.

Zares, vsakdo, ki resno preučuje naravo, vsakdo, ki študira prirodne zakone, vsakdo, ki opazuje red v stvarstvu, mora delati nasilje svoji pameti, če noče priznati Boga.

Kamen spodtike na potu do vere je za mnoge ljudi hudobija, beda in trpljenje, ki jih srečamo na vsakem koraku. Kako moremo verovati v božje bitje, se sprašujejo, ko pa živimo na svetu, ki je poln poplav, potresov, lakote, kužnih bolezni, vojske in smrti. Ha, ugotavljajo škododeljno, vaš Bog je bil slab arhitekt, če je pustil vso to nadlogo na tem nesrečnem svetu.

Seveda, teh nadlog ne bodo nikdar doumeli oni, ki so materialistično usmerjeni, ki iščejo le zemskih užtkov, ki pozabljajo, da sreča ne obstoja le v tem življenju. Če pa verujemo v Boga in v našo osebno nesmrtnost, bomo razumeli, da je naše življenje le izpit za bodoče življenje, ki nima konca. Zato človek mora trpeti in bolj ko se trpljenja otepa, več bo moral trpeti.

Če pa nezgode, bol, razočaranja, nesreče in skrbi voljno prenašamo, smo že dokončali izpit za posmrtno blaženost. Tako je mislil veliki trpin Job, ki je vzkliknil: „Naj se z menoj zgodi, kar hoče; in če me bo Bog še tako preizkušal in tepel, ne bom nehal v Njega verovati.“

Samo tako dušno razpoloženje, kot je prevevalo Joba, more rešiti našo vero v Boga. Kajti vsak poizkus, da bi vprašanje trpljenja doumeli le z razumom, je obsojeno na poraz. Če ne sodeluje srce, to je še ljubezen do Boga, nas tudi razum, če je še tako prodoren, ne bo mogel rešiti dvomov in obupa.

Ko sem se mudil v Italiji, sem nekega krasnega popoldneva obiskal zgodovinsko slaven samostan, ki leži v hribih blizu mesta Fiesole. Občudoval

POSTNI ZAJTRK

Jutro na vzhodu gori
kot kres
pod sinjim obokom nebes.

Na mizi se skromno kadi
krompir v oblicah;
njegov vonj prijetno ščemu
v lačnih nosnicah.

Danes, na sveti dan posta,
usta in vrečka trebuha
brez kave in kruha
malo prikrajšana bosta.

Pojdimo po hrani zaužiti
k svoji dolžnosti
v vedri radosti!

Jezus je bil bolj lačen,
pa žrtvi skriti
nikoli oblačen! ...

Bogdan Budnik

NIČ NE DE MNOGO POTI ...

Nič ne de mnogo poti
od katerih koli strani,
če smoter je eden,
teh poti vreden,
da jih na koncu
v slogi in soncu
v vrh zmage spoji!

Jojmene, naši smotri
pa si niso ne bratje ne botri!

Vsak s svojim gričkom
na koncu svoje poti
slepo tišči
s krdelom udarnim
ali duhovnim dobičkom ...

Bogdan Budnik

sem jepoto cerkve, ki je iz 15. stoletja, brskal po starih rokopisih in užival na umetniških delih, ki so bila „narejena v slavo in čast božjo“. Nato sem stopil še na samostanski vrt. In tam sem odkril največjo vrednost, ki jo je samostan hranil v sebi. Srečal sem se s starcem, ki je skrbel za vrt. Blaga duša, upognjen od dela in revmatizma. Trideset let že živi na istem kraju in se posveča istemu delu. In mi je dejal, s pogledom uprtim v sadno drevje: „Gledam svoje češnje takrat, ko poženejo popke, in jih gledam, ko se odenejo v cvetje, in jih gledam, ko obrodijo svoj sad, in tedaj — verujem v Boga.“

Če bi mi imeli le majhen delček take vere, če bi se znali sebi popolnoma odreči, da, takrat, bi bili na pravi poti k Bogu. Kajti prvi korak je odpoved samemu sebi: jaz nisem nič in ne vem nič. Dalje časa ko bomo po tej stezi hodili, bolj bo rastlo v nas samozaupanje, večje bo postajalo naše spoznanje, dokler si ne bomo priborili neovrgljivo gotovost.

Zdravil sem starca, ki je vse življenje zagotavljal, da ne veruje v Boga. Tako je bil zagrizen v svoji duhovni slepoti, da je zavrgel hčerko edinko, ki se je poročila z nekim vernim učiteljem. Toda na stara leta ga je bolezen, ki ji ni bilo zdravila, vrgla na bolniško posteljo. Hčerka se je po krščansko maščevala: vzela ga je k sebi. Ta plemenitost je starega brezverca grizla bolj kot ploha očitkov. Da bi opravičil svoje ravnanje, je vsak dan razpravljal s svojim zetom o verskih vprašanjih in zaključek je bil vedno isti: „Prav nič se ne kesam; še vedno ne verujem v Boga.“ Nekega dneva pa mu je hčerka na te besede odgovorila: „Oče, ti ne veruješ vanj, a On veruje v tebe!“ Ta preprosta misel je starca razorožila. Udal se je.

Ta misel mora prepričati tudi nas. Naj mislimo ali rečemo ali delamo, karkoli hočemo, vedno smo božji otroci. On nas pričakuje; treba je reči le eno besedo: verujem in razkril se nam bo. Saj živi v vsakomer od nas, le poiskati Ga moramo!

Žakaj je tudi dekletu potrebna izobrazba?

VINKO BRUMEN

Kaj je vprašanje?

Ne moremo se na tem mestu spuščati v razčlenjevanje tega, kar zasluži ime izobrazba. Zadostuje naj, da je izobrazba skupnost vseh vrlin in sposobnosti, ki jih človek doda temu, kar ima po naravi, poslužujoč se pomoči drugih, zlasti pa z lastnim trudom in prizadevanjem. Izobrazba je torej neka izpopolnjenost človeka. Kolikor je nekdo izobražen, je boljši in popolnejši, kakor pa bi bil brez te izobrazbe.

Izobrazba ima več plati: vsebuje na eni strani čisto zunanje izpopolnitve človekove, ki komaj zaslužijo ime izobrazba ali pa niti ne, kot so razne delovne spretnosti ali čisto tehnično znanje (n. pr. znanje stenografije, kakega jezika, igranje na kak instrument), na drugi strani pa sega do duševnih naravnih in kreposti, ki že skoraj presejajo to, kar navadno razumemo pod izobrazbo (n. pr. dosledno življenje po spoznani resnici ali popolna predanost delu za bližnjega, ki je vsak človek in ne le član naše družine, soseske ali ljudstva). Med obema skrajnostima pa je cela vrsta vrlin in sposobnosti, ki so vsakemu človeku potrebne in torej tudi dekletu in ženi.

Če torej imamo pred očmi tak pojem izobrazbe, pač ne moremo dvomiti, da je tudi dekletu izobrazba potrebna in celo nujno potrebna. Pokazati pa bi hoteli, da je dekletu izobrazba v nekem pogledu celo bolj potrebna kot fantu. Kajti, če je izobrazba vsakemu človeku potrebna, je nekomu toliko bolj potrebna, kolikor manj ga je narava pripravila za naloge, ki ga v življenju čakajo, kolikor težje in odličnejše so te naloge in kolikor večja je nevarnost, da slabi vplivi človeka odvrnejo od pravilne službe njegovim nalogam.

Narava ni krivična in redno človeka opremi z darovi in zmožnostmi, ki jih za svoje življenje potrebuje. Seveda pa mora z njimi računati, ko si izbira življenjsko pot, in jih mora gojiti ter razviti: narava ponuja možnosti, a človek jih mora uporabiti. Ne mogli bi reči, da bi narava žensko za njene naloge slabše opremila kakor pa moškega. Med ženskami najdemo razlike v nadarjenosti, kakor jih najdemo pri moških, toda redno more ženska računati z dovoljnimi naravnimi darovi, da se more pripraviti in postati kos svojim nalogam. S tega stališča bi torej težko dokazali, če je dekletu izobrazba kaj bolj potrebna kot fantu.

Če se ozremo na nevarnosti, ki prete dekletu in ki jo skušajo odvrniti od pravilne službe njenim življenjskim nalogam, že ne moremo tako odločno trditi, da dekletu izobrazba ni nič bolj bolj potrebna ko fantu. Kajti te nevarnosti so večje pri dekletu in obramba pred njimi mora biti čvrstejša, da bo uspešnejša.

Toda predmet našega razpravljanja bo dokazovanje, da je dekletu izobrazba še posebno potrebna zato, ker so težje in odličnejše naloge, ki jo čakajo v življenju.

Življenjske naloge ženske

„Na svetu smo zato, da bi živeli po božji volji in se zveličali,“ nas uči katekizem. V tem kratkem stavku, ki zasluži, da čisto razmišljamo o njem, je izražena življenjska naloga vsakega človeka. Toda to življenjsko nalogo moramo opraviti vsak na svojem mestu, v družini, iz katere smo zrastle in v oni, v katero smo dozoreli, v poklicu, ki smo si ga izbrali ali v katerega so nas okoliščine pripeljale; v družbi in v kraju, v katerih živimo.

Na tem mestu, kje je naše življenjsko mesto in na katerem nas nihče ne more povsem nadomestiti, kjer bo nekaj ostalo neizvršenega za vso večnost, če mi svoje naloge prav ne opravimo, na tem mestu nas čakajo naše življenjske naloge, ki se jim ne smemo izogniti, niti jih ne smemo le na pol ali zvrha opraviti.

Zdi se, da se je moškega narava bolj namenila za delo v zunanjem, neosebnem svetu: od odkrivanja skrivnosti in zakonitosti stvarstva do izdelave potrebnih in koristnih predmetov je cela vrsta nalog, ki se jim moški že od nekdaj z uspehom posveča. Ženinino mesto pa, se zdi, je bolj v osebnem svetu: ona je ohranjevalka življenja in ustvarjevalka sreče. Zato je njeno prvobitno mesto v domu, tukaj je pred svojimi nalogami, katerih ji nihče ne more odvzeti, niti jih ne more odpraviti brez nje. Ni rečeno s tem, da bi vsaka ženska morala biti le kuharica in perica in da ne bi smela težiti za drugimi smotri; toda če si ustanovi družino, ji ta nalaga dolžnosti, ki se jim ne sme izogniti, tudi, če si postavlja še drugačne naloge.

Potreba izobrazbe

Za vsako nalogo se je treba pripraviti, nikogar ni narava naredila popolnega. Če je kdo v življenju kaj dosegel, to v veliki meri njegova osebna zasluga, in če ni ničesar dosegel, se to ni zgodilo čisto brez njegove krivde. Često pa krivda ni v pomanjkljivi volji, da bi kaj storil, ampak v neresni izbiri življenjske poti in zlasti še v nedovoljni pripravi na življenje.

Tudi moškemu je izobrazba nujno potrebna, brez nje življenju ni kos, toda moški se more do neke mere izogniti najtežjim in najodgovornejšim odločitvam in delom. Mnogo ljudi opravljata skupno delo, od katerega na nekatero odpadejo težje in odgovornejše naloge, drugi pa ostanejo pri stranskih opravkih, pri katerih jih ne čaka glavna teža in še manj kaka posebna odgovornost za uspeh dela. „Kjer kralji gradijo, imajo tudi težaki delo,“ pravi nemški pregovor. V kakem podjetju je nekaj ljudi, ki skrbijo, da ima podjetje delo, da do-

bi surovine in more zdati izdelke, da bi služijo potrebam in se stalno prilagajajo ter izboljšujejo. Naloga teh je težka in odgovorna: s svojim delom pripravljajo delo in zaslužek tudi neštetim drugim in življenjske potrebščine še mnogim več. Če ga zavozijo, potegnejo za seboj celo množico sodelavcev, delodajalcev in odjemalcev, ki bodo z njimi vred trpeli zaradi poloma. Zato oni še posebno potrebujejo dobro izobrazbo, da morejo biti kos svojim nalogam.

Toda njim ob strani delajo mnogi drugi, ki opravljajo samo naročeno izvršilno in rutinsko delo, ki ne nosijo ne teže in ne odgovornosti odločitev in zato morejo izhajati tudi z mnogo šibkejšo izobrazbo. Nešteto moških je, in tudi žensk, ki se posvetijo le takim drugovrstnim ali tretjerednim opravkom. Namesto da bi bili graditelji, so pobiralci trsk ckoli stavbe, ki se gradi. Tako je moškemu često mogoče posvetiti življenje takim nepomembnim stranskim in zgolj izvršilnim opravkom, ki ne terjajo kake posebne priprave in izobrazbe.

Seveda je to mogoče tudi ženski, kadar stopi v pridobitno življenje. Toda če se je že moški s tako izbiro izognil svojemu pravemu delovnemu poklicu, ki je ustvarjalno delo, se mu še bolj izogne ženska. Dejali smo že, da se zdi, da je njena naloga ohranjanje življenja in ustvarjevanje sreče. To pa najnaravneje opravlja v domu in v družini kot žena, gospodinja in mati. Pri tem pa mora opravljati celo vrsto del, ki jih sicer prečesto gledamo z nekim omalovaževanjem, ki pa so mnogo bolj ustvarjalna, težka in odgovorna, kakor pa marsikateri opravke, ki se mu posvečamo moški. Žena in gospodinja ne more prepustiti glavne odgovornosti za dom nekomu drugemu in se zadovoljiti le s kakimi stranskimi opravki. Če bi to le hotela, bi lahko razdrla dom in pokopala družino, česar kak težak ali pisar v nobenem podjetju ni sposoben storiti. Tudi če si žena more privoščiti kuharico, perico, postrežnico in sobarico, ostane ona tista, ki mora vse delo voditi in nadzirati. Zato pa mora kaj

vedeti o njem, v nekem pogledu več kot tiste, ki ga izvršujejo.

Lahko bi pokazali na nekaterih podrobnostih, da so že kuha, urejanje stanovanja in oblačenje sebe in družine opravki, ki se po pravici lahko imenujejo v nekem smislu umetnost, v kolikor so izraz osebne ustvariteljnosti in ne le uspeh zgolj neosebnega izvrševanja (NB: Menda še nikomur ni prišlo na misel, da bi pisanje na stroji ali kak drug pisarniški opravke imenoval „umetnost“). Prav tako bi lahko pokazali, kako ženske marsikdaj niso kos tem nalogam, ker se zanje niso pripravile. Izgovor, da pač ni vsaka enako nadarjena za ta opravila, ne drži; dejali smo že, da čim manj je nekdo za kaj nadarjen, tem bolj je potreben pravilne pravilne. Opravki, ki jih gospodinjstvo nalaga ženski, pa so toliko težki, važni in odgovorni, da jih je treba prav opraviti. Zato se je nanje treba pripraviti in to samo tehnično: pri ustvarjalnem delu so osebni okus, iznajdljivost... čisto važnejši kot zgolj tehnično znanje in spretnost. Gospodinjški opravki imajo čvrsto ustvarjalno sestavino, morejo postati „umetnost“, če jih opravlja „umetnica“, umetnica pa lahko postane, če ženska hoče in se ne boji truda, ki ga to od nje terjajo. Seveda pa je neprimerno večja izobrazba — prava izobrazba in ne samo znanje — potrebna ženski, da postane dobra kuharica, kakor pa za to, da postane dobra tipkarka.

Nismo pa še omenili najvažnejšega opravila, ki ga vsebuje življenjska naloga ženske: vzgoje otroka. Sicer sta k vzgoji poklicana oče in mati, toda materina vloga je važnejša in njena odgovornost težja. Vzgojeslovno raziskovanje je ponovno dokazalo, da je za vso življenjsko pot človeka posebno odločilna tista vzgoja, ki jo je dobil v najzgodnejši mladosti, že pred rojstvom in nekako do tretjega življenjskega leta, tedaj pa more in mora mati storiti mnogo več kot oče. Razen tega tudi v poznejši dobi v današnjih razmerah oče preživljuje večino svojega dneva daleč od otrok, mati pa ob njih, in mnoga mati zna z izredno spretnostjo povsem izključiti očeta od vzgoje; tudi iz tega vidimo,

kako težka odgovornost pade na mater. Da pa matere v večini ne znajo vzgajati ne kaže le vsakdanja skušnjava, ampak zopet dokazuje tudi znansveno raziskavanje vzgojnih vprašanj. Vedno več je otrok, ki zaradi „nenadarnosti“, motenj v značaju in drugih težav potrebuje pomoči strokovno pripravljenih vzgojnih svetovalcev in le prečesto morajo ti najprej ločiti otroka od matere, da ga odtegnjejo njenemu vplivu, in začeti razen otroka vzgajati tudi njo, da kasneje zopet ne pokvari tega, kar je morda vzgojni svetovalec dosegel pri otroku.

Da vzgoja je eno od najtežjih opravil na svetu in zato terja dobro in temeljito pripravo, ki ni in ne more biti nikoli končana. Če katera, terja ta naloga od matere trajno lastno vzgojo in že od dekleta potrebno pripravo. Skoraj nepojmljivo je, da se najdejo matere, ki ne čutijo toliko resnične ljubezni do svojih otrok, da bi se pripravile na vzgojo. Premnoga mati ne vzame v roke nobene vzgojne knjige, ne gre k nobenemu vzgojnemu predavanju in sploh ne stori ničesar, da bi se naučila vzgajati. Ali sploh še zasluži ime matere in ni le „roditeljica“? Vsekakor pa ne more biti ideal nobenemu dekletu.

Današnje razmere pa čisto terjajo od žene, da opravlja še kako pridobitno delo. Tedaj mora biti pripravljena tudi za tega in še mnogo bolj na družinske naloge, katerim bo mogla posvetiti manj časa, pa bodo zato zahtevale več veščine, ki jo da večja izobrazba.

Tudi nismo upoštevali dejstva, da moški lahko izbere poklic, se nanj pripravi in v njem navadno tudi ostane vse življenje, ženski pa čisto ni dano vedeti naprej, ali bo mogla svoje sile posvetiti družini ali pa ji bo treba tekMOVATI z moškim v pridobitnem življenju. Tako mora biti pripravljena na oboje.

Zaključek

Tako moremo posneti iz našega razlaganja: Dekletu je prav tako kakor fantu potrebna izobrazba. Ker pa so naloge, ki jih njej stavi življenje, težje in odgovornejše, kakor pa one, ki se jim bo posvetil marsikateri fant, je njej izobrazba še bolj potrebna kakor pa fantu.

Ni pa s tem še nič odločeno o tem, kakšna boji dekletova izobrazba, ali naj vsebuje le učenje kuhanja, šivanja in nekaj vzgojeslovja (površen bralec in tudi površna bralka bi morda hotela vedeti, da zastopamo tako mnenje, pa bila zelo daleč od resnice), oziroma, ali se ji more priporočati tudi študij drugih reči vse do zvezdoslovja, mikrofizike ter filozofije. Prav tako se ni bilo mogoče dotakniti vprašanja, ali niso z izobrazbo združene tudi kake slabosti, ali, na primer ni izobrazba lahko celo ovira pri iskanju življenjske sreče. Sem bi spadalo tudi stafo vprašanje, ali ni izobraženemu dekletu težje dobiti primernega moža, kakor manj izobraženemu, in ali more biti srečna tudi z manj izobraženim, če ne najde enako ali bolj izobraženega kot je sama. To so vprašanja, ki so vredna razpravljanja in se jih morda kdaj lotimo.

KAKOR SUH SMREKOV ČEŠAREK

*Kakor suh smrekov češarek
zmerom bolj se razmikamo,
svojega središča
komaj še se dotikamo ...*

*Ali je tega kriv žarek,
razžarjen od zlatega blišča?*

*Ali mar krivi preroki,
sejoči zgago,
kažoči na zmago
s plesom in slavoloki?*

*Zlodej nas je kot pšenico
zajel v svoje rešeto.
Že osmo leto
s kosmato desnico
seje, seje
naše značaje
ter nas kot pleve
veje, veje
na vse kraje
v podaljšane izseljenske dneve ...*

Bogdan Budnik

Ni izgubljal besedi

Gospa Dodd, doktorica v pravnih vedah je edina od žensk, ki je bila skozi štiri leta član izvršilnega odbora komunistične partije v Združenih državah. Zvedela je za mons. Fultona Sheena, da lepo govori in da je že mnogo ljudi pridobil za katoliško vero. Šla je k njemu, da z njim razpravlja o komunizmu. Mons. Sheen pa jo je kratko zavrnil: „Govoriva rajši o duši, to je za vas bolj potrebno!“

In učinek razgovorov? V začetku leta 1952 ji je mons. Sheen, sedaj pomožni škof v New Yorku, v cerkvi sv. Patricija podelil sveti krst.

Tako se je gospa Dodd pridružila gospe Carlson in Alojziju Budenz, ki sta tudi nekadaj prisegala na komunizem, in jih je mons. Sheen s svojimi govori in knjigami spreobrnil.

Pota božje previdnosti

V mestu Metzju je živel delavec, ki je bil zaposlen v tovarni usnja. Vsi njegovi tovariši pri delu so bili brez vere, kar ga pa ni motilo, Vsak petek je jedel le brezmesne jedi, dasi so ga za to „čudaštvo“ sodelavci zbadali in se iz njega norčevali. Posebno neki mlajši fant je bil na dobrega delavca gorak in mu neprestano grenil življenje.

Preteklo je več let in zvesti katoličan je obiskal neki oddaljeni kraj, kjer je imel svoje sorodnike. Po svoji stari navadi je stopil v cerkev. Tam je zagledal duhovnika, ki se mu je zdel čudno znan. Tudi duhovnik ga je opazil. Tedaj sta se oba spoznala in duhovnik je dejal: „Vaš zgleđ mi je dal misliti. Začel sem se zanimati za katoliško vero, kajti zanimalo me je, kaj je tista sila v katoliški veri, ki daje ljudem tisto silno moč, da mirno in veselo prenašajo zasmeh in prezir. Danes, ko sem duhovnik, to vem in ni mi žal, da sem resnico spoznal.“

Daritev mladega življenja

GREGOR MALI

Po moji novi maši je rajna mati, Bog ji daj dobro, veliko molila, da bi ne šel v službo na Dolenjsko. Bala se je, da bi me vino ne zapeljalo na slabo pot. Toda njena molitev ni bila uslišana. Nastavljen sem bil v Žužemberk, ki je središče dolensjske Suhe krajine.

Žužemberk. Dvajset let bo kmalu, odkar sem ga zapustil, pa žari pred mano njegova slika tako živo, kot bi ga imel na dlan. Na precej strmem hribu severno nad Krko stoji zelo lepo zidana, mogočna cerkev svetega Mohorja in Fortunata z dvema zvonikoma. Za njo proti jugovzhodu je Društveni dom; vzhodno od njega pa za lučaj kamna oddaljeno župnišče, bolj podobno kakemu gradu ali samostanu kakor stanovanju svetnih duhovnikov. Iz njega je izredno lep razgled. Proti jugu se vije cesta kot bela kača med grički; še nižje teče Krka, ki kakor živ srebrn trak, položen med dva bregova kadar posije nanjo sonce ali luna ponoči.

Takoj pod hribom, ki mu pravijo lju-dje „Pri fari“, se začno ob cesti, ki vodi iz Dobrnica v Žužemberk, večje in manjše hiše. Na desni strani, preden prideš v glavni del trga, je ljudska šola. Ker stoji na samem in je dvonadstropna, vzbudi pozornost vsakega tujca. Okoli nje je krasen vrt, poln cvetja, ki je podoba žužemberške mladine, izobrazbe in vzgoje, ki jo v njej prejema.

Pred šolo se cesti iz Trebnjega in Novega mesta združita v eno. Narediš še nekaj korakov, pa si v središču trga Žužemberk. Navpično nad Krko sanja starodavni, izredno lepo zidani, razpadajoči grad s svojo zanimivo in bogato zgodovino. Severno in zahodno od njega je glavni del trga s cerkvico in sod-

nijo. Tudi vzhodno od gradu in pod njim je več hiš, prislonjenih na breg.

Prav tako je desni breg Krke ves posut s hišami. Ta del imenujemo Betlehem, morda zato, ker se ti zdi zvečer, ko prižgó v teh domovih luči, kakor da se je košček neba z zvezdami spustil na zemljo. Pogled na Žužemberk iz župnišča mi je budil vtis, kakor da gledam orla med drugimi manjšimi ptiči. Grad je predstavljal orla, druge hiše navadne ptiče.

Več ko 25 let je že minilo, ko sem se v vročem avgustu s kolesom peljal proti Žužemberku. Ko sem prvikrat zagledal na hribu župnijsko cerkev, ki je krasno žarela v večernem soncu, me je pogled nanjo tako prevzel, da sem padel s kolesa v cestni prah.

Šest let sem užival lepoto žužemberka in njegove okolice, delil z njegovimi prebivalci veselje in žalost in vzgajal njegovo mladino. Veliko lepega in zanimivega sem tu doživel. Mnogo dogodkov je čas izbrisal iz mojega spomina. Nekaj pa jih še vedno nosim s seboj. Ne morem jih pozabiti. Eden izmed teh dogodkov je tudi zgodba, kako je dijak Stanko zorel za božjo žetev.

V začetku maja proti večeru sem prišel iz šole. Utrujen sem bil. Da bi se odpočil, sem se naslonil na balkon svojega stanovanja in opazoval naravo, ki je žarela v zelenju in cvetju. Žužemberški hrib je bil kakor okrašen svetniški kip v kapelici. Kip te kapelice je bila žužemberška cerkev, njen prt bregova Krke, oba z najrazličnejšimi cveticami posuta, šopki pa cvetoča drevesa. Namesto glasne molitve in petja pa so drobile ptice. V Strmcu, v hosti nad

cesto, ki pelje na Dvor in dalje proti Novemu mestu, so se začeli oglašati tudi slavci in pozdravljati cvetočo pomlad.

Pomladno cvetje me je spominjalo na mladino, ki sem jo vzgajal. Premišljeval sem, kako naj zavarujem cvetove mladih src pred slamo in mrazom, da bodo rodili čim več sadov. Zavedal sem se, da je velika umetnost tako vzgojiti mladino, da tudi v težkih preizkušnjah ohrani zvestobo do Boga in do domovine.

Iz razmišljanja o vzgoji me zbudi cerkovnik. Izpred župnišča mi zakliče: „Gospod, obhajati bova šla. Dijak Stanko se je vrnil iz Skoplja. Ne vem, če bo še kdaj zdrav. Jetiko ima. Tudi njegova mati je umrla za to nevarno boleznijo.“

„Takoј pridem.“ mu odgovorim. „Kar prižgite sveče in pozvonite.“ Dijak Stanko — bolan? Vzgojitelji v šoli so mi večkrat pripovedovali o njegovi nadarjenosti, živahnosti in neugnano-sti. Tudi gospod đekan mi je včasih omenil, kako ga je njegov brat, škof Gnidovec, vesel, ker se pridno uči in lepo vede. Zdaj ga najbrž Bog sam kliče v šolo svojega trpljenja. Toda, ali ni še premlad in njegove rame preslabotne za križ? Moja dolžnost je, da ga vzgojim in pripravim za težko pot, ki se od-pira pred njim.

Veliki zvon je zapel in naznanil, da pojde duhovnik obhajati bolnika. Šel sem v cerkev, vzel Boga, skritega v pšeničnem kruhu in ga ponižno prosil, naj mi pomaga pripraviti mladega bolnika na trpljenje, ki ga čaka. Mlad človek ljubi življenje na zemlji. Vesel je, če je telesno močan in zdrav, nesrečen, če je bolan ali pohabljen. Kakor se vsi mladi ljudje smrti bojé, tako ima strah pred smrtjo tudi Stanko. Toda njegova bolezen je nevarna. Moral ga bom pripraviti nanjo. Kako težka in odgovorna naloga za mladega duhovnika! Trkal sem z velikim zaupanjem tudi na srcé ne-beške Kraljice, naj mi pride na pomoč.

Ko je sonce zahajalo in sipalo poslednje žarke na žužemberški hrib z župniške cerkviyo, sva se s cerkovnikom spuščala po strmi poti navzdol in glasno molila. Z najino molitviyo se je družilo otožno cingljanje obhajilnega

zvončka in večerno petje ptic. V bližnjih hišah pa je začel odmevati klic: „Gospod grede z Bogom.“ Ko sva prišla v ravnino, so prihiteli sosedge s prižganimi svečami. S pesmijo so počastili Boga, skritega v hostiji in me spremili na bolnikov dom.

Takoј pod hribom je stala na desni strani ceste košata lipa. Za njo se je sramežljivo skrivala s slamo krita hišica. Vstopil sem vanjo z Bogom. Postala je dom nebeškega Kralja. V tesni sobici je bled in utrujen ležal dijak Stanko. Šele sedemnajst pomladi je doživel. On in osemdesetletna stara mati sta bila edina prebivalca tega skromnega dóma. Mladega bolnika je prav tedaj dušil suh kašelj in mi dokazoval, da je njegovo življenje v resni nevarnosti.

Ko sem položil Rešnje Telo na mizo in opravil predpisani blagoslov hiše, me je Stanko s hropečim glasom prosil, naj ga spovem. Sosedge, med katerimi je bilo veliko mladih ljudi, so se umaknili in zunaj molili rožni venec. Z nenavadno resnostjo in hvaležnostjo je Stanko sprejemal moj pouk o božji previdnosti, o vdanosti v voljo božjo in o pomenu trpljenja. Tudi zakrament maziljenja in papežev blagoslov je prejel z veliko pobožnostjo. Vendar sem bral z njegovega obraza, da v njegovem srcu še ni popolnega mitu. Zdelo se mi je, da ga vznemirja polno vprašanj, o katerih se želi z menoj pogovoriti.

Po končanem previdevanju so ljudje odšli. Ostala sva sama. Nebo je žarelo v krasni večerni zarji. Vrtove je odevalo majniško cvetje. Ptice so prepevale pesem o življenju. Pomlad je trosila s polnim prgiščem v srca svoje zaklade, upanje, veselje in srečo. Oba sva nekaj časa molče gledala skozi okno v naravo. Bila sva v zadregi, kako naj začneva razgovor o skrivnosti bolečine.

Tedaj je zapel veliki zvon in naju spomnil na Mater ubogih in trpečih. Molila sva angelsko češčenje. Še nikoli mi ni tako iz srca privrela prošnja za milost, da bi po Gospodovem križu in trpljenju dosegli častitljivo vstajenje. Zarja na nebu je ugasnila. Zagrnil je vsó okolico mrak.

Naenkrat je Stanko pretrgal najin

mlak z vprašanji, ki mu jih je narekovala v duši skrita bolečina: „Povejte mi, zakaj sem tako nesrečen? Zakaj me Bog tako tepe? Rad bi postal duhovnik, da bi kakor vi vzgajal mladino, delal za Cerkev, za duše in domovino. Samo zato želim življenja, da bi ga Bogu posvetil in daroval. Bog pa me noče sprejeti v svojo službo. Mlad moram trpeti in umreti. Bega me misel, da Bog ni dober, ker mi nalaga že v mladosti take preizkušnje. Še več. Zdi se mi, da me Bog celo sovraži, ker noče, da bi postal njegov duhovnik. Nepopisno mi je hudo. Pomislite, zunaj je pomlad, zelenje in cvetje. Vse se veseli življenja, jaz pa na bolniški postelji pričakujem smrti.“

Beseda mu je zastala. Premagal ga je jok. Vdal se mu je in nekaj časa jokal kot otrok. V veliki zadregi sem stal poleg njega in premišljeval, kako naj mu pomagam in ga potolažim. Tedaj sem prvikrat v življenju spoznal, da slabotna, nepopolna človeška beseda ne more seči veliki bolečini do dna.

Kmalu se je Stanko spet pomiril in nadaljeval: „Vem, Bog me kaznuje, ker sem sin nezakonske matere. Toda moja mati je za svojo lahkomišelnost delala strašno pokoro.“

Kratko naj vam popišem njeno življenje. Bila je hči premožnih, uglednih kmečkih staršev, ki so jo lepo in strogo vzgajali. Njena mladost je bila poštna in čista. Rada je hodila v družbo dobrih deklet. Kamor je prišla, je prinesla s seboj dobro voljo in smeh. Šolsko izobrazbo je dopolnila s sodelovanjem pri katoliških in verskih društvih. Zaradi svoje nadarjenosti in svojega lepega je bila priljubljena pri vseh ljudeh.

Na neki prireditvi pa je spoznala mladega uradnika. Znal je tako lepó govoriti, da je začela misliti nanj in ga ljubiti. Vpričo staršev ji je obljubil zakon. Odslej je bila prepričana, da misli resno in se mu popolnoma zaupala. Toda enkrat mu je zaupala preveč in — padla. Ko mu je sporočila, da je postala mati in ga prosila, naj jo poroči, je uradnik prosil za prestavitev in se ni oglašil več.

Moja mati je v trindvajsetem letu

starosti od razočaranja, sramote in žalosti zbolela za jetiko. Kmalu potem, ko je meni podarila življenje, je v nepopisnem trpljenju umrla. Mene je potem vzela stara mati. V tej hišici je zame skrbela in me vzgajala.

Ko sem začel hoditi v šolo, sem vzljudil knjige. Že v prvih treh šolskih letih sem prebral vse knjige šolske knjižnice. Toda to mi je bilo premalo. Zelo sem želel iti v gimnazijo in postati duhovnik. Trkal sem na srca svojih tet, pa nisem našel pri njih razumevanja. Zato sem zaupal svojo srčno željo gospodu dekšanu. Ta me je priporočil svojemu bratu, škofu Gnidovcu, ki me je sprejel v svoj zavod.

Tako sem 14 let star začel prvo gimnazijo v Skoplju. Kar dobro mi je šlo. V treh letih sem z odliko dovršil pet gimnazij. Toda bolezen mi je prekrizala vse načrte. Zdaj sem tu in čakam smrti.

Dobri ljudje so mi podarili radio. Kadar mi je dolg čas, ali me muči otožnost, ga odprem in poslušam. Tako imam v boleznih nekoliko zabave in razvedrila. Stara mati pa hoče, da bi vedno molil in mislil na smrt. Ker tega ne morem, se večkrat name jezi in me zmerja. Toda jaz se kar ne morem sprijazniti z mislijo, da bom umrl. Ne umreti, živeti hočem in doseči svoj cilj!

Vidite, tako živim. Včasih kar pozabim, da sem bolnik. Vstanem in se vlečem ven pod lipo, pa me ljudje tako ogledujejo kakor medveda v kletki. Vsem se čudno zdi, da sem bolan. Vam tako lahko vse zaupam in potožim, ker razumete mladega človeka.“

Stanko je utrujen utihnil. Fantovsko petje je zbudilo njegovo pozornost. Vedno bliže so prihajali fantje in peli: „Zato pa rečem vam: najlepša je mladost, mladost ne pride več nazaj.“

„Ali slišite, kako se norčujejo iz mene? O pomladi, o cvetju, o življenju pojo, jaz pa hiram. Cvet sem, ki mu ni dano, da bi rodil sad. Povejte mi vendar, zakaj moram tako mlad umreti?“

Hud kašelj mu je ustavil besedo in ga vrgel nazaj na blazine. Le njegove svetle, žive oči so strmele vame in spraševale: „Zakaj, zakaj...?“

Sedel sem k njegovi postelji in pre-mišljeval, kako naj mu odgovorim na njegova vprašanja. Stanko me pa opomni: „Gospod, jetiko imam. Pazite, da je od mene ne nalezete. Moja stara mati ima že osemdeset let, pa se vseeno boji moje bolezni.“

„Jaz pa se je ne bojim,“ mu odgo-vořim. „Moje življenje je v božjih ro-kah. Bog bo odločil, kdaj bom umrl, ne tvoja bolezen. Zato naj te ne vzne-mirja moja bližina. Duhovnik mora biti pripravljen žrtvovati tudi telesno živ-ljenje, da reši dušo, ki je v nevarnosti, da se pogubi. Duša vsakega človeka, tudi tvoja presega vrednost vseh za-kladov sveta. Srečna smrt zagotovi duši pravo, resnično, večno življenje. Naše življenje na zemlji je neke vrste umi-ranje. Spremljajo ga slabosti, padci v greh, razočaranja, dušno in telesno trpljenje. Smrt, ki jo človek vdano sprejme iz božjih rok, naredi konec ne-popolnemu življenju na zemlji, potop-ljenemu v negotovost in strah pred sov-ražniki zveličanja. Obenem pa človeku zagotovi pravo, resnično življenje v več-ni domovini. Zato Cerkev v svojem bo-goslužju imenuje smrt rojstni dan ali rojstvo kristjana za večno življenje. Srečna smrt je torej za kristjana naj-večja milost, ker ga večno združi z Bo-gom.“

„Ah, vi me hočete pridobiti, da bi vzljubil smrt in ji kakor naš pesnik, klical: ‘Prijazna smrt, predolgo se ne mudi.’ Toda ne morem se sprijazniti z njo. Smrt s svojimi koščeniimi roka-mi, z ostro koso, z vso svojo postavo, je zame tako strašna, tako grozna, da me mraz strese po vsem životu, kadar se spomnim nanjo.“

„Smrt s koščeniimi rokami, s koso in vso njeno postavo si je izmislila le ljudska domišljija. Vera pa nam pravi, da je smrt le ločitev duše od telesa, odhod iz pregnanstva in tujine v pravi Očetov dom, konec minljivega zemelj-skega in začetek večnega življenja. Ka-kor vsaka ločitev je tudi ta združena s trpljenjem, z veliko bridkostjo in s solzami. Toda prav to poslednje trplje-nje na zemlji je človeku v veliko dušno korist, če ga vdano prenaša in Bogu daruje. Mnogo velikih grešnikov je naš-

lo po trpljenju na smrti prstelji pot k Bogu. Zato ponavljam: Lepa, srečna smrt je največja milost, neprecenljiv božji dar. Odpré nam za vso večnost vrata Očetovega dóma, kjer ni več no-benega zdihozanja in žalovanja, ne solza, prevar in razočaranj, tudi ne gre-ha in njegovih strašnih posledic. Srečna smrt je veličastna zmaga nad svetom, grehom in peklom.“

„Zakaj se pa potem vsi, posebno mla-di ljudje, tako bojé smrti?“ me naga-jivo vpraša Stanko. „Najprej zato, ker verskih resnič in posmrtnem življenju ne poznajo in jih ne preiščijujejo. Omamil jih je posvetni dih. Živé kakor bi Boga, duše in večnosti ne bilo. Vse svoje življenje, ves svoj čas, vse svoje duhovne in telesne moči porabijo za zbiranje in uživanje zakladov tega sve-ta, za večne zaklade, za nebesa se ne brigajo in ne zanimajo. Najvažnejši vzrok da se ljudje bojé smrti, pa je nji-hovo brezbožno, krivično življenje. Bo-ga niso hoteli priznati za svojega stvar-nika in Očeta. Nočéjo izpolnjevati nje-gove volje, njegovih zapovedi nočéjo mu na zemlji služiti in ga z vso dušo in vsem srcem ljubiti. Zato ne morejo do-seči plačila, ki ga je Bog pripravil tistim, ki ga ljubijo. V večnosti jih čaka za nezvestobo pravična kazen. Nji-hova smrt bo začetek večnega trpljenja in pogubljenja. Zato se smrti bojé in trepetajo pred njo. Radi bi se je izog-nili in ušli. Toda ne bodo mogli, ker morajo vsi ljudje umreti.“

Kakor pa je nesrečna smrt najstraš-nejša kazen, ki more zadeti zakrnje-nega grešnika, tako je srečna smrt naj-večje plačilo za vernega kristjana. Od-grne nam zastor, ki nam zakriva neiz-črpne neskončne zaklade naše vere in našega upanja. Podari nam Boga z vso njegovo neskončno popolnostjo in nam ga izroči v popolno last. Iskrice sreče, ki so nam v življenju le včasih medlo zažarele, spremeni v žar popolne sreče. Za resnično vernega človeka srečna smrt nikakor ni izguba, ampak le ne-precenljiv dobiček. Z njo doseže vse, kar je na zemlji veroval in upal. Izpusti in uresniči hrepenenje po popolni, več-ni sreči, položenem v naše srce. Zato je nemirno naše srce, dokler ne počiva

Bogu. Če boš torej umrl, ne boš ničesar izgubil, ampak le neskočno veliko pridobil. Zato, dragi Stanko, kvišku srce! Tvoja prava domovina je v nebesih. Tam klije večna pomlad in sije sonce popolne sreče."

„Prav imate, Mi ljudje smo vse preveč navezani na zemljo. Premalo mislimo na to, da smo ustvarjeni za nebesa, kjer nas čaka večno življenje. Bojimo se Očetovega klica domov in zatiskamo pred njim svoja ušesa. Tudi jaz sem med temi ljudmi. Toda, mislim si, če umrjem mlad, ne bom nikoli duhovnik. Pa bi bil tako rad! Ta misel me najbolj ovira, da ne morem reči iz vsega srca Bogu: 'Zgodi se tvoja volja.'"

„Stanko, razumem tvojo bolečino. Duhovniški poklic je neprecenljiv božji dar in višek časti, ki jo more doseči človek na zemlji, toda nalaga tudi veliko odgovornost. Vendar pa je pot do tvojega cilja še dolga, nevarna in viharna. Zdaj imaš pet gimnazij. Najmanj osem let bojev in trdega dela te še čaka. Kaj pa, če na poti omagaš in se svoje-mu poklicu izneveriš? Na tem svetu je vse mogoče. Človek se nikoli ne more in ne sme nase popolnoma zanesti. Mnogo mladih ljudi je v otroških letih sa-njalo o duhovniškem poklicu, pa ga niso dosegli. Strli so jih nevarni po-mladni viharji. Tudi s teboj se lahko tako zgodi. Zato prepusti Bogu svojo bodočnost. Če te hoče poklicati k sebi, ne brani se. V nebesih pri njem boš mogel večno in bolj uspešno ko na zemlji delati za Cerkev, duše in za svoj narod."

Dijak se mi je nasmehnil in s sla-botnim glasom govoril: „Res, zelo ne-varen in viharan značaj imam. Preveč se zanašam nase in premalo zaupam v Boga. Kakor hudournik sem, ki hoče zdrobiti vse skale, ki so mu na poti. Doseči hočem, da bi se mi tudi Bog uklonil in delal tako, kakor se zdi meni prav. Ne znam še moliti: 'Zgodi se tvoja volja,' ampak trmasto ponavljam: 'Zgo-di se moja volja.' Vendar se mi pa zdi, da Bog sam sebi nasprotuje, ker noče, da bi bil njegov duhovnik. Saj bi njemu služil, njemu čast dajal, njemu pridobival duš. Žrtvoval bi se posebno za mladino, ki mi je tako draga."

TOŽBA V TUJINI

*Mislil sem, da vse življenje
ti bom služil, domovina,
zvestih src ti pridobival,
vároval te zla, pelina.*

*Toda moral sem v tujino,
jezik njen za svoj sprejeti;
služim le ji z bolečino
kakor v kletki ptič ujeti.*

*Čakam, da svoboda zlata
tebi v noč bo zažarela,
odklenila ječe vrata,
sužnosti naš rod otela.*

*Tvoja polja in planine
bom doma potem opeval,
vse pozabil bolečine,
ko v tujini sem sameval.*

Gregor Mali

Spet se mi je poredno nasmehnil in čakal nestrpno odgovora. „Ne pozabi, da je dal Kristus s svojo daritvijo na križu Bogu neskončno čast in dušam odrešenje. Tudi navadni kristjani so ne-ke vrste duhovniki. Vsi so poklicani, da darujejo Bogu duhovne daritve. Daro-vati mu morejo molitev, delo, žrtve in trpljenje. Ena največjih, najdragoce-nejših daritev Bogu pa je daritev živ-ljenja. Postani tudi ti duhovnik! Daruj velikodušno Bogu za slovensko mladino svoje mlado življenje. Z daritvijo svo-jeja življenja boš vso večnost slavil Boga in reševal duše."

Ko sem mu to govoril, se je obraz mladega bolnika začel vedriti. Otožnost je pregnalo z njega veselje. Prej se mi je zdel podoben človeku, ki nekaj dragocenega zaman išče; zdaj pa je našel, kar je iskal. V njegovo temno mladost je zažarela nova svetla luč, ki mu je odkrila novo pot do cilja. Nisem

se motil. Stanko je spregovoril: „Zelo sem vam hvaležen za vse, posebno za zadnje besede. Z njimi ste mi odkrili novo pot do cilja. Lepa je, toda od mene veliko zahteva — žitev mojega mladega življenja. Zdaj še nimam duhovne moči, da bi se odločil zanjo. Upam pa, da bom z vašo in vašo pomočjo kmalu dozorel za to žrtev.“

„Prosila bova oba Boga za pomoč,“ sem mu odgovoril. „On je dal mučenecem moč, da so junaško žrtvovali telesno življenje, da so ohranili večno. Prepričan sem, da ti bo Bog dal milost, da boš zmožen in vreden te junaške žrtve. Čas svoje boleznin porabi za pravo na darovanje svojega življenja Bogu. Križ naj bo tvoje življenje, tvoje upanje in tvoja moč. Svoje trpljenje združuj večkrat z Odrašenikovim trpljenjem in ga daruj Bogu za duše, ki so v nevarnosti, da se pogubé.“

Toda, dovolj besed! Najina skrb mora biti, da bodo najini razgovori o trpljenju rodili sad. Bodi junak! Okleni se križa. Z njim boš zmagal svet, smrt in pekel. Z njega ti sijje sonce večne sreče.“

Bolnik se mi je ganjen zahvaljeval za skrb in tolažbo. Obljubil je, da bo vsa navodila izvrševal in večkrat svoje trpljenje daroval zame, da bi imel pri vzgoji mladine veliko uspehov. Nazadnje me je prosil, naj ga večkrat obiščem, da ga znova ne zagrne mrak dvomov in nezaupanja.

Stara mati je prinesla Stankotu večerjo in naju opomnila, da je ura že devet. Potem pa je spet odšla. Zato sem se hotel posloviti in hitro oditi. Toda v veži me je čakala Stankotova stara mati. Potožila mi je, da je vnuk neubogljiv, razposajen in nepotrpežljiv. Sáme neumnosti in norčije mu roje po glavi. Kadar ga spomni na smrt, ji pravi, da pridiga. „Kaj bodo pa duhovniki delali, če boste vi pridigali?“ ji večkrat reče. Tudi moliti ne kaj resnega brati noče. Zato se boji, da bo nesrečno umrl.

Priporočil sem ji, naj z bolnim vnučkom potrpi in mu postreže, kolikor more. Njen vnuk zelo trpi. Bolezen mu je prekrizala vse lepe načrte. Moral je

pusčiti šolo in knjige, ki jih je tako ljubil. Zato je včasih zadirčen in nepotrpežljiv. Tudi dolge molitve in veliko resnega branja zaradi boleznin ne prenese. Nekaj pa že vsak dan moli. Na smrt je lepo pripravljen. Zato naj se več ne boji, da bi nesrečno umrl.

Stara mati mi je bila hvaležna za pojasnila in nasvete. Obljubila je, da bo z vnučkom potrpela, kolikor bo največ mogla. Voščila sva si še lahko noč in odšla: ona pogledat k bolniku, jaz pa na hrib v župnišče.

Gospod dekan me je čakal, da sva skupaj večerjala. Rad bi zvedel, kako bolnik prenaša bolezen. Zato sem mu ponovil kratko vsebino najinih razgovorov. On pa mi je dejal: „Kaj hočete? Stanko je pač otrok svoje matere. Tudi njegova mati je bila v teh letih polna življenja, neugnana in nadarjena. Njena ušesa so vse slišala, njene oči vse videle. Starši so večkrat tožili nad njo. Toda zlobe in hudobije v njej ni bilo.“

Ko jo je pozneje od vseh strani zgrabilo trpljenje, se je nenavadno zresnila. Začela se je z živo vero oklepati križa. Na smrtni postelji je vse razočaranje, sramoto in ponižanje darovala žalostni Materi božji za izgubljena in padla dekleta. Tako je najlepše zadostila za slabe zglede, ki jih je dala, ko je postala nezakonska mati.

Jaz sem že v letih. Težje razumem mlade ljudi. Zato vam priporočam, da vse storite, kar morete, da bo Stanko srečno umrl. Zdravnik mi je zaupal, da zanj ni več človeške pomoči. Jaz vas bom pa podpiral z molitvijo.“

Priporočilo gošpoda dekana me je vzpodbudilo, da sem odslej skoraj vsak dan obiskal Stankota, ga dvigal, tolažil in pripravljaval na zadnji odločilni boj. Zgodilo se je, da je pri kakem obisku bolnik popolnoma izgubil strah pred smrtjo. Toda ko sem prišel drugič, je spet zagrinjal njegovo dušo mrak. Spet je ponavljal vprašanje, zakaj mora mlad umreti. Znova sem mu moral razlagati pomen trpljenja in govoriti o dragocenosti življenja, ki nas čaka onkraj groba.

Pri enem izmed naslednjih obiskov me je vprašal: „Zakaj je Bog vse ljudi

kaznoval, da morajo umreti? Ali bi ne pokazal veliko lepše svojega usmiljenja, če bi žive poklical na drugi svet?"

„Smrt se ti zdi prehuda kazen za greh, kaj ne, Stanko?"

„Da, prav to se mi zdi. Ali morda ni?"

„Ne, ni," mu odgovorim. Vsak greh je neskončna žalitev Boga, Štvarnika in Vladarja vseh stvari. Za neskončno žalitev pa ljudje ne morejo dati zadoščanja Bogu, četudi bi vse življenje opravljali samo spokorna dela. Vse, kar morejo ljudje storiti, je omejeno, končno in nepopolno.

Samó Kristus, božji Sin, je s svojim trpljenjem in svojo smrtjo na križu Bogu dal neskončno, popolno zadoščenje za vse grehe človeštva. Ker je Odrešenik Bog in človek v eni osebi, ima vsako njegovo delo, vsaka kaplja njegove prelite krvi neskončno vrednost.

Orešenik uči, da večje ljubezni nima nihče, kakor je ta, da kdo dá življenje za svoje prijatelje. On po je imel še večjo. Dal je življenje za svoje sovražnike, ker smo ga vsi ljudje z grehi žalili. Njegova ljubezen je bila močnejša ko smrt. Iz njegovih ran, iz njegovega prebodenega Srca, iz njegove smrti nam prebenedenja Sreca, iz njegove smrti nam je vzkliklo odrešenje in večno življenje. Njegov križ ti govori: „Ljubil sem te in se žrtvoval zate. Žrtvuj se zame tudi ti! Daruj mi svoje mlado življenje." Njegovo do smrti pokorno in s sulico prebodeno Srce je tolažba, zavetje in upanje vseh umirajočih."

„Rad bi mu daroval svoje življenje, če bi bil svetnik. Tako se pa bojim. Bog je vesel čistih src, jaz sem pa grešnik. Vso mladost sem preživel zelo lahkomišelnó. In moji duši je polno vsakdanjega grešnega prahu. Kadar sem molil, sem večkrat delal načrte, kako se bom učil in naloge pisal. Večkrat sem tedaj, ko bi se moral učiti, bral povesti in dajal drugim dijakom slabe zglede. S svojimi zmóžnostmi in darovi sem se kot z žogo igral. Nemiren, neugnan sem bil. Tako sem svojim vzgojiteljem in stari materi povzročil marsikatero bridko uro. Tudi v boju za čistost sem ga večkrat kaj polomil. Kako naj potem tako življenje Bogu darujem?"

„Stanko, Bog ni samo strog, pravičen Sodnik naših napak in slabosti, ampak je naš Oče, ki ljubi, prizanaša in odpušča. Noben oče ni tako potrpežljiv do svojih otrok, kakor je Bog potrpežljiv z nami. Sicer je pa Križani pri spovedi izmil s tvoje duše vse grehe. Za svoje napake in slabosti zadoščuješ s svojim trpljenjem v bolezní. Smeš in moreš se Bogu že danes darovati."

„Danes še ne upam tega storiti. Nimam moči in volje za to. Ves sem še raztresen, razdvojen in zagrenjen. Obešam se na zadnjo bilko upanja. Boga prosim, da bi me čudežno ozdravil. Obljubljam mu, da se mu bom vse življenje zahvaljeval tako, da bom postal duhovnik in se popolnoma žrtvoval za duše. Kar mislim, da bo Bog ta čudež tudi storil."

Govorjenje ga je utrudilo. Kašelj mu je ustavil dihanje. Oči pa so napolnile solzé. Légel je, da bi se odpočil. Njegov obraz se mu je zdel odoben cvetu, ki vene. Na njem pa je žarela rdečica, podobna ugašajoči večerni zarji. Ko sem ga opazoval, sem prišel do prepričanja, da ni več daleč konec njegove zemelske poti. Toda, kako naj mu povem resnico in ga pripravim na odhod s tega sveta?

Ko sem to premišljeval, me pokliče k sebi in s slabotnim glasom vpraša: „Ali skušam Boga, če ga prosim, da bi me čudežno ozdravil?"

„Nikakor ne," mu odgovorim. „Grešil bi le tedaj, če bi zahteval, da stori čudež. Vendar ne pozabi nikoli dostaviti, naj se zgodi božja volja, ne tvoja volja. Ponovno ti priporočam, da se z vsem zaupanjem izročiš Bogu in mu popolnoma prepustiš svoje mlado življenje, naj razpolaga z njim in stori, kar hoče."

Da boš to lažje storil, imam tu knjiško „Povest duše". V njej opisuje, pokorna svoji samostanski predstojnici, svoje življenje Terezija Deteta Jezusa, svetnica, ki je že toliko duš pripeljala k Bogu. Ker želim iz vsega srca, da bi tudi tebi pomagala, ti jo izročam in te prosim, da včasih kak odstavek prebereš iz nje."

Stanko je s tresočo roko segel po

knjigi, se lahko nasmehnil, jaz sem se pa poslovil in odšel z zaupanjem, da bo ta svetnica dosegla to, česar sam nisem mogel.

Nisem upal zaman. Vedno hujše trpljenje in nezvestoba ljudi sta Stankota vedno bolj trgala od sveta in ga združevala z Bogom. Nekaj dni pozneje mi je bridko potožil, da ga prijatelji in sošolci nič več ne obiskujejo. Tudi sorodniki nimajo zanj mnogo srca. Slišal jih je govoriti, ko so odhajali od njega, da bi Bog dobro naredil, če bi ga čim prej k sebi vzel. Vsak dan tudi opazuje, da mu stara mati vedno težje streže. Zdaj sem prišel do spoznanja, da v dolgem trpljenju le Bog ostane človeku zvest in dober duhovnik. Ni več daleč čas, ko bom začel prositi, naj me Bog reši trpljenja, da ne bom v nadlego ljudem. V moji duši je vedno večje hrepenenje po nebesih. Utrujen sem. Rad bi se odpočil v Bogu.“

„Stanko, častitam ti k temu spoznanju in ti priporočam: okleni se Boga z vsem srcem, z vso dušo. V njem boš našel večni mir in popolno srečo. Bog te že dolgo pričakuje, da bi se z vsem zaupanjem vrgel v njegov objem in mu velikodušno daroval svoje mlado življenje. Ne odlašaj več! Z daritvijo svojega življenja si boš zagotovil večno zmagado nad svetom in nelzmerne zaklade božjega usmiljenja.“

„Dolgo že zorim za božje žitnice,“ mi je bolnik zašepetal. „Zdaj je čas, da dozorim. Daroval bom vsemogočnemu Bogu daritev svojega mladega življenja. Namesto oltarja bo bolniška postelja. Hostija pa bo moje življenje. Doslej sem bil v zadregi, kako naj to storim. Bal sem se opraviti to daritev, ker sem se čutil nevrednega. Sveta Mala Terezija me je naučila upanja in velikodušnosti. Bog je vesel tudi majhnih žrtev, če mu jih darujemo iz ljubezni in s ponižnim srcem. Zato bo vesel, če mu darujem svoje življenje. To darovanje bi rad opravil na prvi petek. Ali bi me mogli priti ta dan spet spovedat in obhajati?“

„Z velikim veseljem,“ mu odgovorim. „Saj bo tvoje darovanje življenja Bogu tudi zame velik dogodek in naj-

lepši sad mojih biskov.“ Oba sva umolknila in se zamislila v veličino tega dejanja. Potem Stanko spet spregovori: „Prosim, molite te tri dni veliko zame. Priporočite me v molitev tudi gospodu dekanu in drugim dobrim dušam. Upam, da bom še dočakal ta dan. Moči me vedno bolj zapuščajo. Te tri dni bom pa vsako jutro z vami molil: ‘Stopil bom k božjemu oltarju, k Bogu, ki razveseljuje mojo mladost.’ Molite, bratje, da bo moja daritev prijetna Bogu.“

„Zelo sem vesel tvoje odločitve. Vse tvoje prošnje bom natančno izpolnil. Pripravi se na svojo daritev tako; da boš vse trpljenje in težave večkrat daroval po Mariji Bogu za pokvarjeno mladino.“

Prikimal mi je. Ker se mi je mudilo v šolo, sem mu zaklical še zbogom in odšel.

Vse tri dni me je morila velika skrb za Stankota. Priporočal sem njegovo življenje Mariji in jo prosil, naj ga varuje toliko časa, dokler ne bo izvršeno darovanje njegovega mladega življenja. Vsak dan sem šel pogledat, kako mu je.

Na prvi petek v septembru je spet zapel veliki zvon in ljudem naznanil, da bo šel duhovnik z Bogom k bolniku. Bilo je lepo jesensko jutro. Z menoj in s cerkovnikom so pozdravljala Gospoda tudi drevesa, bogato obložena z zrelim sadjem. V pozdrav so mu zvrgole ptice in dehtele jesenske cvetice. Ko sem prišel z Bogom z žužemberskega hriba, me je tudi to jutro pričakovalo več ljudi s prižganimi svečami. Z glasno molitvijo in pobožno pesmijo so me spremlili na bolnikovo stanovanje.

Kadar nesem po buenosaireskih ulicah, se mi vselej stoži po naši domovini. Tu grem z Bogom sam. Sam ga častim in molim. Luč nadomestuje ljubezen, ki gori zanj v srcu. Ljudje večkrat niti ne opazijo, da nosim Boga. V sobi, kjer leži bolnik, ni belo pogrnjene mize, ne križa ne sveč, ne kozarca vode ne kosmičev za maziljenje; ni ljudi, ki bi duhovnika spremljali in med delitvijo zakramentov za bolnika molili.

V naših krajih so prišli vaščani, ko je prišel duhovnik z Bogom v bližino

liš in vasi, naprotis prižganimi svečami in ga z glasno molitvijo in pobožnim petjem spremili na bolnikovo stanovanje. Ta sprejem je prišel do izraza posebnost zvečer in ponoči. Ko je duhovnik delil svete zakramente, so ves čas za bolnike glasno molili. Ko sem prvokrat doživel ta sprejem, me je ganilo do solz.

Stanko je bled in utrujen ležal na postelji. Med njegovo spovedjo je vsa množica zunaj molila rožni venec. Zakrament svete pokore je mladega bolnika pomiril in vzbudil v njem veliko hrepenenje po združitvi s Kristusom. Ko je prejel Njega, ki je naše vstajenje in življenje, se je srečen in potolažen zahvaljeval.

Po blagoslovu so ljudje začeli ugašati sveče in hoteli oditi. Tedaj pa je Stanko zbral poslednje moči, se dvignil in s pojemajočim glasom prosil navzoče, naj počakajo in prižgo sveče. Sosedje so se te prošnji čudili, vendar so mu jo vsi radi izpolnili. Mala sobica je postala oltar za daritev mladega življenja. Prižgane sveče so pregnale z nje duhovni mrak. Srca so napeto pričakovala daritve.

Skrivnostno tišino je pretrgalo komaj slišno govorjenje Stankota na smrtni postelji: „Gotovo vsi veste, da sem hotel postati duhovnik. Ker to ni božja volja, darujem svoje življenje po Mariji Bogu za slovensko mladino, da bi ohranila vero v Boga in čistost srca. Molite za menoj, naj Bog sprejme to daritev v svojo slavo in v korist svete Cerkve.“

Navzoči sosedje so bili ganjeni. Daritev mladega življenja je tako pretresla njihova srca, da so točili solzé. Drug za drugim so mu segali v roke in zamišljeni odhajali. Stanko pa jim je vslovo šepetal: „Z Bogom! Molite za me! Na svidenje v nebesih.“

Daritev mladega življenja je bila končana. Stanko je imel zdaj še edino željo, čim prej oditi k Njemu, ki se mu je daroval. „Pridi, Gospod Jezus, pridi!“ so šepetale njegove ustnice, ko sem odšel od njega.

Bog je njegovo daritev sprejel. Zvečer, ko je zahajalo sonce in metalo poslednje žarke na žužemberško cerkev,

so me klicali k njemu. Poslavljal se je in ugašal. Dal sem mu vroke križ. Mirno in vdano je poljuboval Gospodove rane in šepetal imena: „Jezus, Marija, Jožef“. Ko je sonce zašlo, je ugasnil za ta svet in dozorél za božje žitnice.

V mraku so bronasti zvonovi cerkve svetega Mohorja in Fortunata naznanjali, da je dijak Stanko solzno dolino zamenjal z večno domovino.

Kot blisk se je po župniji in okolici razširila novica, da je dijak Stanko umrl in daroval svoje življenje za dušni blagor slovenske mladine. Ko je med cvetjem in svečami ležal na mrtvaškem odru, so ga od vseh strani mladi ljudje prihajali kropit in moliti za njegovo dušo.

Njegov pogreb v nedeljo popoldne je bilo pravo zmagoslavje. Mladina mu je rakev in grob okrasila s cvetjem in se s pesmijo in molitvijo poslovila od njega. Zavedala se je, da je rajni Stanko za njen večni blagor daroval svoje življenje.

Pšenično zrno, ki pade v zemljo in umrje, obrodi obilo sadu.

Kakih deset let po tem dogodku so brezbožni komunisti v gozdovih za Ajdovcem po strašnem zasramovanju in mučenju umorili eno in dvajset fantov. Slišal sem, da so do zadnjega diha ponavljali: „Kristus, kraljuj, Kristus zmaguj, v hostiji sveti nam gospoduj.“ Eno in dvajset mučeniških cvetov, mladcev od sedemnajstih do pet in dvajsetih let! Presodite, če niso te junške žrtve sad daritve Stankotovega življenja. Kdo more dokazati, da niso?

Žužemberk pa se je od tistih dni zelo spremenil. Veličastne cerkve svetega Mohorja in Fortunata na hribu ni več. Porušile so jo do tal zločinske roke „osvoboditeljev“. Tudi Društveni dom in župnišče so spremenili v razvaline. Oba pastirja žužemberških Kristusovih ovac sta utihnila. Starejši je obsojen na smrt, mlajši na pet let ječe. Pšenična zrna padajo v zemljo in umirajo; obrodi bodo obilo sadu. To svetlo upanje tolaži ljudi v krajih, ki so bili priče in oltarji daritev in žrtev mladih življenj.

Leta 1952 so se titovci na domači fronti borili proti katoliški Cerkvi in učiteljstvu, ki še hodi v cerkev. Učiteljstvo se je pač moralo ukloniti, če si je hotelo ohraniti vsakdanji kruh, Cerkev pa ne. Zato se bo leta 1953 borba proti Vatikanu nadaljevala s podvojeno močjo. Treba bo streti zlasti odpor škofov, ki so na svoji zadnji konferenci v Zagrebu sklenili prepovedati vstop v Ciril-Methodijsko društvo duhovnikov, ki ga podpira vlada zoper Cerkev. Seveda, vsi ti napori bodo ostali brezuspešni, kajti Cerkev se da spraviti v podzemlje, ne pa na kolena. Žal pa se jugoslovanski komunisti tega ne znajo naučiti iz zgodovine.

Iste metode kot v kominformovskih državah. Iz vsega povedanega vidimo, da se borba proti katoliški Cerkvi v Jugoslaviji vrši na isti način kot v državah, ki pripadajo Kominformu. Komunistična oblast hoče pač izvrševati absolutno oblast nad svojimi podložniki in je zato ljubosumna, da bi bili glede vere svobodni in odvisni od druge oblasti, ki ni človeška, ampak božja. Zato je rumunska vlada uradno razveljavila unijo grško katoliških kristjanov z Rimom in jih podvrgla pravoslavni cerkvi, ki je do komunizma bolj popustljiva in neodporna. V Jugoslaviji tako daleč še ni prišlo, vendarle je možno, da se najprej pozapré škofo in nato ljudstvo požene v razkol. Četudi je Tito krenil od Moskve proč, kar se tiče preganjanje vere, je ostal zvest učeneec Moskve.

Ako pazljivo motrimo komunistično taktiko pri nas v Sloveniji, bomo opazili, da je ta taktika preudarna, vztraj-

na in temeljita. Sloni na navodilih, ki so jih dobili v februarju 1952 člani partije na svojem dvotedenskem tečaju na Dunaju. Udeležencev je bilo okrog 50. Na tečaju so ugotovili, da odpor katoliške Cerkve pojema; protikomunistični tabor je razdvojen. Nekateri sicer dobri katoličani so proti borbi proti komunizmu. Samo višji cerkveni krogi se zanj zavzemajo. Za pobijanje vere se je treba držati sledečih smernic: naj se povdarja razlika med višjo in nižjo duhovščino, naj se uporabi socialiste in liberalce za borbo proti veri; treba je ljudem sporočiti zadnje izsledke znanosti. Iz teh izsledkov se vidi, da je vera nesmiselna, zlasti je zastarela vera v Kristusa. Tudi duhovniki, ki ne podpirajo mirovne akcije komunistov, so sovražniki države. Zato je treba delati na to, da se ljudstvo otrese duhovniškega vpliva. Tako vidimo, da se Tito glede verskega preganjanja prav nič ne loči ne od Stalina ne od kominforma. Da, še celo bolj pravoveren hoče biti kot Stalin sam. Zato pa bodo naši ljudje trpeli, dokler ne bo Tito doživel usodo vseh tistih, ki so se dvignili proti Bogu, pa nato klavrno propadli.

Petdeset slovenskih in hrvatskih duhovnikov in laikov bo prišlo pred sodišče, ker so bili tako drzni, da so se upali zbrati dokumentarne dokaze o verskem preganjanju v Jugoslaviji in jih predati angleškemu ministru Edenu, ko se je ta mudil na obisku pri Titu. Žal poročilo ni prišlo do Edena, ker ga je policija preje prestregla. Tudi kardinal Stepinac, tako pravi poročilo z Dunaja, ni dobil dovoljenja za razgovor

Z zlate maše soteškega župnika Alojzija Volca. — Sede od leve na desno: župnik Cude man iz Dolenjskih Toplic, kanonik Volc iz Ljubljane, zlatomašnik, dekan Guidovec iz Žužemberka in kanonik Štrukelj iz Novga mesta

z Edenom, da si je za to dovoljenje pravočasno zaprosil.

Sicer pa, od Edena si jugoslovanski katoličani ne morejo kaj dosti obetati. Mož je, kar se tiče prezira do božjih zapovedi, na las podoben Titu. Oba sta se ločila od še živečih žena in znova poročila. To je celo v Angliji povzročilo precej prahu, ne le med katoličani, ampak tudi poštenimi protestanti. Ko se je Eden vrnil domov, so ga v parlamentu takoj napadli nekateri laburistični poslanci, ki so katoličani. Zgrajali so se, da angleški zunanji minister obiskuje preganjalca Cerkve in ga celo vabi v Anglijo. Zlasti zasluži grajo Edena brezbrižnost do znanih dejstev, kako se v Jugoslaviji vera preganja. Za vse to ni našel Edena niti besede nevolje. Razumljivo: kdor živi v prešuštvu, za vero ne more biti navdušen. Saj mu stalno vzbuja vest. To pa ni prijetno.

Nazadnje si je Tito le snel krinko z obraza! Malo pred božičnimi prazniki je pretrgal zveze z Vatikanom. Mož, ki že deset let divje napada katoliško Cerkve in se bori proti njenim predstavnikom, je sedaj jasno povedal, kaj misli. Hoče iti po poti Nerona, Decija, Dioklecijana in vseh drugih preganjalcev Cerkve, ki so si domišljali, da bodo to božjo ustanovo uničili. Dve stvari sta rdečega diktatorja posebno razburili: odločni nastop angleških katoličanov, ki so po tisku in v parlamentu protestirali nad nameravanim Titovim obiskom v Londonu, in pa imenovanje nadškofa Stepinca za kardinala katoliške Cerkve. Oboje mu hodi narobe: Pred svetovno javnostjo bi rad veljal za umirjenega vladarja, ne pa za krutega preganjalca, in nadškof Stepinac naj bi zmeraj ostal zapisan kot „vojni zločinec“. Ker tega ni dosegel, divja in si hladi jezo nad katoliško Cerkvijo. Jasno je, da Cerkev obžaluje, da je

prišlo do preloma med njo in Titovo Jugoslavijo; a istočasno ve, da ni ona zakrivila ničesar, česar bi se morala sramovati, zato zre mirno v bodočnost, zaupajoč v božje varstvo.

Prelom diplomatskih zvez med Belgradom in Vatikanom je hud udarec, zlasti za tiste naivneže, ki so še vedno verjeli v iskrenost Titovih obljub. Kdor pozna mentaliteto komunizma, ve, da je to posledica komunistične nedoslednosti, ali bolje rečeno, komunistične dialektične laži, s katero vara ves svet. Posebno razočaranje obutijo ameriški petičniki radi svojih milijonskih dolarjev, ki so jih zvalili Titovemu režimu. Ta prelom je tudi najboljši dokaz, kar smo poznavalci razmer vedno trdili, da je položaj katoličanov v Jugoslaviji vedno težji, da preganjanje še vedno traja; še več, da se preganjanje še celo stopnjuje in stremi za tem, da čimprej zatre in uniči katoliško Cerkev v Jugoslaviji, kjer silno trpe pastirji in čreda, dasi svetovni tisk ni hotel o tem ničesar poročati, da ne razdraži pobesnelega tigra. Toda ta molk je tudi vnebovpijoč greh, zlasti ker sovražnik vsega pozitivnega ne molči, temveč še nadalje hujska; hujska zlasti nižjo duhovščino, naj bo pametna in stvarna ter naj ožigosa imenovanje nadškofa Stepinca za kardinala kot izzivanje. Toda če ne bodo govorili tisti, ki so dolžni, bodo govorili kamni.

Škofovska konferenca 23. do 25. septembra 1952 v Zagrebu še vedno močno draži rdeče oblastnike. Kakor znano, so škofje obsodili društva duhovnikov, ki jih forsira država in ki naj bi bila priganjač za komunizem med vernim ljudstvom. Tako društvo je nastalo v Sloveniji. Nadelo si je lepo ime: Cirilmetodsko društvo. Danes šteje po izjavah Mihe Marinka, predsednika komunistične vlade „narodne republike Slovenije“ okrog 300 članov. Vzgledu slovenskih duhovnikov so sledili istrski duhovniki, ki so se tudi organizirali. Koliko jih je, se iz časopisnih poročil ne da razbrati. Nato je prišla vrsta na Bosno in Hercegovino. Tu so duhovniki na pritisk oblasti ustanovili društvo „Dobri Pastir“. Komunistični listi

trdijo, da je v njem 80 odstotkov duhovnikov, zlasti so v njem zastopani frančiškani. Naloga teh društev je, boriti se proti zlorabi vere v reakcionarne namene, čuvati pridobitve osvobodilne borbe in tesno sodelovati pri nabavno prodajnih zadrugah.

Zagrebski komunistični „Vjesnik“ z dne 11. novembra prikaže delo teh društev na primeru slovenskega Cirilmetodijskega društva, ki ga zelo pohvali kot vzor dobrega društva. Njegovi člani so socialno zavarovani, organizirajo tečaje in sestanke ter se tudi narodno živahno udeležujejo. Tako zahtevajo izročitev „vojnih zločincev“, se hudujejo na nerazumevanje Vatikana in protestirajo proti škofu Santinu iz Trsta, ki je najprej Italijan, nato šele katoliški škof. Tako se to ej silj duhovščino, da politično nastopa, in to tisto duhovščino, kateri so pred leti očitali, da se je le politično udeleževala v polpretekli dobi. Danes torej katoliški duhovnik političnega dogajanja ne sme opazovati od strani; mora ga aktivno podpreti.

Kako je potekla škofovska konferenca v Zagrebu, ve natančno poročati isti list „Vjesnik“. Pravi, da so se škofje sestali na zahtevo Vatikana; da je bil sestanek nezakonit, ker ni bil oblastem javljen, in da sta bili med škofi dve skupini: skupina nepomirljivih vatiškanskih pristašev in skupina zmernih in pametnih škofov. Med prvo skupino šteje šibeniškega škofa Cirila Baniča, splitskega Kvirina Bonefačića, krškega Josipa Srebrniča, hvarskega Miha Pušiča in beograjskega nadškofa Jožefa Ujčića. Vsi ti so že v preteklosti dokazali, da bolj ljubijo tuje interese kot koristi naroda. Vatikan je uspel iz teh škofov napraviti svoje agente in slugo, ki slepo sovražijo vse, kar bi moglo biti v dobro narodu.

Tudi mons. Silvio Oddo predstavnik poslov vatiškanske nunciature v Beogradu je bil zadnje čase predmet hudih napadov s strani komunističnega tiska. Najprej je hotel uničiti glagoljaštvo v Istri, nato se je zavzel za priključitev Trsta Italiji in kadar je šel v Rim, je

redno obiskal Slovenski socialni urad na Via Colli 8. Poleg tega je za nove škofo predlagal ljudi, ki so ustaško ali belogardistično usmerjeni. Vse to je zločin proti državi, ki je mons. Oddija tako gostoljubno sprejela pod streho.

Maršal Tito je sprejel katoliške škofo. V petek, 9. januarja, je maršal Tito sprejel v svojem Belem dvoru na Desinj predstavnikove katoliške Cerkve v Jugoslaviji, med drugim predsednika škofovske konference beograjskega nadškofa dr. Ujčića, zagrebškega pomožnega škofa Franjo Salisa in ljubljanskega škofa Antona Vovka. Katoliški škofje so prišli na razgovor k maršalu Titu na željo vlade, da bi se uredili odnosi med državo in katoliško Cerkvijo v okviru ustave in v zvezi s prekinitvijo diplomatskih odnosov med Jugoslavijo in Vatikanom. Po dvehurnem razgovoru so sklenili, naj bi posebna komisija proučila odnose med Cerkvijo in državo in sestavila načrt za splošno rešitev odnosov med državo in katoliško Cerkvijo v Jugoslaviji. Da iz te moke ne bo dobrega kruha za katoličane v Jugoslaviji je razvidno že iz dejstva, da so ponovno dne 30. decembra obsodili v Ljubljani dva znana kulturna delavca in slovenska duhovnika prof. Jakoba Šolarja in dr. Janeza Fabijana. Prvi je dobil 10 let, drugi pa 6 let težkega zapora.

Srbski patriarh Vikentije Prodanov se je zadnje čase popolnoma podvrigel komunističnemu režimu. „Borba“, list komunistične partije v Beogradu je 9. X. 1952 prinesla nekaj njegovih izjav, ki mu kot patriarhu pravoslavne cerkve ne delajo posebne časti. Ker je nadškof dr. Ujčić na škofovski konferenci v Zagrebu omenil, da pravoslavna cerkev ne podpira titovskih duhovniških društev, je smatral srbski patriarh za svojo dolžnost, da to preklade in popravi. Izjavil je: „Protestiramo, da se katoliška Cerkev vmešava v naše zadeve. Mi nismo odvisni od Vatikana in nam zato ni treba vršiti navodil, ki od tam prihajajo. Svojm duhovnikom priporočamo, da sodelujejo z oblastmi. Polne cerkve v Beogradu in na deželi dokazujejo, da vlada v Jugoslaviji verska

svoboda. Država našo cerkev podpira in duhovniki so za starost zavarovani. Zato vsi, ki govorijo o sporu med oblastjo in našo cerkvijo, spadajo med sovražnike naše vere, zemlje in svobode. Naj nas pustijo pri miru, kajti mi si bomo svoje zadeve sami uredili.“

Božje poti so slovenskim komunistom že dolgo nadležne. Preveč ljudi se na takih krajih zbira in le preveč se na ta način vera utrjuje. Dolgo so komunisti premišljevali, kaj naj storé. Vsa stvar jim je postala nadležna. Sedaj so se rešili iz zagate. Božjepotne cerkve proglašajo za narodne spomenike. Najprej so tako naredili s cerkvijo na Blejskem otoku. Sedaj je prišla na vrsto ptujskogorska cerkev. Najprej so jo proglasili za kulturni spomenik. Nato so vprizorili pri službi božji pretep, pri kateri je neki policijski agent streljal na vse strani. Tako je bila cerkev po komunističnih trditvah oskrunjena. Bilo jo je treba zapreti. Ključ ima v rokah učitelj, ki od vsakega obiskovalca pobira vstopnino in zabteva, da se vpiše v posebno knjigo.

Tudi božja pot Marija Bistrica pri Zagrebu mnogim ni po godu. Pred nekaj meseci so romarji iz Varaždina hoteli s posebnim vlakom potovati v Marijo Bistrico. Ko so bili že vsi zbrani na postaji, se je nenadoma pokvarila lokomotiva. Ljudje so se razburili in prisilili postajnega načelnika, da jim je dal drug stroj na razpologo. Sredi poti se lokomotiva spet ustavi. Ljudje so „defekt“ hitro doumeli. Tako so vpili nad strojevodja, da je končno ves prestrašen peljal naprej. Ker pa strojevodja ni smel priti z vlakom do cilja, je nekaj kilometrov pred božjepotno cerkvijo vlak ustavil in pobegnil s stroja. Toda romarji so tudi to težavo premostili. Odkrili so v svojih vrstah upokojenega železničarja in vsa skupina je srečno prispela na cilj.

V Mariboru so 18. oktobra zaprli jezuitskega patra Berdena. Storil je mnogo grehov: „Zbiral je obveščevalno gradivo in ga pošiljal dalje; širil je sovražna gesla zoper ljudsko oblast, zabavljajl čez Cirilmetodijsko društvo in netil nezadovoljstvo.“

Čudno se je končala demonstracija proti dekdanu Viktorju Bercetu, ki ni hotel podpisati komunistične spomennice. Župnišče leži na hribčku, demonstracija pa se je začela v dolini. Tam se je zbrala šolska mladina, vojaki in nekaj odraslih ljudi. Čim bolj so se bližali župnišču, bolj so ljudje izginjali. Na vrh jih je dospelo le nekaj malega, ki so se sami ustrašili svoje maloštevilnosti in osramočenj izginili.

Še en surov napad na duhovnika v domovini. Skoro bi šel neopažen mimo nas nov dokaz neodjenljivega sovraštva do katoliškega duhovnika, organiziranega in podpihovanega po vladajoči kliki.

Župnijski upravitelj v Kočevju, g. Anton Golob, je odšel dne 29. septembra v Koprivnik, da bi ondi opravil božjo službo za maloštevilne naseljenice tega okoliša, iz katerega so se leta 1942 izselili nemški Kočevjarji. Opolnoči so vdrlj v sobo trije tolovaji in ga začeli na vso moč pretepati. Gospod se je hotel ótepti s tem, da je urno skočil skozi okno, vendar so ga dohiteli in udrihali po njem še nadalje. Na obupne klice napadenega je pritekla iz svojega stanovanja Frančiška Marolt in z odločnimi besedami nastopila proti podivjancem, a le-ti so se lotili še nje in ji med pretepanjem zlomili ključnico in lopatico. Končno je prihitel miličnik, ki je bil tako usmiljen, da je poklical rešilni avto, ki je obe žrtvi nočnega napada odpeljal v ljubljansko bolnišnico.

Ves dogodek je seveda ostal neopažen in nekaznovan.

V „Slovenskem poročevalcu“ je neki Saša Vrhovec izlil svoj bes na naše slovensko semenišče v izseljenstvu. Po več ko dveh letih mu je prišel v roke letopis našega semenišča, ki je leta 1950 praznoval petletnico svojega obstoja v izseljenstvu. Pisec članka, ki mu da naslov „Preseljena menežarija“, napada naše bogoslovne profesorje enega za drugim, se hudoje na Vatikan, ki tako „početje“ trpi in zaključj, da je le pri Slovencih mogoče, da imamo dve bogoslovni fakulteti, eno v Ljubljani, drugo pa v Argentini. Za nas po svetu

je ta napad na naše bogoslovje v Adrogué pri Buenos Airesu nov dokaz, da komunistične oblasti domá obstoj naše fakultete grize in jezi. Zato se potrudimo, da bo ta fakulteta obstojala tudi vnaprej. Radi jo podpirajmo z gmotnimi darovi.

Božič v Sloveniji. Zmagoslavno ugotavljajo komunistični listi, da je „delo ta dan normalno teklo naprej“. Oblast je namreč izvedla med ljudstvom anketo, ali naj se praznik obhaja, in jasno, da je vse „ljudstvo“ glasovalo za delo. Da pa se bi moglo „ljudstvo“ odpočiti, je država dala za novo leto dva prosta dneva: „Eden je posvečen „dedku mrazu“, drugi pa „dnevu zmagesonca nad nočjo“. Res, veliko bodo morali še storiti, če bodo hoteli izbrisati misel na Boga iz srca ljudi. Sedaj, če so dosledni, naj odpravijo še nedelje. Tudi te so krščanskega izvora.

Umril je na Homecu pri Kamniku župnik Janez Sešek v 69. letu starosti. Dalj časa je bil župnik v Brusnicah na Dolenjskem. Po smrti kanonika Plantariča je prišel leta 1932 v Novo mesto in postal član novomeškega kapitlja. Leta 1945 se je umaknil na Homec pri Kamniku, kjer ga je sedaj našla smrt.

Tudi so pokopali 27. oktobra 1952 v Pamečah pri Slovenjgradu župnika Vinka Razgorška. Rojen je bil leta 1886. Leta 1910 je postal duhovnik. Pri novi maši mu je pridigal pok. dr. Lambert Ehrlich. Med prvo svetovno vojno je bil v ječi, ker je bil zaveden Slovenec, in v drugi so ga izgnali na Hrvaško, odkoder se je zatekel v gostoljubni stiški samostan. Njegovo geslo je bilo: „Odpuščajte, da vam bo odpuščeno.“

Grško katoliška škofija v Križevcih je dobila svojega novega škofa v osebi mons. dr. Gabriela Bukatko. Rojen je bil leta 1913 v Andrijevcih (Slavonija), študiral pa je na Propagandi v Rimu. Za škofa ga je 27. IV. 1952 posvetil beograjski nadškof dr. Ujčić, kot škofa sopsosvečevalca sta pa prisostvovala dr. Josip Lach, pomožni škof iz Zagreba in Štefan Bauerlein, pomožni škof iz Djakova.

Leta 1952 je minilo sedemsto let odkar je papež Inocenc IV. poslal krške-mu škofu Fruktuozu, pismo, v katerem je znova dovolil rabo glagolice pri bogoslužju. Glagolica je posebno stara pisava, ki izhaja od sv. Cirila in Metoda. Tudi jezik je ostal staroslovanski. Ta glagolica se uporablja po nekaterih dalmatinskih škofijah in po župnijah v Istri.

IZ SLOVENSKE KOROŠKE

Iz krškega bogoslovja. Ob znanem grobu in svetišču svete Heme se vas, dragi bralci v domovini in v tujini, v svojih molitvah radi spominjamo. Morda vas bo zanimalo, kako se imamo v semenišču, zato hočemo nekaj sporočiti.

Po lepih, prehitro minulih počitnicah, smo se bogoslovci začetkom oktobra zopet vrnili v tiho zavetje semenišča. Božji klic nas je privedel k nadaljni neposredni pripravi za duhovniški poklic. Bog daj, da bi bilo novo študijsko leto blagoslovljeno z napredkom v duhovni in srčni izobrazbi!

Ko smo se meseca julija poslavljali, so nas zapustili štirje sobrati, ki so dokončali dolga leta študiranja in vstopili v dušnopastirsko službo. Tesno nam je bilo pri srcu, a dolžnost je klicala: „Pojdite in učite!“ Ob tej priliki vas, prečastiti gg. kaplani, pristrčno pozdravljamo in prosimo za vaš „memento“ pri sveti daritvi.

Z zadovoljnim srcem moremo poročati, da nam je božja previdnost poslala petnajst začetnikov bogoslovcev. V slovensko akademijo so vstopili štirje. Pridno se hočemo vaditi v materinščini. Središče naše družine bodo nedeljske akademije, ki naj bi nas urile in vežbale v mlodoneči materinski besedi. Zreale našega osebnega udejstvovanja bo naš list „Bratoljub“. Njemu bomo odkrivali vse lepe misli, doživljaje, skušnje in načrte. Vodnik naj bo k vsemu, kar je svetega, dobrega in lepega.

Tudi domača pesem naj bo naša zvesta spremljevalka. Hvalevredni dar božji je, da smo Slovenci prijatelji pesmi in petja. Tega velikega daru se bomo v

Bilčovs na Koroškem

prostih urah posluževali in si tako večkrat razveseljevali srca.

Rudi Safran, bogoslovec

Slovensko šolstvo na Koroškem se mora neprestano boriti s težavami. Po zakonu je sicer pouk na koroških šolah dvojezičen, a ogromna večina učiteljev gre mirne duše mimo zakonskih predpisov o dvojezičnem pouku. Oblasti to vedo, a se ne zganejo, saj je tako postopanje Nemcem le v korist. Slovenska šolska mladina je brez vsake slovenske učne knjige.

Župnik dr. Mikula se je pridružil slovenskima dušnima pastirjema v Avstraliji pp. Okornu in Korbiču OFM, da jima pomaga pri dušnem pastirstvu med tamošnjimi Slovenci. Gospod dr. Mikula je doma s Koroškega. Poleg hodniške župnije je zadnje čase skrbel še za nedeljske verske oddaje na celovškem radiu.

IZ SLOVENSKE PRIMORSKE

Jubilejno slavlje v Gradežu. Koncem novembra preteklega leta so bile v Gradežu velike verske slovesnosti v okviru dvestoletnice goriške nadškofije.

Izbrali so Građež za sedež jubilejnih slovesnosti zato, ker je Građež za Oglejem najstarejše središče v škofiji. Za to priliko so tudi preuredili notranjost građeške bazilike in goriški nadškof je dne 23. novembra blagoslovil nova oltarja.

Dan Marijinih vrtcev v Gorici. V nedeljo, 23. novembra, smo praznovali v Gorici dan Marijinih vrtcev. Najprej so imeli v cerkvi na Placuti govor in blagoslov, nato pa v Marijinem domu prisrčno akademijo, ki so jo priredili otroci sami. Polnoštevilno so bili zastopani Marijini vrtci iz Gorice, Štandreža, Sovodenj, Podgore in Števerjana. Kar lepo število jih je bilo, naš up in naša nada.

Koncert sv. Cecilije. Pevski zbor Slovenskega katoliškega prosvetnega društva je priredil na god sv. Cecilije v Marijinem domu na Placuti, koncert z bogatim sporedom. Na sporedu so bile slovenske pesmi naših najboljših komponistov, solospevi in arije iz oper. Dirigent pevskega zbora č. g. prof. Mirko Filej zasluži pač za svoje nesebično in požrtvovalno prizadevanje vso pohvalo in priznanje. Koncert je obilno in izbrano občinstvo popolnoma zadovoljil.

Sprejem v Marijine kongregacije. Letošnji praznik Brezmadežne bo ostal goriškim vernikom in še posebno goriškim verskim organizacijam v lepem spominu. Zopet so se njihove vrste pomnožile za lepo število članov. Najprej je bil v cerkvi sv. Ignacija slovesen sprejem kandidatov v fantovsko Marijino kongregacijo, katero z vso vnemo vodi travniški kaplan č. g. Mazora. Ta kongregacija šteje že nad 50 članov med goriško fantovsko mladino. Sledila je lepa in ganljiva slovesnost v cerkvi sv. Antona v Gorici, kjer imajo goriške družbenice svoje običajne shode. Šestnajst mladih deklet se je ta dan odločilo, da bo stopilo pod varni prapor Brezmadežne. Res lepa in ganljiva slovesnost, ki priča, da tudi v Gorici, kljub vsemu materialističnemu mišljenju mnogih, še živi in se razvija pravi krščanski duh. Prav tako se bujno razvijajo tudi Dekliški krožki. Iz prvotnega

dekliškega krožka, ki je še vedno glavni vodilni krožek, so zrastle že številni drugi krožki, kot za dijakinje, izobraženke in tudi lepo število podeželskih krožkov. Dekleta se v njih versko izobražujejo, imajo svoja tedenska predavanja, katere vodi duhovni asistent in pri katerih tudi same sodelujejo z lepimi in zanimivimi referati. Vso zahvalo dolgujemo našm slovenskim duhovnikom, ki ne prezrejo nobene prilike, da bi čim bolj poglobili versko življenje med slovensko manjšino v Italiji, posebno še na Goriškem.

Goriške volitve. Občinske volitve v Gorici, ki so se vršile dne 14. decembra so mirno brez izgredov potekle. Največ glasov je dobila krščanska demokracija. Za nas Slovence je velikega pomena dejstvo, da smo na teh volitvah porazili komunistične frontaše, pa četudi samo za 18 glasov. Te sramote komunisti kar ne morejo preboleti. Skrbi jih seveda tudi, kako se bodo opravičili pred komunistično centralo v Jugoslaviji, od katere dobivajo navodila in potrebna sredstva. Naše ljudstvo vedno bolj spoznava njihovo lažno propagando in se vedno bolj oklepa ljudi, ki postavljajo vse svoje upe na krščansko podlago.

Iz občine Devin-Nabrežina. Tu se je pred božičnimi prazniki zaključilo spet eno žalostnih poglavij zapostavljanja slovenskega življa v Italiji. Dne 16. decembra je zavezniška vojaška uprava kateri načeluje general Winterton snela v občini Nabrežina-Devin vse dvojezične napise na državni cesti, namreč slovenske in italijanske, in jih nadomestila samo z italijanskimi. Zaman so bile vse prošnje in vsi protesti in vsi protestna zborovanja večtisočglavo množice v Bazovici, zaman tudi protestno pismo vseh tržaških slovenskih duhovnikov, ki so to pismo javno prečitali vernikom v cerkvi in v katerem povdarjajo, da v četrti božji zapovedi je zapopadeno tudi spoštovanje do materinega jezika. Slovenskih napisov ni več in bo ta dogodek med širšo javnostjo kmalu prišel v pozabo. Le Slovenci bomo bogatejši za eno žalostno izkušnjo več.

Božična akademija na slovenskih srednjih šolah. V torek pred božičem so dijaki slovenskih srednjih šol v Gorici priredili na obeh skupinah srednjih šol uspešno božično akademijo. Nastopili so z vrsto predavanj, deklamacijami in božičnimi pesmimi. Kot zadnja in najzabavnejša točka pa je bil prizor koledovanja v Brdih, ki so ga podali trije dijaki iz nižje gimnazije.

Dan zahvale v Gorici. Zadnjo nedeljo v letu 1952 smo se goriški verniki zbrali v stolnici k zahvalni slovesnosti. Ko je raz kora zadonel mogočni zbor združenih cerkvenih pevcev goriške nadškofije, nas je takoj uvedel v pravo božično razpoloženje. Po govoru, ki ga je imel škofijski kancler preč. g. dr. Klincec, je sledil koncert božičnih pesmi, ki so pod vodstvom prof. Fileja in ob spremljavi gdč. Lojzke Bratuževe dovršeno lepo in občuteno izvajali skupni pevski zbori. Pred izpostavljenim Najsvetejšim so bile nato slovesne pete litanije z odpevi. Sam prevzvišeni nadškof, ki je ta dan slavil 50 letnico svojih redovnih obljub, je s svojo pričujočnostjo počastil našo veličastno zahvalno slovesnost. Tako smo goriški Slovenci praznovali še eno jubilejno slovesnost za dvestoletnico goriške nadškofije, ki smo ja na tako slovesen način začeli z evharističnim kongresom v Štandrežu. Pokazali smo s tem, kako živimo s Cerkvijo, kako smo z njo tesno povezani in se veselimo vseh njenih zmag in trdno verujemo v njeno končno zmago nad zmotami in temo novodobnega poganstva.

Božični prazniki v Gorici. V vso leto božičnih praznikov je letos padla grenka kaplja težkega spoznanja: Naši bratje in sestre onstran železne zavese ne smejo letos praznovati božiča. Na delo morajo in otroci v šolo. Še božična drevesca ne smejo postavljati in se poveseliti ob belem kruhu v domačem družinskem krogu. Komunistični režim, ki zatrjuje vedno znova, da ni proti veri, je vse to prepovedal, potem ko je malo dni prej izdal odlok o prekinitvi diplomatskih odnosov med republiko Jugoslavijo in Vatikanom. Ni bilo duhovnika v Gorici, ki bi tega žalostnega

Gorica ponoči

dejstva ne omenil. Tudi sam prevzvišeni nadškof je v svojem božičnem in novoletnem govoru govoril o novih razmerah v Jugoslaviji. Pred vse pa stopa junaški lik zagrebškega nadškofa Stepinaca, katerega je sveta stolica povišala v kardinala in s tem dala zadoščeno in priznanje vsem preganjanim katoličanom Jugoslavije. V zvezi s tem imenovanjem so komunistični časopisi pisali najpodlejše reči. Z besnim srdom so blatili vse, kar je katoliškega in nam svetega. Zagnali so se tudi v bogoslovno semenišče v Argentini, kjer da se na papeževo pobudo vzgajajo izdajalski duhovniki, nekdanji voditelji „bele garde“.

Na Primorskem so spet zaprli tri nove duhovnike: Efrema Mozetiča, župnika v Gradnem v Brdih, Ludvika Rusjana, župnika v Cerovem in Franca Bizjaka, župnika v Grgarju pod Sveto Goro. Česa so obtoženi, se ne ve, ker jugoslovanski časopisi o tem ničesar ne poročajo.

Neki župnik je pridigoval že dve uri. Ker je na srečo ves čas pridige gledal v strop, so se verniki drug za drugim zmučili iz cerkve. Nazadnje je ostal le še cerkvenik. Pa se je tudi temu zdelo le predolgo. Dvignil se je po stopnicah na prižnico, pocukal župnika za talar in mu ponudil ključke cerkvenih vrat rekoč: „Ko bodo končali, naj pa zaklenejo, gospod župnik!“

Fant na pragu svoje mladosti

Slovenski fant, ki v mrzli tujini uživaš priliko gledati svet in ga videti v napačni luči, uživati ga, a uživati v svoje pogubljenje telesa in duše, živeti življenje fanta, a brez idealov, brez luči, brez poti, ki vodi k pravemu življenju, brez veselja in nadnaravnega gledanja kvišku — glej, tebi veljajo te besede, ki jih kot prijatelj želim pisati in ti kazati pot k lastni vzgoji značaja, k vzgoji ljubezni.

Pred teboj se odpira dolga in bela cesta življenja...

Kako lepo je ob sončnem vzhodu iti proti neznanim deželam! Nahrbtnik na rame in že stojiš na pragu domače hiše — tudi v tujini si jo je ustvaril —.

Stojiš na pragu mladosti... Pa mi povej: kam greš?

Ne veš? Kako rade bi ti te vrstice odkrile stezo, ki vodi na višine življenja!

Fant, kdo si? Si se že vprašal tako? Nekje sem braj o mladosti takole zapisano: „Mladost je doba med dvema dobama, ko se srce obrača proti Indiji Koromandiji.“ Morda pesniško povedano, a resnično!

„Doba med dvema dobama“. Spreminjaš svoj glas: otroški zginja, moški še ni dozorel: doba prehoda. Nisi več otrok, pa mož še tudi ne. Otroške navade opuščaš in stremiš za možatostjo odraslih.

... ko se srce obrača“. Kakor otrok še vedno z zanimanjem opazuje zvezdnato nebo, ptice, cvetlice, avtomobile, mesto v vsej razgibanosti in vrvežu, ki ti živcev ne vzame; kratko: opazuješ zunanji svet. Pa glej, tudi v samega sebe začenaš gledati, se vase poglobljati, da bi odkril svoj lastni svet, notranji svet, življenje svoje duše.

In v tem notranjem, intimnem svetu samega sebe, kaj odkrivaš? Občutljivost, ki se razburja; razumnost, ki misli;

voljo, ki ukazuje; srce, ki ljubi!

... srce se obrača proti Indiji Koromandiji“. Azija, Indija! Neskončna pravljica pokrajina, daleč od tebe in tako skrivnostna. Brezmejne širjave Gobske puščave, sibirskih tunder, skrivnosti pagod in svetega Gangesa. Tibeta in Himalaje!

Kakšna veličina in skrivnost! Glej, to je, kar ljubiš. Mar ne iščeš potov velikih pustolovcev, raziskovalcev, misijonarjev?

Navduševalna gesla ti razvzemajo kri: „Hočem!“ — „Excelsior!“ — „Kvišku!“ — „Vztrajati!“ — „Kdor hoče, more!“ — „Do konca!“ — „Biti gospodar nad samim seboj!“ — „Nikoli se zadovoljiti, vedno iskati, prizadevati se in dvigati se kvišku!“ — kakor s je neko zastavi v svoj življenjski program.

Sanje mladosti, kam so ti usmerjene? Brez dvoma bi rad udejstvoval nekaj velikega, junaškega, plemenitega. A kaj prav za prav? Sam ne veš... In vendar ti srce hoče v Indijo Koromandijo!

Fant, kaj hočeš?

Ne vem, če veš. Težko je namreč včasih spoznati, kaj prav za prav hočemo in želimo. Naj s primerom pojasnim: ljubiš svojo družino, svojo delavnico, svojo šolo? Da! Brez dvoma si srečen v toplini svoje družine, rad si v hladnih zimskih večerih ob topli peči, družinske prireditve so ti pri srcu. In vendar vse to rad opustiš radi izleta, sestanka, taborjenja, pa ti tega nihče ne počituje!

Ljubiš svojo družino, delavnico in šolo? Da ali ne? Da! Pa včasih vse to rad zapustiš, ker rad delaš po svoji glavi, po svoje. Saj rad delaš, brez dvoma; a ne tako, kakor ti rečejo drugi, starši, predstojniki, marveč po svojih idejah in lastnem hrepenenju.

Tako se začne uveljavljati tvoja mladostna osebnost. Hočeš že biti „nekdo“.

ki se od drugih razlikuje". Zato pa rad ponavljaš malo besedico „jaz“.

„Jaz“... imam že svoje skrivnosti, posebne opravke; lastni predal s ključem bi rad imel v omari, kamor bi zapiral to, česar ne želiš, da bi drugi videli. Tudi lastno sobico bi rad. — „Ni sem več otrok,“ ti privre iz srca beseda. Ne sprejemaš brez pridržka besede starejših; imaš kritičnega duha, izraziš rad svoje mnenje, ideje, mišljenje.

Tvoje mišljenje postaja osebno!

Hudo se razburiš, kadar ti rečejo kakor otroku: „Spať! Takoj!“ Raje vidiš, da se zadeva predebatira s teboj in sam odločiš: „Pametno je da grem nocoj preje spať!“

Tvoja volja postaja osebna!

Hočeš postati nekaj? Hočeš se razlikovati od drugih: ne kakor poedinec od poedinca, marveč hočeš biti nad drugimi, nad maso.

Nekje sem bral in si zapisal brez navedbe vira: „Svet potrebuje danes kakor vedno mož, ki so utrjeni od drugih, ki gledajo bolj daleč, ki se dvigajo višje v višave in so pogumnejši od drugih. Ni potrebno, da jih je veliko. Takih mnogo nikdar ni bilo. A čeprav jih je malo, potegnejo za seboj množice, rešiti morejo človeštvo. En sam mož, duhovno velik, značajno močan in odločen, reši svoj narod. En san. tak reši vso Cerkev!“ Ali ni v teh besedah izražena vsa vsebina tvojih mladostnih hrepenenj?

Da! V življenju, ki se mi odpira, s silami, ki mi rastejo, z božjo pomočjo hočem ustvariti nekaj velikega, plemenitega! Hočem postati nekaj!

In kaj boš postal?

Postati nekaj? Ni li v tem hrepenenju samoljubje, napuh? — Ne! Ta želja po osebnosti je volja božja! Torej dolžnost! Vsekakor pa je potrebna moдрost, da s petnajstimi ali dvajsetimi leti nočeš že delati kakor izkušeni mož!

Lahko imaš svoje osebne zadeve, a ohrani tudi zaupanje do drugih, roditeljev, posebno do matere, če jo imaš blizu sebe, do spovednika in duhovnega

voditelja. Lahko imaš osebne misli, a ohrani tudi zaupanje do drugih, pa rad priznaj, da se včasih tudi zmotiš. Ohrani svojo osebno voljo, a ohrani voljnost pokorščine.

Ko to premišljaš, moreš videti, da ti je pri delu „postati nekaj“, v življenju nekaj pomeniti, treba razsvetljenja in posebne pomoči.

Treba ti je razsvetljenja: Posvetuj se s starši, poslušaj jih, isto tako svoje učitelje, saj so ti od Boga poslani v vodstvo. Poleg tega ti je potreben še poseben svetovalec tvoje duše. Treba je, da vneto študiraš resnice svoje vere, ki ti morajo biti zemljepisna karta tvojega življenja!

Potreben si pomoči: že za majhno odločitev ti je treba velikega napora. Kaj boš pa počel ob velikih naporih pri delu, da postaneš nekaj, osebnost in značaj? Nasedaj boš, če se ne boš držal nasvetov in bodrilih besed svojih svetovalcev in prijateljev, toda resničnih prijateljev, če ne boš zajemal v pogosti in goreči molitvi in zakramentih božje moči in božjega življenja.

Koliko mladih fantov se je vrglo z navdušenjem v pustolovščino življenja, pa so žalostno poginili na poti. Ali so zgrešili pot med goskimi stezami radi pomanjkanja luči, ali pa so obupali med plezanjem na vrh, ker jim je boj z višino gora krepostil vzlet ves pogum.

In ti?

Na pot! Skupno se podajva na pot, dragi fant! Z gorečnostjo, žilavostjo ter ljubeznivo se skloniva nad cestno geografsko karto in poiščiva pot, ki k življenju vodi; orientirana po jutranji zvezdi bova spoznala božjega vodnika, Njega, ki je dejal: „Jaz sem pot, resnica in življenje!“

ROMANUS

Bog je dal prebivalcem Titove Jugoslavije tri dobrote: pamet, poštenje in komunizem. A vsakemu je dal le dve izmed teh treh dobrot. Kdor je potemtakem pameten in komunist, pa pošten ni. Kdor je pošten in komunist, pa pameten ni. Kdor je pa pameten in pošten, ta pa komunist ni.

MED izseljenca

ARGENTINA

V nedeljo 14. decembra 1952 je prešlo 17 slovenskih otrok iz področja Vel. Buenos Airesa svoje prvo sv. obhajilo. Večina so imele deklice, ki jih je bilo 12. Prvoobhajilna slovesnost se je vršila v župni cerkvi v Ramos Mejii, kjer imajo Slovenci redno nedeljsko službo božjo. Pri maši, ki jo je opravil g. Jože Jurak, je pel otroški pevski zbor.

Popoldne istega dne pa so otoci pod vodstvom svojih skrbnih in požrtvovalnih učitelje in učiteljev priredili svojo otroško akademijo v prostorih salezijanskega zavoda San Francisco de Sales v Buenos Airesu. Dvorana je bila polna do zadnjega kottička, kar dokazuje, da so take vrste prireditve vedno privlačne. Prvi del prireditve je bil posvečen prvoobhajancem, drugi del pa slovenski zemlji. Na tem mestu moramo poudariti nesebično delo našega učiteljstva, ki ne gleda ne na čas, niti na zdravje niti na denar in se trudi za našo mladino. Žal pa marsikateri starši pomen slovenskih šol ne razumejo in dopuščajo, da njihovi otroci z grozečo naglico pozabljajo svoj materinski jezik.

Slovensko naselbino v Miramaru je za božične praznike obiskal g. Jože Jurak. Ta skupina, ki šteje okrog 35 duš in je oddaljena 460 km od glavnega mesta Argentine, se prav lepo razvija. Nekateri so si postavili lične vile, kajti Miramar je letoviški kraj z znano morskimi plaži, drugi pa so si zagotovili zemljišče, da si kasneje postavijo svoj dom. Tudi v verskem ozirju se dobro držijo, če izvzamemo nekatere samske fante, ki jih je zadnja vojna nekoliko odtujila od Boga. G. Jurak je vsa skupino

spovedal, pripravil nekake vrste duhovno obnovo in nato opravil sv. mašo, pri kateri so peli fantje in moške iz bližnjega obmorskega mesta Mar del Plata, ki so v ta namen nalašč pohiteli med svoje rojake v Miramar. Domačinom je bilo naše petje zelo všeč in so ga močno pohvalili.

Go. pod Janez Hladnik, soustanovitelj našega lista in neumorni izseljeniški duhovnik med Slovenci v Argentini je 22. decembra 1952 spolnil petdeset let. Pred nekaj meseci (29. junija 1952) smo praznovali njegovo srebrno mašo, sedaj pa je gospod Janez postal bogatejši še za en jubilej. Gospod Janez Hladnik zasluži, da se ga večkrat hvalježno spomnimo. Dolga leta je deloval sam med Slovenci, ki so pribežali iz Goriškega radi divjanja zagrizenega fašizma. Nato so prišle nadenj grenke ure, ko je oznanjal resnico o Titovem komunizmu, pa mu je nahujskano slovensko ljudstvo pokazalo hrbet. Toda gospod Janez ni miroval. Dosegel je pri predsedniku republike generalu Peronu dovoljenje za vselitev 10.000 Slovencev beguncev. In ko so prišli, jim je olajšal začetne težave in jim pridobil zelo poceni svet v Lanusu pri Buenos Airesu, kjer je nastala največja slovenska naselbina, ki šteje sedaj že nad 50 hiš in 500 duš. Leta 1950 je sam pohitel med nje in ustanovil za nje novo versko središče, faro sv. Jožefa, ki se vedno lepše razvija. Ta slovenska srenja v Lanusu je gospoda Hladnika za njegov jubilej iskreno pozdravila. Spomnila sta se ga tudi lista „Svobodna Slovenija“ in „Oznanilo“. 28. decembra 1952 pa je doživel g. Hladnik novo veselje: mogel je sprejeti na slovenskem ozemlju v Lanusu krajevne argentinske oblasti in

Jim pokazati sadove svojega neumorne-
ga dela. Ko je 25. januarja „Duhovno
življenje“ proslavljalo 20 letnico svo-
jega obstoja, je bil spet g. Janez tisti,
ki smo se mu posebno zahvaljevali za
opravljeno delo. Bog živi gospoda Ja-
neza in ga ohrani še drugih 50 let!

Za božič in novo leto je izšlo „Ozna-
nilo“, tedenski list za Slovence v Argen-
tini na štirih straneh z zelo bogato vse-
bino. Poseben povdarek so številčkama
dali tudi oglasi in voščila naših podjet-
nikov, obrtnikov in trgovcev. Vedno bolj
se opaža, kako zelo je „Oznanilo“ po-
trebno za ohranjanje verskega duha
med novimi naseljenci. Njegova nakla-
da neprestano raste in list si pridobiva
prijateljev vsepovsod, tudi med starimi
slovenskimi neseljenci in v inozemstvu.

Slovenska polnočnica v kriпти cerkve
sv. Roze je tudi letos privabila mnogo
rojakov. Polnočno mašo je opravil g.
Orehar, na božičnj praznik pa slovesno
peto g. Jurak. Obakrat je dovršeno pel
pevski zbor „Gallus“. Med polnočnico
se je podelilo zelo veliko število sv. ob-
hajil. Hvala Bogu, še privlači sveta noč
našega človeka in ga vodi božji luči na-
sproti.

Za božične praznike se je mudil med
nami g. Ludvik Tomazin iz Čileja. Sedaj
že deluje v Združenih državah Severne
Amerike. G. Tomazin želimo obilo sre-
če na novem službenem mestu.

Na tepežni dan 28. decembra so imeli
slovenski ljudskošolski otroci iz Veli-
kega Buenos Airesa izlet na Markeževo
kinto (pristavo) v Merlu. Nabralo se
je 96 otrok. Najprej so bili pri sv. maši,
ki jo je v frančiškanski romarski cerk-
vi San Antonio de Padua opravil ka-
tehet metnske skupine g. Jože Jurak. Na
kinti so se otroci sijajno zabavali. Zla-
stí jih je privlačevala majhna opica, ki
se je pač po opičje obnašala. Bog daj,
da bi vsi ti otroci ostali zvesti sloven-
skim verskim in narodnim izročlom!

Ist dan so naši fantje, organizirani v
Slovenski fantovski zvezi (SFZ) pri-
redili v društvenih prostorih na pristavi
v Moronu svoj božičnj sestanek. Udele-
žilo se ga je nad 70 fantov. En teden
preje so na istem prostoru imele enak

Stolnica v Santiago de Chile

sestaneke naša dekleta, včlanjena v Slo-
venski dekliški organizaciji. Spored fan-
tovskega sestanka je skrbno uredil in
pripravil g. Peter Klobovs. Vrstile so se
pevske točke in govorčki, na koncu sta
izrekla voščila duhovni vodja organiza-
cije g. Jože Jurak in njen predsednik
g. Milan Magister. Sledil je nato dru-
žabni del sestanka pri pogrnjenih mi-
tah, ki je svečano razpoloženje še dvig-
nil in povečal.

Za božične praznike je izšla tudi nova
januarska številka „Katoliških misijon-
ov“. Moramo reči, da je številka izred-
no lepo opremljena, vsebinsko zelo za-
nimiva in zato privlačna. Tudi draga ni.
V Argentini 25 pesov, v Italiji 1000 lir
in v USA 2 dolarja. Kar moramo pose-
bej povdariti, je lepa gesta uredništva
„Katoliških misijonov“, ki je svojim
bralcem naš list toplo priporočilo. Tej

gesti se priključuje tudi naš list in vsem, ki zmorejo več listov, „Katoliške misijone“ toplo priporočamo. Misijonska ideja je vedno sodobna in vedno navdušja za žrtve in plemenito tekmovanje v borbi za Kristusovo kraljestvo.

Pomagati uspešno našim misijonarjem, je bil cilj velike tombole, ki jo je Slovenska misijonska zveza priredila 4. januarja na slovenski Pristavo v Moronu. Organizacija tombole, ki jo je večje pripravil g. Lado Lenček CM s pomočjo predsednika Slovenske misijonske podzveze v Argentini g. Marjana Lobode, je odlično uspela. Dobitkov je bilo veliko, dobre volje tudi in — kar je glavno, bilo je izdatno pomagano našim misijonarjem.

G. Anton Žagar, dozdaž duhovnik v Tucumanu, se je preselil v škofijo Bahía Blanca, kjer je bil umeščen za župnika v **Indio Rico** 28. decembra 1952. Želimo, da bi g. Žagar čim bolj blagoslovljeno deloval na novem službenem mestu.

G. Tone Smolič, dozdaž kaplan pri fari sv. Pavla v Buenos Airesu, je s 1. januarjem 1953 nastopil mesto bolniškega kurata v bolnišnici Subizarreta, New York 3952, Buenos Aires (T. E. 50-0043). Naj ljubi Bog da g. kuratu čim več uspehov pri njegovi težki in odgovorni službi!

Družabna pravda v Buenos Airesu spada med naše najbolj agilne organizacije. Za letošnje leto je pripravila zelo bogat program. Letos se bo nadaljeval tečaj o sociologiji in o organizacijski tehniki, ki je pokazal že lansko leto kar najlepše sadove. Tudi letos bosta na tem tečaju predavala prof. dr. Ivan Ahčin in Maks Jan. Vršil se bo vsakih 14 dni v slovenski pisarni na Victor Martinez 50. — Dalje se bo letos vršil tudi socialni tečaj za **naše ženstvo**, na katerem bodo predavali naši najboljši socialni delavci. Vse pohvale vredno je prizadevanje Družabne pravde, da tudi naše ženstvo seznanj s socialnimi problemi. Posebna novost, ki nam jo pripravlja Družabna pravda za to sezono pa bodo **diskusijski večeri o gospodarskih vprašanjih**. Vršili se bodo po enkrat na

mesec in so povabljeni nanje vsi tisti, ki se zanimajo za gospodarska vprašanja in tisti, ki v gospodarstvu že aktivno delajo (industrijalci, obrtniki).

Poleg tega bo Družabna pravda za letošnjo veliko noč izdala izvirno slovensko znanstveno delo in sicer **Sociologijo, ki jo je napisal prof. dr. Ivan Ahčin**. Nad vse pogumen je ta sklep Družabne pravde, da v teh težkih razmerah založi in izda znanstveno delo. Letos bo izšel prvi del Sociologije, naslednja leta pa bodo izšli še trije deli. Toda vsak del zase predstavlja zaključno celoto. Ker g. prof. dr. Ahčina poznamo, ni potrebno posebej omenjati, da bo to delo napisano v lahko umljivem slogu in bo obsegalo vsa najmodernejša dognanja o vprašanjih, ki zadevajo družbo in družabno življenje. Knjiga bo obsegala približno 320 strani male osmerke. Cena zanjo bo v Argentini 20 pesov, v USA 2 dolarja, v drugih državah pa protivrednost.

Drugi socialni dan v Argentini. Stalni odbor za prirejanje socialnih dnevov nam bo letos v nedeljo dne 28. junija pripravil drugi socialni dan pod geslom: **Naša gospodarska osamosvojitve**. Vsi se še dobro spominjamo lepo uspelega lanskega prvega socialnega dne. Letošnji obeta tako zaradi aktualne vsebine kakor zaradi skrbne in zgodnje priprave, biti še lepši in uspešnejši.

MENDOŠKA KRONIKA

Miklavževanje je bilo v nedeljo 7. decembra pri maristih. Istotam 8. decembra proslava **Brezmadežne**. SFZ je pripravila lep program z več recitacijami, z govorčkom in za sklep je mladina podala slovenske narodne litanije pred kipom Brezmadežne.

V **adventu** se je kar na štirih krajih (Guaymallén, Plumerillo, Fray Inalacán in mesto z Godoy Cruzom) razvila pobožnost Marijinega potovanja. Večel za večerom smo mendoški Slovenci s petjem in molitvijo častili Marijo.

Polnočnica pri maristih je privabila mnogo starih in novih naseljencev in tudi Hrvatov. Ljudska pesem je napolnila kapelo in ganila razpoložena srca. **Na božič** je bila pri Srcu Marijine

najprej pobožnost v cerkvi, potem pa je priredila Karitas lepo uspel sestanek. Na sporedu je bila tridejanska igra „Zmaga ljubezni“, ki jo je spisal č. g. Mali, uprizorila pa mendoška mladina v režiji g. Plahuta. Udeleženci so oddali svoj prispevek za dobrodelne namene.

V nedeljo 28. decembra je SFZ povedla vesele mendoške Slovence na izlet v Rivadavio k Čadovim. Obiskali smo tudi tamkajšnjo farno cerkev in zapeli nekaj lepih božičnih pesmi. To je privabilo nekaj radovednežev. Sam g. župnik je prihitel, ko je zaslišal v cerkvi, kakor se je izrazil „el canto celestial“.

V nedeljo 11. januarja je Misijonski odsek pripravil pri Grilčevih v Las Heras družabno prireditev s siečolovom. Čisti dobicek je šel v misijonske namene.

V nedeljo 18. januarja sta nas obiskala č. g. župnik Orehar in č. g. Škrbe. Orehar je v nepozabni pridigi položil na srce skrb za ohranitev vere in za slovensko ter katoliško vzgojo otrok.

ČILE

Na sveti večer se je zbralo na povabilo č. s. Vincencije v redovni hiši, kjer je ona prednica, nad 50 Slovencev, živih v prestolnici, da v domačem večih v prestolnici, da v domačem okolju zažive lepoto svete noči. Prišla je celo ena hrvatska družina. Med igranjem harmonike, prepevanjem božičnih pesmi in ob prigrizku, ki ga je pripravila č. sestra, je čas prehitro potekal. Otroci so se najbolj razveselili Jezuščka, ki jim je razdelil darila. Za Jezuščka je bil Pirnatov Boštjanček, ki še ne zia govoriti in se je otrokom le smejal. Nato je bila v kapeli polnočnica. Sv. mašo je opravil g. Pokorn, pridigal je g. Maroša, ki je bil tudi za organista.

Slovinci v Santiagu vedno bolj cenimo pižrtvovalno delo č. s. Vincencije, ki se za nas toliko trudi, in se ji za vse delo najlepše zahvaljujemo. Obenem hvalimo Boga, da imamo sedaj v Santiagu kar dva duhovnika, ki storita vse, kar moreta, da je naše življenje v tujini manj grenko.

Iz Čileja se malo oglasimo. Da zamu-

Motiv iz čilske obale

jeno popravimo, naj služi sledeči pregled dogodkov zadnjega časa: Duhovni gospodje so odhajali in prihajali. Odšli so trije v druge ameriške države, prišlo jih je prav toliko. G. Kunčič je prišel h g. Moharju, župniku v Cura-Cautinu, za kaplana; iz Kitajske pa sta prišla dva izgnana slovenska misijonarja: g. Pokorn je za kaplana na kliniki sv. Vincencija v Santiagu, kjer zelo požrtvovalno deluje, g. Prebil pa je bil poslan v Valparaiso. Salezijanec g. Maroša iz Slovenske Krajine, ki je že 18 let zelo uspešno deloval na jugu v mestu Punta Arenas, je odšel kot čilenski državljani domov na obisk. Po daljši odsotnosti se je srečno vrnil in je nastavljen v osrednji redovni hiši v Santiagu, tako da imamo v prestolnici kar dva gospoda za duhovne potrebe, česar prej ni bilo in je oskrboval Slovence v duhovnem oziru, kolikor je pač mogel, g. dr. Trda, ki je nastavljen v 80 km oddaljeni Rancagui. Za slovensko kolonijo v Santiagu je imel med letom večkrat mašo in pridigo, katerih so se ljudje v zadovoljivem številu udeleževali in po večini prejeli tudi zakramente. Sam pa jih je po možnosti tudi osebno obiskoval, česar so bili vsi zelo veseli. Hiša č. m. Vincencije, generalne asistentinje usmiljenk v Čileju pa je slejkoprej središče vseh Slovencev v prestolnici; k njej prihajajo ljudje s svojimi težavami, ona jih povabi na sestanek ali k službi božji in poskrbi za razvedrilo in okrepčilo po sv. maši. Ljudje so si že nekam opomogli in se ustalili, le nekaj jih je odšlo v Argentino. Bilo je tudi nekaj rojstev. smrt pa si je izbrala svojo žrtev v osebi usmiljenke č. s. Ivane Verbič.

Iz dežele mate čaja

OD VSEPOVSOD

Ko smo se nekaj pri Mali Nedelji v že stem razredu učili ameriške države, sta se mi dobro utrdili v spominu besedi: Urugvaj in Paragvaj. Seveda pa takrat in še malo pozneje nisem mislila, da se bo moja želja „za daljnjim krajem“ v Paragvaju uresničila.

Sem že deset let v paragvajskih „Misiones“. A ne med Indijanci, temveč v pravih in znamenitih jezuitskih redukcijah. Ravno letos, 1952, jezuitje zopet zavzemajo svoja strahotegična mesta; španska jezuitska provincija je namreč vzela Paragvaj in Bolivijo pod svoje okrilje. Spet se ustanavljajo stare župnije, ki so skoraj blizu 300 let gledale, kako razpadajo cerkve in z njimi tudi nasebine.

V zibelki Misiones, v San Ignacio je naša Družba pred desetimi leti na prošnjo župnika in prebivalcev odprla zavod za deklice. Imele smo najete tri sobe za šolo, ki pa z leti niso zadostovale. Tako smo po treh letih z našimi žulji in s pomočjo velikodušnih sanignacijskih estancierov sezidale nov zavod. Z našim prihodom v mesto se je tudi v njem začelo novo življenje. Domovi so se polepšavali. Preje niso poznali poda iz mozaika, ampak le iz opeke in zemlje. Modernih kopalnic še tudi ni bilo. Naš klavir so gledali kot čudo. V kratkem pa je bilo že sedem klavirjev v mestu. V čemur so nas pa prehiteli, je električna luč. Vsi boljši ljudje imajo svoje motorje za luč, mi pa se še sedaj borimo s petrolejkami.

V zavodu imamo za sedaj še samo osnovno šolo, poučevanje v glasbi in ročnih delih. Oskrbujemo pa tudi cerkev in cerkveno petje. Seveda moramo biti na razpolago ljudem v vsem: če imajo gostijo, bodo sestre napravile poročno torto. Če je potrebno članu kakšnega „Cluba“ napraviti kak „pergamino“, sestre znajo risati in pisati. Če je kdo bolan, najboljšo oskrbo najde pri nas, še posebno pa ob smrtni uri. Lahko trdim, da so redovnice mnogo bolj spoštovane v Paragvaju kot drugod. Seveda nikjer ne manjka sovražnikov božjih, tudi tukaj ne.

Ljudje so preprosti, gostoljubni; še posebno se izkazujejo v neprilikah in potrebah. Seveda pazimo tudi z naše strani, da ne ranimo njihove občutljivosti in ponosa. Je težko z njimi obnoviti pristrčno prijateljstvo, če si ga enkrat izgubil.

Oblačila prelatov. „Motu proprio“ Pija XII., ki določa, kakšna naj bodo uradna oblačila kardinalov, je sv. kongregacija obredov raztegnila splošno na vsa oblačila prelatov, t. j. patriarhov, nadškofov, škofov in vseh drugih prelatov. Popolnoma so ukinjena oblačila iz svile in vlečke z izjemo oblačila „capa“ (to je pelevrina brez rokavov), čije vlečka pa sme biti le pol-tako dolga kot doslej.

Novi blaženi. Sv. oče je podpisal odlok, s katerim se uvede postopek proglašenja blaženim za 4 duhovnike in 4 redovnice, ki so bili umorjeni pod giljotino leta 1794 za časa francoske revolucije. Vsi so pripadali škofiji Laval.

Sv. oče molí rožni venec. Na praznik Brezmadežne ob 18.45 je sv. oče molil v svoji zasebni kapeli rožni venec, ki ga je oddajala radio postaja na srednjih in kratkih valovnih dolžinah.

Stolnica v Liverpoolu. Druga največja katoliška cerkev na svetu bo stolnica v Liverpoolu na Angleškem. Po presledku 11 let so znova začeli z deli, ki so se pričela pred 25 leti po načrtih mons. Richarda Downeya, liverpoolskega nadškofa. Zgrajena bo kot wetminstrska v Londonu v bizantinskem slogu. Dela vodi anglikanski arhitekt, medtem ko je zgradil anglikansko impozantno stolnico v Liverpoolu katoliški arhitekt v gotskem slogu. Posvečena bo sv. Nikolaju. Sploh se na Angleškem opaža zelo živahna delavnost britanskih katoličanov po vojni. Obnovili so več porušenih cerkva in zgradili tudi mnogo novih.

PREDSEDNIK PRI MAŠI

Revija „Ecclesia“ prinaša iz Pariza sledečo anekdoto:

Presednik francoske republike Vincent Auriol je zapustil v Kanadi, kjer se je mudil preteklo leto, zelo lepe vtise s svojo vljudnostjo, prijaznostjo, širokim obzorjem, zlasti pa s svojim nastopom pred odhodom iz Quebeca.

Auriol bi bil moral odleteti v Francijo z avionom v soboto, toda ministrski predsednik provincialne vlade v Quebecu je hotel prirediti njemu na čast slovesen banket. Zato ga je prosil, naj preloži svoj odhod. Auriol je privolil. Ker je moral prebiti nedeljo v kanadski deželi, ki je zelo verna, je moral iti k maši. Povedali so mu, da bo zanj posebna maša v zasebni kapeli, da se izogne nepriliki iti javno v kako mestno cerkev.

„Nikakor ne,“ je odgovoril Auriol, „kadar gre predsednik Francije k maši, se ne skriva. Prav obratno — gre vpricho vseh ljudi. K maši bom šel v stolnico in se bom vsedel v eno izmed prvih klopi. Razen tega prosim, naj se opravi ta maša v spomin kanadčanov, ki so padli na francoskih tleh ob strani francoskih tovarišev.“

Tako je bil pri maši v Kanadi predsednik Francije, ki je po političnem prepričanju — socialist.

POZNI POKLICI

Še pred kratkim so bili igralci, vojaki, zdravniki, bankirji, glasbeniki; zdaj so duhovniki, katehrih starost se suče med 30 in 70 leti. Vsi ti so študirali v zavodu BEDA, angleškem semenišču za pozne poklice, katerega je ustanovil papež Pij IX. pred enim stoletjem v Rimu. V zadnjih 25 letih je bilo posvečenih 200 semeniščnikov te ustanove, med katerimi je bilo 83 laičnih spreobrnjenec, in 43 svečeniškov drugih ver. Čeprav je semenišče angleško, sprejema gojence tudi drugih narodnosti. Učna doba traja 4 leta — 1 filozofije in 3 teo-

Ljublj Bog pa še posebno rad priskoči naš pomoč v naših nezgodah v teh krajih, tako oddaljenih od sveta. Večkrat sem že potrdila, da nam je Bog v Paragaju bližje. Pa to ne potrjujejo samo prekrasne zvezdnate noči, ki ti kar dvigajo duha in srce kvišku, temveč čutimo Boga v njegovi Previdnosti. Kolikokrat smo bili v prvih letih brez najpotrebnejšega za življenje, ko smo čakali na kruh ali kaj drugega potrebnega po mesec dni. Še ni bilo cest in avtomotolov, ki bi dostavili v kratkem času vse to, ampak so te „božji voleki“ tedne in tedne vozili po slabih poteh. Vendar je božja Previdnost zmeraj poskrbela za nas ob pravem času.

Leta 1948 so napravili novo cesto iz Asunciona v Misiones. Z dobrim vozilom v štirih urah pretečemo 230 km. Z omnibusom pa v sedmih, osmih urah. Prej, v prvih letih smo pa na potovanjih doživljale cele aventure. V zimskem času, ko smo čakali, da voda iz narastlih potokov splahne, smo potovali po štirinajst dni. Kako zanimivi spomini! Nekoč nas je bilo 34 potnikov v malem hotelu, če se je sploh moglo imenovati to hotel, kjer smo tri dni čakali da preneha deževati in da se popravi naše vozilo. Seveda smo pojedli vse, kar smo s seboj prinesli in kar smo v tistem majhnem mestu sploh mogli dobiti. Kolikokrat pa smo kar v kakšnem klancu prenočevali, mokri, prezeblji in lačni. Vendar pa se sedaj, ko ob prvi desetletnici gledam v preteklost prosim ljubega Boga za novih moči za drugih deset let. Saj, žetev je velika, a delavcev premalo na paraguajskih neobdelanih njivah.

Radi velikega pomanjkanja duhovnikov je paraguajsko prebivalstvo precej pozabilo na izpolnjevanje verskih dolžnosti. Vera se ni izgubila; Paraguaj je katoliška zemlja, potrjena s krvjo rioplatških mučennikov. To zemljo so obdelovali nekdanji frančiškani, dominikanci in pozneje očetje jezuiti. Vsi ti so nam zapustili sledove svojega neumornega dela, tako v verskem, kakor v prosvetnem oziru. Frančiškanska cerkev, baročnega sloga, v Jaguaronu je skozi svoja stoletja ohranila skoraj nedotaknjene umetniške vrednote. Saj severnoamerikanski turisti ponujajo milijone za glavni oltar. Jezuitske redukcije pa so po izgonu svojih voditeljev skoraj uničene. Naselbine kakor na pr. Santa María, Santa Rosa, Santiago, San Cosme, Trinidad, Jesús so že v popolnem razsulu. Mnogo dragocenih umetnin so turisti raznesli po svetu; nekaj so ne-

vedni ljudje uničili. Le nekaj maleda se hrani v muzeju v San Ignacio ali pa v osamljenih in razpadlih cerkvah, ki so v rokah pobožnih žensk. Upajmo, da bodo z novimi misijonarji, ki že prihajajo iz Španije, tj. prekrasni spomeniki nekdanje slave ponovno zasloveli.

Pravijo, da je Paragvaj siromašna dežela. Je že res. Razne vojske so jo uničile materialno in številčno. Saj ta država po zadnji revoluciji nima niti eden in pol milijona prebivalcev. In toliko zemlje na razpolago! Če se spomnim na domovino in jo primerjam s temi velikimi pašniki, je naša zemlja en sam obdelan vrt. Tukaj pa se vozite ure in ure, pa ne pridete do kakšne kočice. Le rogata živina se zagleda v potnika, ki hiti po svojih opravkih. Sedanja vlada pa je veliko teh pašnikov odvzela „estacionerom“, ki pa spet kupujejo novo zemljo na severu, v samotnem „Chaco“, kjer še množice Indijancev kljuba jejo omiki in pravi veri. Med temi Indijanci so naše požrtvovalne čč. mariborske sestre, ki pomagajo misijonarjem odpirati pot v indijansko dušo. — Misiones, ta bogata pokrajina Paragvaja, se bo kar kmalu spremenila v bogata polja, zasejana z bombažem. Tudi sladkor na trstika dobro uspeva. Pšenica pa radi prehitre vročine ne more dozoreti. Pač pa raste v močvirnatih krajih riž; samo v San Ignacio imamo štiri čistilnice riža. Prodajo tudi mnogo lesa in mnogoštevilnih zdravnih zelišč.

Naj vam ne pozabim povedati, da paragvajski narod zelo ljubi svojo Nebeško Matico. Ob proglašenju dogme Vnebovzvetja so ji dali največji naslov, ki ga more dati vojska: „Mariscal de Ejército“. Na praznik Brezmadežnega spočetja pa se ves Paragvaj znajde v cerkvah in moški se pridejo zahvaljevati za srečno vrnitev iz vojske, ko so leta 1935 Paragvajci in Bolivijanci sklenili mir v Chaco.

Velika verska nevarnost za Paragvaj pa je v protestantizmu, ki ga Severoamerikanci sejejo med preprosti narod. V vseh večjih naseljih imajo svoje celice.

„Duhovnemu življenju“ pa se na tem mestu zahvaljujem za ta prelepi slovenski list, ki mi skozi deset let in še več donša v mojo samoto našo prelepo slovensko misel in z njo novo gorečnost v samoodpovedi za dobrobit bližnjega. Bog vam plačaj!

Sestra Silvestra Hanžel

logije — napornega učenja. Dnevni red je značilen: delo začenja ob šestih zjutraj s premišljevanjem in mašo ter konča ob večerih z večernimi molitvami. Često so gojenci zavoda BEDA starejši od svojih profesorjev. Od 1928 je rektor zavoda mons. Charles Duchemin, ki je bil odvetnik v Londonu ter končal svoje duhovniške študije v BEDA leta 1918. Med najodličnejšimi bivšimi gojenci tega zanimivega zavoda so: nadškof iz Liverpoola mons. Richard Downey, nadškof iz Malte mons. Michael Gonzi in apostolski delegat za britansko Vzhodno in Zahodno Afriko mons. David Mattew.

SVOBODA, KI NI SVOBODA

Dnevnik „El Pueblo“ v Buenos Airesu se peča v svoji številki od 27. novembra 1952 s „svobodo“ nadškofa Stepinca“ in ugotavlja, da ta svoboda ni ničesar drugega kot zamenjava ječe. Kajti tudi v domačem rojstem kraju ne more izvrševati svoje nadpastirske službe. Med tem so pa komunisti poostriili svojo brobo Cerkvi, kajti sami pravijo, da „pripadati Cerkvi“ in biti komunist sta dve stvari, ki sta nespravljivi.“ Tako tudi razni cerkveni obradi. Zlasti je titovce utrdil v njihovi verski borbi obisk britanskega zunanjega ministra Edena, ki je imel po svoji vrnitvi le laškave besede pohvale o Jugoslaviji in ni hotel ničesar slišati o verskem preganjanju. Zelo trpi v ječi tudi banjaluški škof mons. Čule, ki je bil pri prepeljavanju iz ene ječe v drugo težko ranjen. Omenjeni škof je tudi v ječi oslepel.

in kar zopet dviga oblake prahu proti Cerkvi, je najnovejša preiskava v nadškofijski palači v Zagrebu, kjer so iskali tajne dokumente neke zunanje velesile. To zna nadškofa Stepinca znova vreči v ječo, kot se je izrazil zagrebški pomožni škof Salis-Sevis.

Poljsko znamenje s Kamniškimi planinami v ozadju

IZ VEČNEGA MESTA

5. novembra se je opravila v sikstinski kapeli v Vatikanu slovesna maša zadušnica za tri v preteklem letu umrle kardinale: Nasalli Rocca (Bologna), Ascalesi (Napoli) in Faulhaber (München). Navzoč je bil tudi sv. oče.

Duhovne vaje v Vatikanu so se končale v nedeljo 7. decembra. Poleg sv. očeta so se jih udeležili vsi kardinali, bivajoči v Rimu, nadškofje, škofje in prelati. Govoril je duhovne vaje jezuit Giuseppe Giovanni.

Rožni venec, ki ga je papež molil v svoji zasebni kapeli in so ga oddajali po radiju na praznik Brezmadežne, je našel povsod dober sprejem. Po končani molitvi so vsi poslušalci prejeli apostolski blagoslov.

Vatikan stoji na Petrovi skali. Lanskega novembra je bil odkrit v Petrovi baziliki sledeč napis: „Peter, prosi Kristusa za kristjane, ki so pokopani okrog

tvojega groba.“ Ta napis na kraju Petrovega groba sega v 3. stoletje, kakor zatrjuje arheologinja Marjeta Guarducci, profesorica na rimski univerzi. Poleg napisa so odkrili tudi zelo preprosto risbo, ki naj predstavlja sv. Petra. Kakor je znano, so na tem mestu v kripti bazilike sv. Petra našli lani grob prvaka apostolov. Ta napis je nov znanstven dokaz, da je bil sv. Peter pokopan na Vatikanskem griču točno na mestu, kjer stoji oltar „Pričevanja“ v Petrovi baziliki. Ker sega napis v zadnja leta 3. stoletja, pomeni, da je bilo to še pred gradnjo Konštantinove bazilike (4. stoletje), katero je nadomestila sedanja bazilika v 16. stoletju. Izkopavanja so bila začeta že leta 1939. Leta 1951 pa je sv. oče izjavil, da čeprav niso našli ne sarkofaga ne drugih relikvij sv. Petra, je prav gotovo bil tam Petrov grob, kjer se nahaja štirikoten prostor, skrbno osamljen med neštetimi grobovi drugih kristjanov, ki ležijo naokrog.

Božič v Vatikanu. Božični prazniki v Vatikanu so bili zelo naporni za papeža.

Iz vsebine:

Na dan pred božičem dopoldne je sprejel voščila kardinalskega zbora in imel nato govor, ki ga je prenašala tudi radijska postaja. Nato je imel polnočnico za diplomatski zbor. Na božič popoldne je papež sprejel sorodnike in zlasti otroke, za katere so bile postavljene umetniške jaslice s sladkarijami ter igračami.

Pij XII. je prisostvoval 27. decembra popoldne božičnemu oratoriju v dvorani palače Pio, na čast Lorenzo Perosiju, ki praznuje letos 80 letnico rojstva in 50 letnico vodstva sikstinske kapele. Papež je namreč Perosijev vrstnik, ko sta oba študirala glasbo v istih rimskih dvoranah. Papež se je učil violine in je dober poznavalec glasbe.

Papeževa poslanica na sveti večer je bila socialno pobarvana. Sv. oče je hotel povdariti, da sreče na svetu ne more prinesiti suha industrializacija, čeprav je še tako organizirana in dovršena. Svet ne potrebuje toliko raznih gospodarskih „planov“, načrtnega gospodarstva in državnega nadzorstva, kot spoštovanja človekove osebnosti, ki najboljše uspeva v družini in zasebnih podjetjih. Tudi razne delavske organizacije, takozvani sindikati, dostikrat grešijo proti človekovi osebnosti, ko hočejo delavca podrediti svojim interesom, mesto da bi mu pomagale do njegovih pravic. Na koncu se je sv. oče spomnil vseh stiskanih in preganjanih za božje kraljestvo. Izrazil je željo, da bi se zmanjšale razdalje, ki ločijo reveže od bogatinov in povdaril, da je samo krščanska ljubezen zmožna olajšati trpljenje, bodisi dušno, bodisi telesno in odpraviti sovraštvo s sveta.

El tango moderno (Msgr. T. Tóth)	74
Prava pobožnost in svetost (Škof dr. Gregorij Rožman)	75
Pustni norci (B. Budnik)	77
Pratika — februar 1953	78
Ne bi bila rada podobna materi Cerkev nas kliče k pokori (Alojz-izij Košmerlj)	80
Pred tabernakljem (Tone Ilc)	83
„Človeška duša je neumrljiva“ (Dr. Alojzij Odar)	84
Odvratna ljubezen	89
„Znaš reči hvala?“ (Pierre L'Ermitte — Vinko)	90
Splošna mobilizacija vernikov (Janez Kopač CM)	91
Sv. Marija E. Pelletier (Dr. Filip Žakelj)	94
Prvi od komunistov obsojeni škof Francu Žužku — v spomin (Alojz-izij Košmerlj)	97
Zakaj rad darujem Bogu svoje otroke († Frnacé Žužek)	98
Znati se je treba obvladati	102
Abraham (Boris Koman)	104
Bralj bomo Lukov evangelij (Dr. Alojzij Odar)	105
Izgubljena verižica (Federer — Juck)	108
Boj za mladino (R. Hanželič)	11
Konj, ki je vse berače poznal	115
Našel sem Boga (Cronin)	117
Zakaj je tudi dekletu potrebna izobrazba (Vinko Brumen)	118
Daritev mladega življenja (Grm)	121
Od doma	125
Fant na pragu svoje mladosti (Romanus)	134
Med izseljenci	142
Iz dežele mate čaja	144
Iz večnega mesta	148
Drobne 88, 112, 117, 124,	151
Pesmi 89, 93, 107, 110, 124,	148
	129

<p>TARIFA REDUCIDA</p> <hr style="width: 50%; margin: 0 auto;"/> <p>Concesión No. 2560</p>	<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">CORREO ARGENTINO SUC. 6</p>
--	--

„Duhovno življenje“ je slovenski duhovni mesečnik, ki ga izdaja konzorcij (Ore-har Anton), urejuje pa uredniški odbor (dr. Alojzij Odar). — Naslov: Victor Martinez 50, Buenos Aires, Argentina. — Celoletna naročnina za Argentino znaša 50 pesov, za USA in Kanado pet dolarjev, za Italijo 2000 lir. — Tiska Imprenta „Poliglota“, Corrientes 3114, Buenos Aires, T. E. 86-5120